امریکایي چوڼۍ

او

استعماري نخښې

Ketabton.com

لیکنه او څېړنه :

محمد هارون خپل شعشعي

(c) ketabton.com: The Digital Library

امريكايي چوڼۍ

او

استعماري نخشې

د

محمد هارون خپل شعشعي

ليكنه او څېړنه

لندن، ۲۰۱۱ع كال

(c) ketabton.com: The Digital Library

The Imperialistic Aims of US Military Bases In Afghanistan

By: M. H. Khpal

London, 2011

(c) ketabton.com: The Digital Library

د چاپ ټول حقوق خوندي دي.

د کتاب پېژندنه

د کتاب نوم: امريکايي چوڼۍ او استعماري نخشې

ليکنه او څېړنه: محمد هارون خپل

کمپوز: په خپله ليکوال

د ښېښتۍ طرحه او انلاين چاري: مختار احمد احسان – لراوبر کتابتون

www.Larawbar.com

LARAWBAR

این کتاب به لسان دری در سایت لراوبر دات کام قابل دریافت است .

(c) ketabton.com: The Digital Library

اهداء

دا کتابګوټی هغو زړورو، خپلواکو او سرلوړو هیوادوالو ته اهداء کوم، چې د هرډول پردو اشغالګرو په وړاندې د ګران افغانستان د خپلواکۍ، پت او ناموس دفاع کيي.

محمد هارون خپل شعشعي

لندن، ۲۰۱۱ع کال

(c) ketabton.com: The Digital Library

فهرست

په افغانستان کې د امریکایي چوڼیو د جوړېدو او تداوم اساسي سببونه

امریکایي چوڼۍ او د افغانستان د تجزیې کرغېړنه نخشه

په افغانستان کې د امریکا د دایمي چوڼیو مخالفین او پلویان

د امریکایي چوڼیو ننني پلویان: د امریکایي یرغل پروني مخکښان او ستاینکي

امریکایي چوڼۍ او د سولې بې ځایه هیله

امریکایي چوڼۍ او په افغانستان کې د تنظیمي جګړو د تکرار اندېښنه

د امریکایي چوڼیو نن او سبا

امریکایي چوڼۍ او د سیمې د اټومي ځواکو زیاتېدونکی خطر

زموږ په ملي تاریخ کې د خاورې او ناموس ساتنې ویاړلې دودونه

امریکایي چوڼۍ او په هیواد کې د سیاسي - اقتصادي ثبات مسأله

د امریکایي چوڼیو د اقتصادي ګټو افسانه

امریکایي چوڼۍ او نمایشي لویه جرګه

په افغانستان کې د جرګو تاریخي دود ته یوه کتنه

قانوني لویه جرګه، که عنعنه یي لویه جرګه، که یوه هم نه؟

له امریکایي چوڼیو او نورو استعماري فتنو څخه د ژغورنې لار

انګرېزي «بېس» ته په پښتو او دري کې څه و وایو؟

ماخذونه او سرچینې

(c) ketabton.com: The Digital Library

امريکايي چونړۍ او استعماري نخشې

امريکايي پوځ د ۲۰۰۱ عيسوي کال د اکتوبر پر اوومه، زموږ پر وياړلي هيواد (افغانستان) وسله وال يرغل وکړ. د دې يرغل پلمه ظاهراً د القاعدې او طالب واکمنۍ نسکورول وه، خو وينبو او دراکو افغانانو له همغې لومړۍ ورځې څخه د دې ظالمانه بريد تر شا د داسې تورو اوکرغېړنو لوبو نخشې ليدلې، چې خدای مکړه يوه ورځ به زموږ د پلرو او نيکو دا تاريخي مېنه له لويو خطرو سره مخامخ کړي. دا پوښتنه چې آيا امريکايي استعمارګران او د هغو نور سياسي - پوځي متحدين به په افغانستان او شاوخوا سيمه کې د خپلو ناروا هدفو په عملي کولو برياليي کيږي که يا ، دمګړۍ څه روښانه جواب نه لري؛ ځکه تر اوسه لا ډېري لوبې صحنې ته نه دي راغلې ؛ مګر په دې ځلانده حقيقت د هر چا سد رسيږي، چې زموږ په سرلوړي او خپلواک هيواد کې د امريکا د دايمي چونيو يا لښکرکوټو جوړول، د دغه راز استعماري نخشو د تحقق په لار کې، تر ټولو لومړی او اساسي ګام دئ.

څو مياشتې مخکې مې په افغاني او بهرنيو مطبوعاتو کې، د امريکايي چونيو د خواشينوونکي خبر له اروېدو سره جوخت، په هغه لنډه مقاله کې خپله ژوره اندېښنه څرګنده کړه، چې د« پايګاه های نظامی امريکا: عامل تشنج و بی ثباتی» تر سرليک لاندې د «لر او بر»، « افغانستان آزاد - آزاد افغانستان» او ځينو نورو معتبرو افغاني ويبپاڼو له لارې خپره سوه.

او سنۍ ښتو ليکنه، له نسبتاً پراخو جزيياتو او مدارکو سره په څو برخوکې وړاندې کيږي. په پيل کې د امريکايي چونيو د جوړېدو پر اساسي علتو او عواملو رڼېږو؛ بيا د امريکايي لښکرکوټو تر منحوس سيوري لاندې د هغو نتيجو او عواقبو پر ځينو اړخو خبري کوو، چې زموږ تاريخي ټاټوبي به يوه ورځ د ډېورنډ د لعنتي کرښې په شان د تجزيې او حتا نابودۍ له خطر سره مخامخ کړي؛ په يوه بله برخه کې د امريکايي عسکرو د دايمي حضور د مخالفينو او پلويانو بېلابېلي ډلي درپېژنو ؛ او د امريکايي عسکري اډو د پلويانو پر مختلفو دلايلو او اندېښنو جلا جلا بحثونه کوو ؛ ور پسې زموږ په لرغوني هيواد کې د جرګو تاريخي دود او دستور ته په لنډې اشارې سره، پر دې مهمه او اساسي مسأله غورَکوو ، چې ايا د حامدکرزي د تېل سوي حکومت په لاس جوړه سوې « لويه جرګه» په افغانستان کې د امريکايي عسکرو دايمي اډو ته « رسميت» او « مشروعيت» ورکولای سي که څنګه؟ دې پوښتني ته تر جواب ويلو وروسته، د پردو لښکرو د همېشني حضور پر ځای، د يوه معقول سوله ييز بديل په توګه د حل ملي او افغاني لار بيانوو ؛ او په پای کې د ايتيمولوژۍ او ليکسيکالوژۍ په رڼا کې د ځينو لښکري يا عسکري ټکو(اډه، پوځي اډه، پايګاه، لشکرګاه/ لښکرګاه، لښکرکوټ، چونی/ چونړۍ، چهاونی/ چهاونۍ) په اړه لنډه شرحه کاږو. هېره دې نه يي (وي) ، چې د هري لانجمني او جنجالي مسألې د روښانولو يا زباډولو دپاره مو پر خپلو دلايلو سربېره، پراخ ماخذونه او سندونه هم وړاندي کړي دي، چې کولای سي د موضوعاتو په لا زياته څېړنه او سپړنه کې له حقيقت موندونکو لوستونکو سره هر اړخيزه مرسته وکي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په افغانستان کې د امريکايي چوڼيو د جوړېدو او تداوم اساسي سببونه

په افغانستان کې د امريکايي چوڼيو د جوړېدو او تداوم د اساسي علت د شنني او سپړني د پاره بايد تر هر څه مخکې، د جيمي کارټر د جمهوري رياست په زمانه کې د سپيني ماڼۍ د امنيتي سلاکار او د پينټاګان او سي. آی .اې. د لوی لارښود - پروفيسر ډاکتر ز. برژينسکي هغه نظر ته مراجعه وکو، چې په خپل نامتو اثر (د سطرنج لو تخته)کې يې بيان کړی دئ. دی د خپل کتاب په دېرشم او يودېرشم مخ کې کاږي، چې د نړۍ په او سنيبو شرايطو کې د يوريشا د سيمي کنټرول د امريکا د متحدو ايالاتو له خورا مهمو ستراتيژيکو لومړيتوبو څخه ګڼل کيږي. ډاکټر برژينسکي ټينګار کيي، چې په سيمه کې د پخواني شوروي اتحاد د نفوذ تر ختمېدو وروسته، اوس د امريکا د متحدو ايالاتو د پاره تر ټولو لوی او مهم کار دا دئ، چې په يوريشا کې د لوی مخالف ځواک د را ټوکېدو مخه ونيسي. چين، روسيه او ايران په دې ارزښتناکه سيمه کې دري احتمالي مخالف ځواکونه بلل کيږي. د برژينسکي د څېړني له مخې په دې سيمه کې د نړۍ په سلو کې پينځه اويا وګړي ژوند کيي؛ او د ګرده نړۍ د انرژۍ او نورو طبيعي شتمنيبو دري پر څلور برخې هم د دې سيمي تر خاورو لاندې پرتې دي.

د پروفيسر برژينسکي له ستراتيژيکي سپړني څخه په څرګنده دا نتيجه اخيستله کيږي، چې د يوريشا د پراخې او شتمنې سيمې د ټولو امکاناتو او ظرفيتو په لاس کې نيول، د امريکايي لښکرو د رواني لس کلني جګړې او عسکري اډو له اصلي او اساسي مقصدو څخه شمېرل کيږي.

که څوک د استعمار تاريخ ته يوه ځغلنده کتنه وکي، له ورايه ګوري، چې د هر يرغلګر جنګ او هر استعماري تيري تر شا اصلاً اقتصادي ګټې پرتې دي. په حقيقت کې همدا اقتصادي ګټې دي، چې د لاس ته راوړلو يا ساتني دپاره يې تل د سيالو اړخو تر منځ رنګارنګ شخړې او جنګونه کيږي. زموږ خلګ بې ځايه نه وايي: جنګ پر غله دئ. دا خبره له ورايه روښانه ده، چې د ګټې خبره نه يي، هيڅ هيواد لښکر کښنۍ، جګړې او بربادۍ ته لاس نه اچيي. ښکاره خبره ده، چې افغانستان د يوريشا د ټولې سيمې د انرژۍ او نورو طبيعي زېرمو د لېږدولو په چارو کې د خورا مهم ارتباطي رول په لرلو سره امريکايي ستراتيژيستانو ته ډېر لوی ارزښت لري؛ خود پروفيسر برژينسکي د غولوونکي استدلال پر خلاف، په افغانستان کې يوازې اقتصادي ګټو د امريکا د سياسي او لښکري ستراتيژيستانو سترګې نه دي وړي. دلته د پوځي حضور او دايمي چوڼيو تر پردې شاته پر پراخو اقتصادي ګټو سربېره، ډېر نور خطرناک سياسي او عسکري پلانونه هم پراته دي، چې د سي. آی. اې او پينټاګان مکار استاد يې په ډاګه يادونه نه کيي (کوي).

(c) ketabton.com: The Digital Library

د يوريشا د جغرافيايي - سياسي، جغرافيايي - اقتصادي او جغرافيايي - ستراتېژيکي سيمې د واکمنۍ تر لاسه کول د انرژۍ د پراخو زېرمو، بې ساروطبيعي شتمنييو او لويو انساني ظرفيتو تر څنګ، متحدو ايالاتو او د هغو نورو سياسي - عسکري متحدينو ته د دغو نخشو او هدفو د تحقق واک ورکيي:

- د بېلابېلو ستونزو او کړکېچونو په را منځ ته کولو سره د نړۍ د راتلونکي سترځواک (چين) د اريانوونکو اقتصادي او نظامي پرمختګو مخنيوی؛ څکه پوهېږو، چې د ۲۰۱۰ع کال په وروستيبو درو مياشتو کې د متحدو ايالاتو اقتصادي وده په سلو کې ګرسره درې اعشاريه يو(۳،۱) ته کل سوې وه؛ په داسې حال کې چې د چين اقتصاد له اوږدو کلو راهيسې، په منځنۍ ډول، په سلو کې لس (۱۰) وده لرل. د امريکا سياسي، عسکري او اقتصادي طراحان دا وضعه تر ډېره نسې زغملائ.

- په سيمه کې د روسي فدراسيون د بيا واکمنۍ او نفوذ لار ترل.

- د سيمې ملي، اسلامي او ازدای بخښوونکو غورځنګو ته د نابودې تر پولې د کړاوونو او پېچومو جوړول.

- پر سياسي لاسوهنو او اقتصادي بنديزو سربېره، داتومي وسلو په ترلاسه کولو کې د ايران اخوندي رژيم ته بېلابېل خنډونه پيدا کول.

- د پاکستان بې ثباته سياسي او امنيتي حالاتو ته په پام سره له يوې خوا د خپلو وفادارو ملګرو او متحدينو په لاس کې د هغه هيواد د اتومي وسلو خوندي ساتل؛ او له بلې خوا د دغه هيواد په سياسي، عسکري او اقتصادي نظام کې دچين د زياتېدونکي نفوذ مخنيوی.

- د پخواني شوروي اتحاد د مرکزي آسيا په نوو خپلواکو هيوادو کې د ډيموکراسۍ، بشري حقوقو، آزادو مطبوعاتو اوتخنيکي - اقتصادي پرمختګو تر پردې لاندې سياسي اقتدار ته د خپلو مزدورو سياسي ګوندو او سازمانو رسول.

- د افغانستان د شمالي سيمو د بشپړ يا نيمه خپلواک کولو له لارې، په سيمه کې د استعماري لومو خپرول.

- په سيمه کې د خپلې فرهنګي او مذهبي اغېزې پراخول او پياوړې کول...

دا ټول سياسي، اقتصادي او ستراتيژيک هدفونه په ګډه، زموږ په پراخه او غني سيمه کې د متحدو ايالاتو د هر اړخيز برلاسي په مقصد لوی او حياتي ارزښت لري. له همدې کبله دا خبره ناځاپي نه ده، چې د سيمې هر هيواد د دغه راز خطرو په ليدو سره د امريکايي پوځو له موقتي او دايمي حضور سره کلک مخالفت لري. په سيمه کې د امريکايانو دې استعمارګر ضربتي ځواک ته د هر ممکن زيان رسولو په خاطر له تېرو لسو کالو راهيسې زموږ په وران او ويرژلي هيواد کې د افغان وژنې بې رحمانه جګړه روانه ده. د پردو دولتو دا ناروا او ظالمانه جګړه يا پروکسي وار (proxy war) په بېله شکه تر هغه مهاله ادامه لري، چې ايتلافي پوځونه په خپل موقتي يا دايمي حضور سره د سيمې د هيوادو سياسي، اقتصادي او ستراتيژيکو ګټوته ګوابن پېښيې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځيني امريکا مشربه افغان ليکوال او شننونکي، چي بې ګومانه له امريکايي استعمارګرانو سره په يوه کاشين کي ډوډۍ خوري ، د دې خبري له حقانيت څخه سترګي نه پټيي، چي امريکايي پوځونه په افغانستان او مرکزي آسيا کي اصلاً د انرژۍ او نورو طبيعي زېرمو د لوټولو دپاره زموږ په هيواد کي د خپلو استعماري چوڼيو زيندی کوونکی جال خپريي؛ مګر سره له هغه هم په بې شرمۍ سره استدلال کيي، چي د نورو اولسو د ملي شتمنيو چور او چپاو افغانانو ته هيڅ تاوان نه لري. د دوی د ادعا له مخي کېدای سي، په دغه راز لوټمارکي پر افغانانو هم څه وڅڅيږي. د دې خبري مانا دا ده، چي افغانان بايد د جوال په نيولو سره د امريکايانو د غلا او غارت په کار کي، له هغو سره مرسته وکړي.

شرموونکې خولا دا ده، چي دا راز خاينانه بيانونه، د هغو کسانو تر خولې هم راوزي، چي پرون يې د روسانو په نوکرۍ کي د امريکايي امپرياليزم د مرګ او نابودۍ شعارونه ورکول. ايا دا د انسانيت، شرافت او افغانيت خبره ده، چي څوک د نورو ملتو د ملي شتمنيو په چور او غارت کي کومک او همکاري، خپله ملي ګټه وبولي؟ که د استعمارګرانو په دغه راز چور او چپاوکي برخي اخيستني ته دخپلو ملي ګټو نوم ورکوو ، بيا نو د پنجابي جنرالانو او ايراني اخوندانو سياستونه ولي په خپلو کورنيو چاروکي، د هغو د ناروا او ظالمانه لاسوهنو په توګه يادوو؟ !

لکه څنګه چي د پاکستاني او ايراني حکمرانانو مداخلو ته د کرکي او نفرت په سترګه ګورو، همداسي بايد د نورو ملتو په کورنيو چاروکي لاسوهنو ته هم د ناروا او انساني ضد عمل په سترګه وګورو. په دې خبره کي هيڅ ستونزه او پېچلتيا نسته. هغه څه چي ځان ته نه خوښوو، بايد نورو ته يې هم خوښ نه کو. که امريکايان د خپل وحشيانه ښکار يوه برخه موږ ته هم د محصول، تاجايي يا اقتصادي کومک په نامه را کيي، دا خو څه حلاله او مشروع ګټه نه ده.

مالوميږي چي دا بېچاره ليکوال، څېړونکي او شننونکي د افغانستان د ملي ګټو په پېژندنه کي جدي مشکلات لري. هغه ګټې هيڅکله ملي ګټې او مصلحتونه نسي ګڼل کېدای، چي د نړۍ د نورو ملتو د ملي ثروتو د لوټولو له لاري تر لاسه کيږي. د خپلو په اصطلاح ملي ګټو دپاره د نورو ملتو مځکنۍ بشپړتيا ، سياسي استقلال، ملي واکمنۍ او ملي شتمنيو ته زيان اړول، په څرګنده فاشيستي او استعماري سياست دئ. دا بشري ضد سياست نه يوازي له افغاني او اسلامي دودو سره هيڅ ډول سمون نه لري؛ بلکي طرحه کول يې لا د روښانفکرۍ او انسان دوستۍ د اصولو له مخي، لويه بې ننګي او نامردي بلل کيږي. زه نه پوهېږم ځيني کسان څنګه له يوې خوا د روښانفکرۍ، ملي ويښتوب او بشري سوکالۍ باټې ولي؛خو له بلي خوا د نورو اولسو د ملي زېرمو په چور او تاراج کي، له امريکايي غاصبانو سره جوال نيول، ځانو ته شرم او پېغور نه ګڼي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

هو ! په دې کې هيڅ شک او شبهه نسته، چې موږ ته د ګاونډيو او نورو سيمه ييزو قدرتو تر اندېښنو خپلې ملي ګټې او ملي مصلحتونه ډېر ارزښت لري. له همدې سَوَبه (سببه) بايد زموږ ملي سياستونه تل د دې هيواد له ملي ګټو او ملي مصلحتو سره نه شلېدونکې اړيکې ولري. په بله وينا ، موږ به د خپلو ملي ګټو د ډاډمنې ساتنې د پاره له هري انساني او مشروع لارې کار اخلو. که څه هم ناپېيلتوب يا په سياسي- عسکري تړونو کې برخه نه اخيستنه د يوه ګُلي او عمومي اصل په توګه د افغانستان د مځکنۍ بشپړتيا ، سياسي خپلواکۍ او ملي واکمنۍ د ساتنې تر ټولو ښه او ډاډمنه لار ده؛ خو سره له هغه هم په ځينو اضطراري او استثنايي حالاتو کې کېداى سي د هيواد د ملي ګټو د ښه تضمين د پاره د ځينو سياسي او پوځي سازمانو غړيتوب هم له پامه و نه غورځول سي. په پېيلتوب (انسلاک) او ناپېيلتوب (عدم انسلاک) دواړو حالاتو کې بايد د افغانستان لوړي ملي ګټې او ټولو افغانانو خوښې، لومړنى ځاى ولري. تاريخ شاهد دئ، چې حکومتونه زياتره د خپلو ګروهي، ګوندي او سياسي ګټو د دوام او تضمين په خاطر په سياسي - پوځي تړونو کې د خپلو ملتود ښکېلولو هڅې کيږي. له دې جهته بايد په دغه راز سترو او ارزښتناکو ملي مسألو کې د خلګو له نظر پوښتنې يا د هغو د واقعاً رېښتينو استازو له هوکړې پرته، هيڅ پرېکړه ونسي.

يو پلا بيا بايد په ټينګار سره و وايو ، چې زموږ ملي ګټې او مصلحتونه هيڅکله د ګاونډيانو په ګواښلو او لمسولو کې نه تأمينيږي. که غواړو ، چې خوک زموږ په کورنيو چارو کې لاسوهنونه ونه کړي، تر هر څه مخکې بايد د هغو په کورنيو چارو کې له لاسوهنې او لمسونې لاس واخلو. البته، افغان دولتو يا افغان ملت هيڅکله په خپله خوښه يا خپله اراده د چا په کورنيو چارو کې لاسوهنه نه ده کړې؛ خو د پردو لښکرو په دايمي حضور کې هيڅوک د داسې لاسوهنو ، ګواښو او لمسوونو مخه نسي نيولاى. موږ افغانان بايد دا واقعيت د سر پر سترګو ومنو ، چې نه د سره پوځ په واکمنۍ، نه د امريکايانو په مشرۍ د نړۍ د ستر ايتلافي ځواک په فرعوني واکدارۍ او نه د دې دوو يرغلګرو پوځو د واکمنۍ تر منځ کلونو کې د دې خاورې واک او اختيار د افغانانو په لاس کې ؤ. له تېرو دو دېرشو کالو راهيسې ډېره زموږ، خو واک يې د نورو په لاس کې دئ.

بيرته را ګرځو د امريکايي چوڼيو د جوړېدو او تداوم اساسي سببونه. زموږ وينس او بيدار هيوادوال خبر دي، چې د امريکا متحده ايالات او سياسي - نظامي متحدين يې په تېرو څه کم لسو کالو کې د خپلو اوږد مهاله سياسي، اقتصادي او ستراتيژيکو هدفو د تحقق د پاره له يونيم لک رسمي او لسګونو زره غير رسمي پوځ (په ملکي کالو کې استخباراتي، امنيتي او اکمالاتي کارکوونکو) څخه کار اخلي. د ۲۰۰۱ ع کال د اکتوبر پر اوومه د امريکايي يرغل له پيل څخه د دې مقالې تر ليکلو پورې د ايتلافي دولتو دوه زره څلور سوه نه څلويښت(۲،۴۴۹) پوځيان وژل سوي دي، چې له هغو څخه يو زر و پينځه سوه يو اويا(۱،۵۷۱)کسه امريکايان دي. د تېپې سوو پوځيانو شمېر

(c) ketabton.com: The Digital Library

تر دې هم څو واره زيات دئ. بېله شکه، دا د رواني ظالمانه جګړې ګرده انساني تلفات نه دي. ټولو ته مالومه ده، چې د جګړې د انساني تلفاتو ګڼه د هري ورځې په تېرېدو سره مخ پر ډېرېدو روانه ده. د بېلابېلو ايتلافي قواوو د وژل سوو کسانو د شمېر او نورو ځانګړتياوو دپاره دا لينک وګورئ:

http://icasualties.org/oef/

په خواشينۍ سره زموږ زرګونو بې ګونا وژل سوو، معيوبو او معلولو افغانانو خو نه دقيق شمېر چاته مالوم دئ؛ او نه هم څوک د يوې خاشې په اندازه، چورت په خرابيي...

د دغه ناروا تېري پر زياتېدونکو انساني تلفاتو سربېره، ټولو ايتلافي هيوادو، په تېره بيا امريکا او انګلستان ته، خورا درانه او ملا ماتونکي مالي زيانونه هم رسېدلي دي. د يوه رپوټ له مخې، يوازې متحدو ايالاتو ته تر اوسه څه کم څلورسوه ميليارډه (۴۰۰، ۰۰۰، ۰۰۰،۰۰۰) ډالره تاوان رسېدلئ دئ. د امريکا د جنګي لګښتو د دقيقو شمېرو دپاره دا ويبپاڼې وګورئ:

http://costofwar.com/en/
http://www.fas.org/sgp/crs/natsec/RL33110.pdf

په بلومبرګ خبرو کې د پياوړي خبريال - ډېويډ ج. لينچ د شمېرو له مخې، امريکا په تېرو څه کم لسو کالو کې له القاعدې او بن لادن سره په څو اړخيزو جګړو کې ټوله دوه ټريليونه يا دوه زره ميليارډ (۲،۰۰۰،۰۰۰، ۰۰۰، ۰۰۰) ډالره لګولي دي، چې دا پيسې د هغه هيواد د نه اعشاريه اته شپېته (۹،۶۸) ټريليونه د ولتې پور، په سلو کې شلمه برخه ده. د نورو مالوماتو دپاره د بلومبرګ ډاټ کام په لاندې لينک کې د ډ. ج. لينچ د علمي مقالې بشپړ تفصيل ولولئ:

http://www.bloomberg.com/news/2011-05-12/bin-laden-s-death-won-t-end-toll-on-taxpayers.html

پخوا د امريکايي پوځ د يوې مياشتې خرڅ درې اعشاريه شپږ (۳،۶) ميليارډ ډالره او د يوه امريکايي عسکر کلنى لګښت يو ميليون ډالره ګڼل کېده؛ خو په يو. ايس. ټو ډې (US TODAY) کې د ريچرډ وولف د رپوټ له مخې، په ۲۰۱۱ ع کال کې د امريکا عسکري خرڅونه يو سل و اوولس (۱۱۷) ميليارډ ډالره اټکل سوي دي، چې د مياشتې نيژدې لس (۱۰) ميليارډ ډالره نبيي. نور تفصيل د دوی په ويبپاڼه کې کتلای سئ:

http://thehill.com/blogs/blog-briefing-room/news/63121-crs-calculates-cost-of-us-troop-presen
http://www.digitaljournal.com/article/282238
http://www.usatoday.com/news/military/2010-05-12-afghan_N.htm

(c) ketabton.com: The Digital Library

په عراق او افغانستان کې هره ورځ زیاتېدونکو پوځي خرڅونو د ایتلافي هیوادو ، په تېره بیا امریکا او انګلستان اقتصاد له داسي لوی او بې ساري بحران سره مخامخ کړی دئ، چي اوس د خپلو بودجو د کسر (کمښت) پوره کولو دپاره، لکونه دولتي مأمورین او کارکوونکي په بې رحمۍ سره له دولتي کارو شړي؛ د ښوونځیيو ، روغتونو ، کتابتونو او نورو عام المنفعه مؤسسو دروازې تړي؛ د پوهنتونو د محصلانو فیسونه لوړیږي (په انګلستان کې یې له پراخو او خونړییو احتجاجو سره سره، د بېوزلو محصلینو کلني فیسونه ترنهو زرو پونډو یاني تقریباً درې چنده پوري لوړ کړه) ؛ د خلګو انساني او مدني حقوق محدودیږي ؛ او په لسګونو داسي ناوړه او استبدادي سیاستونه پرمخ بیایي، چي تر ټولو لوی او اساسي علت یې همدا تیري کوونکي جنګونه دي. دا لوی اقتصادي بحران په ډاګه ښیي، چي لوېدیځه نړۍ، په تېره بیا د امریکا متحده ایالات د ډېوالیتوب خوا ته رهي دي.

د دې ستر اقتصادي کړکیچ ناوړه اغېزې نه یوازې د جنګ ځپلو هیوادو د بېوزلو اولسو ، بلکي د پانګه والو هیوادو په ګډون د نړۍ د نورو ملتو او خلګو په ژوندانه کې هم په اسانۍ سره لیدلائ سو. په بله وینا ، د نړۍ ګرده بېوزلي اولسونه په دې دردونکي او ویرجن مُقدرکي یو د بل ملګري دي.

لکه څنګه چي ګورو ، د نړۍ جګړه ماري او لوټماري کړۍ د یرغلګرو جګړو او نورو انساني ضد سیاستو په پیل کولو سره، د اولسو په اقتصادي زېرمو او ظرفیتو لیونۍ لوبي کیي؛ خو د هغو ملاماتوونکي او ربړوونکي پېټي د ډول ډول مالیو او محصولو په بڼه، د بېلابېلو هیوادو د مظلومو او بېوزلو خلګو پر اوږو باریږي.

خیر، د افغانستان او عراق د تیري کوونکو جګړو انساني تلفاتو او د نړۍ ژور اقتصادي بحران، چي لوی سَوَب او عامل یې بیا هم د همدغو جنګو اسمان ته ختونکي اقتصادي لګښتونه دي، په پانګه واله نړۍ کې ډېره ناوړه حالت منځ ته را وړئ دئ. له همدې امله، په ټولو ایتلافي هیوادو ، په تېره بیا متحدو ایالاتو او انګلستان کې د جنګ غوښتونکو سیاستو او د هغو د ناوړو نتیجو پر خلاف د عامو خلګو مخالفتونه، ورځ په ورځ پراخیږي.

د استعماري جګړو پر انساني تلفاتو او لوی اقتصادي بحران سربېره، په ټولو ایتلافي دولتو ، په تېره بیا امریکا او انګلستان کې د هري ورځي په تېرېدو له جنګ او وژنو سره د عامو خلګو مخالفتونه مخ پر ډېرېدو دي. په امریکا او انګلستان کې واکمنه طبقه د عامو خلګو دې زیاتېدونکو مخالفتو ته لاس تر زني نسي کښېنستلائ. د امریکا د جمهوري ریاست راتلونکي انتخابات تر سترګو نیهام دي. له دې کبله د اوباما اداره تر هر بل هیواد د خلګو د نظر اړولو دپاره په خپلي پوځي او سیاسي ستراتیژۍ کې تغییر او بدلون ته اړتیا لري. د بن لادن د وژني اریانوونکې ډرامه هم د همدې ستراتیژۍ یوه مهمه برخه ګڼل کېداې سي. د پاکستان د ایبټ آباد د عسکري

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښارګوټي په یوه لویه او مزبوته درې پوړیزه ودانۍ کې د بن لادن د استوګنې ادعا ، له ورایه دا ښیي، چې هغه د امریکایانو او پاکستاني جنرالانو په سلا مشوره همدې ورځو ته ساتل سوی ؤ .

د بن لادن د وژلو خبر به موقتآد ټولي لوېدیځي نړۍ، په تېره بیا امریکا په عامه افکاروکي د اوباما د ادارې د جنګي، سیاسي او اقتصادي ناکامیيو پر مخ پرده وغوړیي؛ او هغه ته به د جمهوري ریاست په راتلونکو انتخاباتوکي د یوه بل بري امکانات برابر کړي؛ ځکه اوباما او له ده سره ملګري پوځي - استخباراتي کړۍ به په ویاړ او غرور سره ادعا وکړي، چې تر زیاتو کوښښو وروسته بالاخره د امریکایانو د هغه لوی او پیاوړي دوښمن په وژلو بریالي سوه، چې د بیل کلینټن او جورج ډبلیو بوش حکومتونه یې په نیولو یا وژلو کې پاته راغلي وه . د بن لادن د وژني خبر به دغه راز په تېر لس کلن استعماري جنګ کې، د امریکایي پوځیانو ډول ډول قربانۍ او ملاماتوونکي جنګي لګښتونه هم پر ځای وښیي . دا خبره هم بې ځایه نه ده، چې د بن لادن د وژني خبر به په افغانستان او عراق کې د امریکایي لښکرو د بایللي او کمزوري روحیې له څه نا څه ژوندۍ کولو سره هم مرسته وکې.

تر ټولو مهم دا چې د بن لادن وژنه به په پای کې د امریکا سیاسي او پوځي ستراتیژیستانو ته د دې فرصت ورکړي، چې د اوږو پزه کښېږدي؛ او د خپلو بې سرو پایه پوځو ډېره برخه لومړی خپلو اصلي چوڼیيو او بیا له هغه ځایه د حملې او غوښې د پاره کومې بلې خوا ته سوق کړي.

اوباما او په امریکا کې د هغه پوځي، سیاسي او اقتصادي متحدین د هغه هیوا د د عامه افکارو د قانع کولو له لارې د جمهوري ریاست په راتلونکو انتخاباتو کې د بري د پاره دغه راز بدلونو او بریاوو ته ټینګ ضرورت لري؛ اما دا خبره باید هېره نه کو، چې د بن لادن د وژني خبر به هیڅکله په افغانستان او شاوخوا سیمه کې، د تروریزم تر پلمې لاندې، د امریکا او نورو متحدینو استعماري جګړه ختمه نه کړي؛ ځکه زموږ سترګه ور او ژوراند ښه لوستونکي په دې خبره ښه پوهیږي، چې په دې استعماري جګړه کې مقصود بل څه، بن لادن صرف بهانه ده.

همدې مهمو دلایلو او عواملو ته په پام سره امریکایي ستراتیژیستان غواړي د افغانستان په حساسو ستراتیژیکو سیمو کې د دېرشو - څلوېښتو زرو پوځیانو په ځای پر ځای کولو سره، همېشنۍ چوڼۍ جوړې کړي. البته، د امریکا سیاسي او پوځي مشران په اسانۍ سره کولای سي د اړتیا پر مهال دا شمېر، په چټکۍ سره، نور هم زیات کړي. په داسې حال کې، چې ګرده نړۍ د امریکا په پوځي اډو لړلې ده، د پوځي وسایلو یا عسکرو لېږد را لېږد امریکایي پوځي واکمنانو ته هیڅ ګران کار نه دئ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په افغانستان کې به د دې دایمي چوڼیيو په جوړولو سره له یوې خوا د اوسني حالت په پرتله د اشغالګرو لښکرو ځاني تلفات او مالي خرڅونه لږ سي؛ او له بلې خوا به په پوره ډاډ او تیاري سره زموږ پر هیواد سربېره په ټوله سیمه کې د هغو اوږد مهاله استعماري پلانو د تحقق د پاره خپلو پرله پسې تلاښو ته دوام ورکړي، چې مخکې مو لنډه یادونه وکړه. زموږ په هیواد کې د امریکايي چوڼیيو سته والی او دوام په واقعیت کې په یوه غشي دوه ښکانه ویشتل دي. یوې خوا ته د خپلې مزدورې اداري بقاء او بلې خوا ته په سیمه کې د لویو استعماري نخشو پر مخ بیول ؛ ځکه پر عراق او لیبیا د امریکايي لښکرو یرغل په ډاګه وښوول، چې امریکایان له القاعدې او طالبانو سره د حساب کتاب د پاره نه، بلکې د خپلو اوږدمهاله ستراتیژیکو موخو د تحقق د پاره دغو هیوادو ته تللي دي. د عراق پخواني دیکتاتور، صدام حسین، او د لیبیا اوسنی دیکتاتور، معمر القذافي، چې دا دئ له څو میاشتو راهیسې په مړاني د خپل حکومت دفاع کیي، دواړه د القاعدې او نورو سخت دریځه اسلامي سازمانو سرسخت مخالفین وه؛ خو سره له هغه هم د امریکا او متحدینو له استعماري یرغله خوندي پاته نه سوه.

د همدې استدلال له مخې القاعده، طالبان، تروریزم، مخدره مواد، د ډله ییزې وژنې وسلې او داسې نوري خبرې، ګرده هغه پلمې او افسانې دي، چې د استعماري جنګو د پیل کولو اوغزولو د پاره په لویدیځو هیوادو کې د ملاتړ موندلو، د استبدادي قوانینو د تصویبولو، د بشري حقوقو او آزادییو د لا محدودولو او کاملاً پولیسي فضا د را منځ ته کولو په مقصد کاریږي. حقیقت دا دئ، چې امریکایي امپریالیزم د خپلو اوروپایي او سیمه ییزو انډیوالانو په ملګرتیا د دې ټولو وحشتناکو جریانو او پدیدو په را منځ ته کولو کې پخوا هم مستقیم لاس درلود؛ او تر اوسه یې هم لري. پر افغانستان پوځي یرغل، د زرګونو پوځیانو او میلیاردو ډالرو ضایع کول؛ او په پای کې د همېشنییو پوځي اډو جوړول هم ټول په سیمه کې د امریکا د لویو استعماري لوبو د بریالي کولو یوازنی او اساسی شرط دئ.

امریکايي چوڼۍ او د افغانستان د تجزیې کرغېړنه نخشه

زموږ ویښ او دراک هیوادوال ټول پوهیږي، چې د امریکايي لښکرکوټو تر شا خورا کرغېړنې او خطرناکې نخشې د عملي کېدو په حال کې دي. ښه به دا یې، چې د دې تورو نخشو جزییات او نتیجې زموږ د تاریخي هیواد (ګران افغانستان) د تجزیې دامریکايي نوښتګر - په هند کې د امریکا د پخواني سفیر، د عراق د پاره د امریکا د متحدو ایالاتو د امنیت شورا د مرستیال او د هند، پاکستان او افغانستان په چاروکـــې د متحدو ایالاتو د بهرني سیاست د اوسني لــوی او باوري سلاکار- رابرټ ډیین بلکویل په دوهمه شیطـاني نخــشه (Plan B) کې وګورو؛ مګر د بلکویل د دوهمې نخشې د جزییاتو او نتیجو په اړه تر بحث دمخه بده نه ده، چې د هغه د لومړۍ نخشې (Plan A) په باره کې هم، څو ټکي بیان کو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

بلکويل د سپيني ماڼۍ، پينټاګان او سي. آی. اې. واکمنانو ته مشوره ورکيي، چي په افغانستان کي د امريکا اوله نخشه (Plan A) ياني د هوايي بمبارييو، مځکنييو بريدو، شبانه تلاشييو، بنـدي کولو، څـوروڼو، ګواښونو، د کلو او کورو نړولو او ډول ډول نورو جزاوو له لاري د افغــانستان اشغال هيڅ نتيجه نه ده ورکـړې. بالعکس، د امريکايي پوځيانو زياتېدونکو تلفاتو، د جګړې ملا ماتوونکو اقتصادي تاوانو او په امريکا او بهرنۍ نړۍ کي راز راز مخالفتو د امريکايانو روانه جګړه د ناکامۍ له جدي خطر سره مخامخ کړې ده. لــه دې امله، بلکويل له امريکايي مقاماتو څخه غوښتنه کيي، چي د جګړې د ګټلو دپاره پر دوهمه نخشه (Plan B) غوَر وکړي.

د رابرټ بلکويل د دوهمې نخشې مقصد دا دئ، چي امريکايان بايد په افغانستان کي د خپلو پوځي ناکامييو، انساني تلفاتو او اقتصادي زيانو د تلافي او په سيمه کي د خپلو اوږد مهاله ګټو د تحقق دپاره د افغانستان د پخواني شمالي اتحاد د مشرانو په مرسته، د تاريخي افغانستان وتجزيې ته لار هواره کړي. تر رابرټ بلکويل دمخه د بالکان د تجزيې «قهرمان» او د افغانستان او پاکستان دپاره د جمهور رييس اوباما خاص استازي - ريچرډ هولبروک هم په دې لار کي ځيني لمسوونکي ګامونه اخيستي وه؛ خو له نېکه مرغه چي په خپلي مړيني سره يې دا منحوس او ناولي خوبونه له ځان سره ګور ته يووړه. د ريچرډ هولبروک تر نابېره مړيني وروسته اوس د امريکا د متحدو ايالاتو د سنا د بهرنييو اړيکو د جرګه ګۍ مشر او د افغانستان او پاکستان په چارو کي د اوباما د ادارې ډېر لوړ او ځواکمن استازی - سناتور جان کېري هم په دې لار کي پرله پسې هڅي کيي. مزار شريف ته د هغه مستقيم سفرونه او له قومندانانو عطاء او نورو جنګي ډلو ټپلو سره د هغه پټي او ښکاره کتني او بانډارونه، ګرده د همدې استعماري نخشې د تحقق دپاره د يوه پاخه او پياوړي تاداو د اېښوولو په مقصد کيږي.

البته، د عسکري اډو سته والی، د دې شوم او لعنتي هدف د تر لاسه کولو لومړنی او اساسي شرط دئ. دا چي امريکايي چوڼۍ او د امريکايانو بېلتون غوښتونکي مزدوران به د دې توري او ظالمانه نخشې په عملي کولو کي ثڼګه ونډه اخلي، هر خپلواک او هيوادپال افغان ته د ډېر دقت او تعمق وړ خبره ده. په لاندي کرښو کي د دې خاينانه پلان پر ځينو برخو رڼا اچوو.

په دې حقيقت هر افغان ښه پوهيږي، چي امريکايانو له تېرو لسو کالو راهيسي د افغانستان په ګوټ ګوټ کي لويي او کوچنۍ چوڼۍ جوړي کړي دي. د رابرټ بلکويل د دوهمي نخشې پر بنسټ ماته دا انتباه پيدا کيږي، چي د هيواد په سوهيلي او ختيځو سيمو کي ځای پر ځای سوي چوڼۍ به د مځکنۍ توطيې له مخي سوکه سوکه طالبانو او نورو وسله والو مخالفينو ته ور پرېښوول سي؛ او په دې توګه به طالبان او نوري وسله والي ډلي، د خپل عسکري زور او ځواک په تناسُب، د هيواد د جنوبي او شرقي سيمو بشپړه واکمني په لاس کي واخلي. امريکايي

(c) ketabton.com: The Digital Library

پوځونه به له مخکني پلان او نخشې سره سم د هیواد مرکزي او شمالي سیمو ته پر شا سي؛ او هوري به خپل پخواني جوړ کړي لښکرکوټونه لا پسي پیاوړي کړي.

په پخواني شمالي اتحاد کي د بېلابېلو بېلتون غوښتونکو خاینو ډلو مشرانو او استازو خو د ۲۰۱۰ع کال په اګست کي لا د امریکا د استازو د جرګې له څلورو غړو (درو جمهوري غوښتونکو او یوه ډیموکراټ) سره د برلین په مرموزه غونډه کي د داسي بېلتون غوښتونکو پلانو پر مقدماتو خبري کړې دي. پر دغو وطن پلورونکو سربېره، د هیواد په شمال کي نوري ستمي ډلي ټپلي (افغانستانیان، خراسانیان او نور) هم له خدایه داسي باد او باران غواړي.

د بلکویل د دې شیطاني طرحي له مخي به امریکا او نورو استعماري قوتونه په پیل کي د پراخو پوځي، تخنیکي او اقتصادي کومکو په برابرولو سره، په شمال کي د تجزیه غوښتونکو خاینانو ګوډاګی حکومت، په ضمني ډول، په رسمیت و پېژني. د وخت په تېرېدو سره به دا ډیفکتو (de facto) بېلتون ورو ورو ډیژوري (de jure) بڼه واخلي؛ او په دې توګه به زموږ د خپلواکۍ مینو پلرو او نیکو تاریخي میراث د ۱۸۹۳ع کال په څېر یو پلا بیا پر دوو یا څو برخو و ویشل سي.

د شمال له مزدور حکومت څخه به تل تر تله په مرکزي آسیا، چین، کسپین سیمه، شمالي ایران او نورو شاوخوا هیوادو کي د امریکایي استعمارګرانو د پخي سیاسي او عسکري اډې په توګه کار اخیستل کیږي. کرار کرار به امریکایي استعمارګران د اژدهاوو په شان پر ټوله سیمه خپل کرغېړن سیوری واچیي؛ او د هري ورځي په تېرېدو سره به د شاوخوا سیمي ټول هیوادونه د بلاوو په یوه خطرناکه ځاله واوړي. باید دا خبره هم هېره نه کو، چي که یو وار د دې ستر استعماري ښامار منګولي زموږ په خاوره او سیمه کي ښخي سوې، بیا یې نست کول یا پر شا تګ ته اړ ایستل بې خدایي معجزې په بله لار ممکن نه برېښي؛ ځکه نو بې ځایه نده، چي نامتو فلسفي او عرفاني شاعر - علامه اقبال لاهوری (۱۸۷۷- ۱۹۳۸ع) د غربیانو دې استعماري رول ته د اشارې په ترڅ کي د ختیځ ځینو بېدو اولسو ته داسي خبرداری ورکیي:

غــربیان را شیـــوه های ســاحری است
تکیه جز بر خویشتن کردن کافری است
(لاهوری، کلیات: آنسوی افلاک ۱۸۰).

البته، د امریکا سیاسي او پوځي ستراتیژیستان به د خپلو وفادارو پاکستاني متحدینو په مرسته د طالبانو او نورو وسله والو ډلو تر واک لاندي سیمو کي هم د خپل سیاسي نفوذ د پراخولو د پاره له هیڅ راز کوښښو ډډه ونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

کړي. پاکستاني جنرالان به د افغانستان په پښتني سيموکي د امريکايي اجندا د عملي کولو دپاره د خپل صادقانه چوپړ په بدل کي دا فرصت تر لاسه کړي، چي زموږ په تاريخي او سرلوړي هيواد کي هم د اسلام او اسلاميت تر نامه لاندي د پاکستاني کشمير د سردار عبدالقيوم خان او سردار سکندر حيات خان په څېر مزدورانو په ګومارلو سره، ګران افغانستان عملاً په دوهم پاکستاني کشمير واړوي، چي ټولي پوځي، سياسي او اقتصادي چاري به يې د اسلام آباد له خوا اداره کيږي. په دې ترتيب به نه يوازي د افغانستان شمالي برخي، بلکي په جنوب او ختيځ کي ټولي پښتني سيمي هم د پاکستاني او امريکايي استعمار په خطرناکه لومه کي ښکېلي پاته سي.

زموږ ګډ تاريخي کور (ګران افغانستان) نن د امريکايانو د پوځي اډو تر کرغېړن سيوري لاندي د تجزيې له خطر سره مخامخ دئ. موږ بايد دې ستري لوبې ته د ټوکو او مسخرو په سترګه و نه ګورو. د دې سپېڅلي وطن خاوره، اوبه او هوا پر موږ ټولو افغانانو حق لري، چي د استعمار د دې خاينانه نخشې د شنډولو دپاره ګرده په يوه وجود او يوه آواز د مبارزي په ليکو کي ودرېږو. خداى دي دا اند ښېښي هيڅکله نه ريشتيا کيږي؛ خو د پرنګي استعمار ظالمانه تجربو ته په کتني سره بايد د ننيو امريکايي چوڼيو استعماري رول ته هم په بې غَورۍ و نه ګورو. د رابرټ ډ. بلکويل د شوم پلان جزييات، په دې ويبپاڼو کي وګورئ:

http://www.foreignaffairs.com/articles/67026/robert-d-blackwill/plan-b-in-afghanistan
http://www.blogfrommiddleeast.com/?new=69848

په برلين کي د امريکا د استازو د جرګې له غړو سره د پخواني شمالي اتحاد د ځينو ښلتون غوښتونکو ډلو ټپلو د پټې کتني د تفصيل دپاره د افغان نوميالي ليکوال او سياسي شننونکي - ډاکټر مير عبدالرحيم عزيز علمي مقاله په دغه لينک کي، تر نظر تېره کړئ:

http://afgazad.com/Siasi/081810-Dr-Aziz-Formal-Support-and-Infomral-Subversion[1].pdf

په افغانستان کي د امريکا د دايمي چوڼيو مخالفين او پلويان

د امريکايي اډو د جوړېدو ځيني پلويان په درواغو او بې انصافۍ سره ادعا کيږي، چي زياتره افغانان د امريکايي چوڼيو له جوړېدو او تداوم سره هيڅ ستونزه او مخالفت نه لري. له طالبانو او نورو وسله والو مخالفينو پرته دا يوازي د دوى په اصطلاح پخواني کمونيستان (خلقيان او پرچميان) دي، چي په هيواد کي د امريکايانو له پوځي حضور سره مخالفت کيږي. راسئ په لاندي کرښو کي د دې ښاغلو پر دې پوچه او بې اساسه ادعا يو څه غور او تأمل وکو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

که د يرغلګرو پوځو له واکمنۍ او حضور سره مخالفت ريښتيا هم د دوی په اصطلاح يوازې د کمونيستانو خوی او خصلت وي، نو په دې حساب خو زموږ پلرونه او نيکونه د کمونيستي ايډيالوژۍ د بنسټ ايښوونکو (مارکس، انګلز، لنين او ځينو نورو) تر زوکېدو پېړۍ پېړۍ مخکې لا کمونيستان وه؛ ځکه د دې خاوري تاريخ له ورايه ښيي، چې زموږ پلرونو او نيکونو تل سرونه ښندلي؛ وينې يې توی کړي؛ سختۍ او کړوانه يې ګاللي، خو هيڅکله يې په خپله مقدسه او سرلوړې مېنه کې، پردو مهاجمانو او غاصبانو ته د پښې ايښوولو ځای نه دی ور کړئ. له هخامنشي کوروش او مقدوني سکندر څخه نيولې بيا تر چنګېزي او ګورګاني مغولو، پرنګيانو، روسانو او نننيو ايتلافي فرعونانو پورې يې هر يرغلګر ځواک ته د سر په کاسه کې اوبه ورکړې دي؛ او په دې توګه يې ګرده نړۍ ته دا زباد کړې ده، چې افغانستان د تاړاکګرو فاتحانو او يرغلګرو پوځو نېستځای او هديره ده.

زما په نظر، د نړۍ په اوسنيو سياستو کې د کيڼ، ښی يا منځ اصطلاحاتو نور خپل پخوانی ارزښت له لاسه ورکړئ دئ. که په هيواد کې له امريکايي چوپړيو سره مخالفت د مثال په توګه ياد کو، په اسانۍ سره ګورو، چې پر خپلواکو سياسی او اجتماعي شخصيتو سربېره له بېلابېلو سياسي او مذهبی ګوندو او ډلو سره تړلي ډېر مرني او باغروره افغانان هم له دغه راز استعماري تأسيساتو سره د مخالفت په ليکو کې ولاړ دي. په بهرنيو هيوادو کې هم د کيڼ، ښی او منځ د ګډون داسې مثالونه ډېر ليدل کيږي. ما ته د تعجب او اريانۍ ځای نه ؤ، چې د انګلستان مخکني صدراعظم - ټوني بلېر د کيڼ اړخی «لېبر» يا کارګرګوند د مشر په توګه د امريکا د ښی اړخه ګوند له مشر - جورج ډبليو بوش سره يو ځای د افغانستان او عراق پرضد تيری کوونکی جنګ پيل کړ؛ او په ميليونو انسانان يې د خپلو خاينانه او وحشيانه ماجرا غوښتنو قرباني کړه. د اوسنۍ نړۍ په سياستو کې داسې مثالونه خورا ډېر دي، چې کيڼ اړخ کسان، ښی اړخه عملونه کيږي يا بالعکس ښی اړخه سياستوال د خلګو د غوښتنو او فشارونو له وجې، کيڼ اړخه پرېکړې کيږي.

د امريکايي چوپړيو د پلويانو دا ادعا ګرسره سمه نه ده، چې خلقيان او پرچميان په افغانستان کې له پردو لښکرو او امريکايي چوپړيو سره مخالفت لري؛ ځکه د پردو سلاکارانو او عسکرو په زورد هغوی ځورلس کلنه خونړۍ واکمني په خپله پر دې بې اساسه ادعا د بطلان کرښه کاږي. چا چې، پرون د غلامۍ او بندګۍ طوق په غاړه کې اچولئ ؤ، نن نسي کولای په لګه غاړه له پردو عسکرو او پردي واک سره د مخالفت باتې و ولي. د دې پلورل سوو مزدورانو توري ښېرې هر چا ته مالومې دي. د پارسي ژبې لسان الغيب شاعر - حافظ شيرازي (د ۷۲۷-۷۹۲ هـ ق په شاوخوا کې) په دې اړه څه ښه وايي:

به هـــر رنګی که خــواهی جامه ميپوش
مـــن از طـــرز خــرامت ميشــناســم

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو هر خلقي، پرچمي، مجاهد یا نور کسان هرومرو په دې ډله کې نه راځي. ببله شکه، په خلقیانو، پرچمیانو او نورو سیاسي سازمانونو کې هم د داسې کسانو شرک لږ نه دئ، چې په خپل پلرني ټاټوبي (ګران افغانستان) کې د امریکايي استعمارګرانو وهمپښتنییو خالو ته زړونه نه ښه کیږي. ښايي له ازله يې په وینه کې د خپلواکۍ او افغانیت تومنه ګډه یې؛ یا ښايي د روسي بادارانو تر اوږدې مزدورۍ وروسته اوس د ازادۍ، استقلال او سرلوړي ژوند په خوند پوه سوي یې...

ریشتیا خو داده، چې د هیواد د مځکنۍ بشپړتیا، سیاسي خپلواکۍ، ملي واکمنۍ، ملي نوامیسو، دیني اعتقاداتو او کولتوري ارزښتو ساتنه زموږ د غیرتمنو او مړنییو پلرو داسې ویاړلئ میراث دئ، چې په کمونیستانو یا نورو سیاسي ډلو ټپلو هیڅ اړه او مانده نه لري. د پردو عسکرو او امریکایي چونییو مخالفین په حقیقت کې هغه خپلواک، مړني او سرلوړي افغانان دي، چې نه يې پرون د سره پوځ موجودیت او بادارۍ ته غاړه اېښوده؛ او نه نن د امریکايي پوځ له حضور او دایمي اډو سره، په هیڅ بڼه او هیڅ شکل، موافقه او مصالحه کولای سي. طالبان، اسلامي حزب، حقاني ډله او نور وسله وال جنګیالي هم باید د دې لارې یوازني ټېکه داران ونه ګڼو. په بله ژبه، افغاني غرور، له خپلواکۍ سره مینه، ناموس ساتنه، ، غیرت، پر شانه تلنه، سرلوړي، ستم او ستمګرو ته نه تسلیمېدل، مېلمه پالنه او داسې نورې لوړې ښېګڼې او ارزښتونه یوازې او یوازې په طالبانو او نورو وسله والو جنګیالو پورې اړه نه لري. له امو تر اباسینه، له چترال تر هراته ټول خپلواک، غیرتمن او شمله ور افغانان، په تېره بیا سرلوړي او خپلواکۍ بخښوونکي پښتانه، په دې ستر ملي او وطني رسالت کې لو(لویه) او مُهمه ونډه لري. د امریکايي تېرې له پیل څخه تر اوسه د هیواد په ګوټ ګوټ کې پر یرغلګرو پوځو د افغان اوردو او پولیسو ځینو منسوبینو وژونکي ګوزارونه د دې روښانه واقعیت ځیني ژوندي مثالونه دي.

زموږ د غرب مآبه لیکوالو او شننونکو د ناسمي ادعا پر خلاف، په تېرو نیژدې لسو کالو کې د نړۍ له تر ټولو پیاوړي ایتلاف (ائتلاف) سره دونه پراخ او غښتلی مقاومت په خپله ښیي، چې زړور افغانان پردي مهاجمان او د هغوی موقتی یا دایمي چونۍ په هیڅ ډول نسي منلای.

د لیکني په دې برخه کې بې ګټې نه ده، چې د امریکايي چونییو د مخالفینو تر پېژندنې وروسته د هغو د سرسپارلو مینانو، پلویانو او خواخوږو په اړه هم څو لنډې خبرې وکو.

په افغانستان کې د امریکايي چونییو په جادو سوو مینانو، پلویانو او خواخوږو کې بېلابېلې جنګې، مافیایي او سیاسي ډلې شاملې دي، چې زه يې په عمومي توګه پر څو لویو ډلو وېشم:

(c) ketabton.com: The Digital Library

- په لومړۍ ډله کې هغه کسان راځي، چې د ۲۰۰۱ ع کال د اکتوبر پر اوومه د امريکايي جنګي الوتکو او ټانکو پر وزرو افغانستان ته ننوته. ټول افغانان دا بېګل سوي جنايتکاران، ورانکاران، غله او خاينان ډېر ښه پېژني: کرزي خېل، فهيم خېل، دوستم خېل، رباني خېل، سياف خېل، قانوني خېل، عبدالله خېل، خليلي خېل، محقق خېل، امرالله خېل، عطاء خېل، مجددي خېل، ګيلاني خېل، رحيم وردګ خېل، شېرزی خېل او داسي نور. ټول جهان ته مالومه ده، چې د دې تورو او کرکجنو څېرو سياسي، عسکري او اقتصادي ژوند تر کومه بريده په ايتلافي عسکرو او امريکايي چوڼيو پوري تړلئ دئ. زه باور لرم، که د امريکايي پوځو او کورنيو جنګي ډلو ټپلو خونړۍ سيوری نه يي، زموږ درد بېدلي او کړېدلي خلګ به په يوه ورځ کي د دې مزدورو جنايتکارانو پوستونه له پرورو ډک کړي؛ ځکه دې خاينانو د خپلو شخصي، ګروهي، تنظيمي او نورو ناروا ګټو دپاره زموږ د خلګو ژوند په اور او وينو ولاړه. ښتانه وايي: مځکه هغه سوځي، چې اور پر بل يي. د پردو لښکرو د توپ او ټانک تر خونړي سيوري لاندي په جګو ارګو او پرتمنيو ماڼيو کي ناست مزدوران، زموږ د ويرجنو او غمځپلو خلګو په حال څه خبر دي.

- د خراسانيانو، افغانستانيانو او نورو بېلتون غوښتونکو ستمي ډلو ټپلو مشرانو او فعالانو هم د امريکايي استعمارګرانو له توپ و ټانک، پيسو او نعمتو څخه ګټه اخيستې ده. دا خايني ډلي ټپلي به ولي د امريکايي او ايتلافي اشغالګرو د سر دوعاوي نه کيي؟ ايا امريکايي او ايتلافي لښکرو په تېرو لسو کالو کي دقيقاً هغه څه ونه کړه؛ او تر اوسه يي لا نه کيي، چي پلورل سوو ستمي ډلو ټپلو يي له اوږدو کلو راهيسي، خوبونه لېده؟ د ډيورنډ د تېل سوي کرښي دواړو غاړو ته د د استعمار پرزوونکو پښتنو بې رحمانه وژني؛ او د هغو د ژبي، دودو او عقايدو د سپکاوي او کم رنګ کولو دپاره بېلابېلو هڅو ته له داسي کړنلاري پرته بل څه نوم ورکول کېدائ سي؟ خپلواک او ملي فکره افغانان، په تېره بيا استعمار ځپلي پښتانه بايد په دې خبره ځانونه ښه پوه کړي، چې امريکايي چوڼۍ به په راتلونکي کي هم د ډيورنډ د لعنتي کرښي د دې خوا او هاخوا پښتنو په عامي وژني سره د دې خاينو او بې ايمانه ستمي بېلتون غوښتونکو اوږده خوبونه پوره کيي.

- په بله ډله کي هغه کسان راځي، چې د امريکايي يرغل په دوران کي د ټيکنوکراټانو، متخصصانو او ماهرانو په نامه افغاني ټولني ته ولېږل سوه؛ خو په واقعيت کي د استعمارګرو دولتو د جاسوسي سازمانو او معتبرو دولتي ادارو باوري استازي دي. دا کسان پر پردو دولتو سربېره د هيواد له بېلابېلو مزدورو جنګي او سياسي ډلو سره هم پاخه اړېکي لري. د دوی اساسي رسالت دادئ، چي د حرفه يي جنايتکارو، تبهکارو او غلو اداري ته قانوني او مشروع رنګ ورکړي. له دې ډول پاراشوټ سوو کسانو څخه ځيني تر اوسه د وزارت، معينيت، سفارت، ولايت، رياست، قومندانۍ او سالارۍ پر چوکيو ناست دي. ځيني يي تر غلاوو، ناوړو استفادو، شرمندګيو او بې کفايتيو وروسته بېرته په امريکا، کاناډا، اوروپا او استراليا کي د خوابني کوروته ستانه سوه؛ او ځيني نور يي لا تر اوسه له رازراز فضيحتو او شرمندګيو سره خپلو حملو او غوټو ته دوام ورکيي. اشرف غني خېل،

(c) ketabton.com: The Digital Library

ارسلا خېل، احدي خېل، جلالي خېل، رهين خېل، امين فرهنګ خېل، زلمی رسول خېل، سپنتا خېل، اتمر خېل، زاخېلوال خېل، رامين خېل او په لسګونو نور پاراشوټ سوي کسان، ګرده په دې ډله کې را ځي.

د جنايتکارو تنظيمي مشرانو او قومندانانو په څېرد دې ټولوتش په نامه ټيکنوکراټانو حيات و ممات هم په امريکايي عسکرو او جنګي ډلو ټپلوپوري تړلئ دئ. دا خبره لمر غوندي روښانه ده، چې که نن امريکايي عساکر کډه بار کړي، سبا به له دې مسخره نوابغو، پروفيسرانو، ډاکټرانو، ماسټرانو او هرکاره وو څخه يو هم څوک په دوربين کې و نهويني. له همدې کبله زه د دې ښاغلو او نازولو دپاره د «کرايه سوو افغانانو» اصطلاح کاروم. همدا اوس هم د ځينو ماينې او بچيان په اوروپا، امريکا، کاناډا او استراليا کې په کار، سوداګرۍ، زده کړو يا نورو مزو بوخت دي. دا خبره د دې واقعيت ښکارندوی ده، چې کرايه سوي ټيکنوکراټان يوازې د حملې او غوټې په مقصد له ماينو او اولادو څخه ليرې په يوازيتوب کې ژوند کيي؛ ځکه د ګردو په دې حقيقت ښه سد رسيږي، چې په افغانستان کې دا ګرم تنورونه تر ډېره ګرم نه پاتيږي، بايد له موقع څخه ګټه واخلي؛ او ژر تر ژره خپلې ټکې پخې کړي. هري خوا ته پيسې، جايدادونه او رنګارنګ نعمتونه په چارښاخو باديږي. تر څو چې لوبه نه يې ختمه سوې، بايد د لمسيانو او کړوسيانو دپاره هم په کابل، دبۍ، اوروپا، کاناډا، امريکا او استراليا کې درنې تاپې او ذخيرې برابرې کړي.

- له امريکايي يرغل سره جوخت د استعماري خادمانو يوه بله ډله هم افغانستان ته را شَوَه سوه، چې په دې وروستييو کلو کې يې شمېر تر انده پاسه زيات سوئ دئ. دا ډله په واقعيت کې هغه لمپن او هويت بايللي افغانان دي، چې پخوا به يې په بېلابېلو لوېديځو هيوادوکې ستونزمن ژوند ګاله؛ خو اوس د درو لکو ډالرو کلنۍ تنخا (تنخواه) په اسرهَ د خپل پلرني هيواد پر ضد له پردو ايتلافي لښکرو، په تېره بيا امريکايي پوځ سره د ژباړونکي، سلاکار، مُخبر يا نورو په توګه، چوپړ کيي. زموږ ټول هيوادوال ښه پوهيږي، داسي کسان چې پخوا به يې د زړه په شوا خون، په کال کې د پينځوسو زرو ډالرو مخ هم نسوای ليدای؛ خو نن د امريکايي يرغل له برکته زموږ په ټولنه کې پر سياسي نفوذ سربېره، دري لکه ډالره تنخا يا معاش تر لاسه کيي، څنګه په افغانستان کې د امريکايي عسکرو د همېشنۍ واکمنۍ او خپلو شخصي ګټو له اوږدولو څخه مخ اړولای سي؟

- اقتصادي مافيا او د مخدره موادو سوداګران، هغه بله ډله ده، چې د امريکايي توپ و ټانک او وسني مزدور رژيم تر کرغېړن سيوري لاندي لوبې او پراخې ګټې لري. له دې جهته په مرګ کوښښ کيي، چې هيڅکله د امريکايي پوځو او د کرزي په شان فساد لړلي ګوډاګي حکومت، سيوری له سره ايسته نه کړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

- په يوه بله ډله کې هغه کسان شامل دي، چې پرون د روسانو په غلامۍ کې ولاړ وه؛ د زړه له پاسه يې د سوسياليزم اوکمونيزم ناري وهلې؛ خو نن د خپل مزدور طبيعت، بې ايمانۍ او بې مسلکۍ پر اساس په ډېر وياړ د يرغلګرو پوځو او د هغو د جنايتکارو مزدورانو په چوپړ کې ولاړ دي؛ د ډيموکراسۍ، بشري حقوقو، ازادو مطبوعاتو، عدالت، برابرۍ او داسې نورو تش په نامه استعماري پروژو ستاينې کيږي. دا خلګ د پت، غرور، ايمان، خپلواکۍ او افغانيت په نامه هيڅ شی نه پېژني. هغه څه چې پېژني پيسې، جايدادونه، شهرت، جاه و جلال او راز رازناوړه استفادې دي، نو ځکه بې ځايه نه ده، چې تل يې د خپلو ناولو او ناروا امتيازاتو د خوندي ساتلو دپاره د بېلابېلو بادارانو پر سترخان بولې کړې دي. هو ! په دې نامردانو کې داسې کسان هم سته، چې پر ظاهرخان، داوود خان، تره کي او امين سرېېره يې له خپل ګوندي او ايډيالوژيکي ملګري - ډاکټر نجيب سره هم لوی خيانت وکړ ؛ او دا هم له امکانه ليرې نه ده، چې اوس هم، نه د هيواد او خلګو په خاطر، بلکې د خپل سياسي ژوند د اوږدولو او ناوړو استفادو د تضمين په هيله، له طالبانو او نورو وسله والو ډلو سره، په پټه لاس ولري. جمشېد خېل، طنين خېل، اکرم خېل، وزيري خېل، کريمي خېل او په لسګونو نور خاين مزدوران ټول په دې ډله کې دي. شک نسته، چې د هغو کسانو حساب له دې بې وجدانو توطيه ګرو څخه بالکل بېل دئ، چې د افغاني غرور، ملي احساس او هيوادپالنې په ساتلو سره ځان او بچيانو ته د يوې ګولې حلالې ډوډۍ ګټلو دپاره د کرزي له مزدور دولت سره کارکيږي.

- په يوه بله ډله کې هغه کسان شامل دي، چې د سره پوځ او د هغو د مزدورانود واکمنۍ پر مهال به يې د افغانستان داشغال چيغې وهلې؛ په هيواد کې د ننه او بهر به يې د اشغالګرانو او مزدورانو د جنايتو کيسې کولې؛ خو نن چې د روسي يرغلګرو او روسي مزدورانو تر واکمنۍ بترجنايتونه ويني، چپه (چوپه) خوله ناست دي؛ نه د پخوا په شان د اشغال خبره پر خوله راوړي؛ نه د يرغلګرو لښکرو د وحشيانه جنايتو او نه هم د هغو په وړاندې د جهاداو مقاومت. له ورايه مالوميږي، چې د زياترو خولې له اوبو ډکې دي. د غوړې ګولې او امتيازاتو له اسيته يې ځانونه ناګاره اچولي دي. ځينې ځينې خو يې لا د کابل په اداره کې د څه تر لاسه کولو په هيله د روانو خواشينونکو پېښو ټوله پړه يوازې پر طالبانو او نورو وسله والو مخالفينو ور غورځيي. لکه څنګه چې روس پلوه ډلو، په تېره بيا پرچميانو روسي استعمار ته د انترناسيوناليزم، بين المللي دوستۍ اوپيوستون نوم ورکاوه، د دې ډلې پلويان هم امريکايي استعمار ته د دوستۍ، ترقۍ او پرمختګ نوم ورکيي. دوی وايي: پرېږدئ، چې امريکايان د سړکو، لارو، پوهنتونو، روغتونو، فابريکو، د برېښنا د بندو، کانالواو نورو پرمختيايي پروژو په جوړولو سره، دې ملک ته ترقي او پرمختګ را ولي...

زما په عقيده د دې ډلې خلګ ګرده د چپې خوا ورته ناست دي. که له اوسنيو پردو لښکرو سره زموږ د پرمختګ او ترقۍ غم وای، څه کم دو اتيا کاله مخکې به يې د امان الله خان ملي او مترقي رژيم په خپلو خاينانه توطيو نه

(c) ketabton.com: The Digital Library

نړاوه. تاريخي خبري به پرېږدو. د سترګو ليدلي حال ته به راسو. کله چي د خلق او پرچم د واکمنۍ پر مهال زموږ د ښوزلي او وروسته پاته هيواد مکتبونه، کلينيکونه، فابريکې، سړکونه، پلونه او نوري دولتي ودانۍ په بمو، مينو او نوروچاودونکو موادو الوزول کېدې، ايا په نړۍ کي داسي څوک نه ؤ، چي دغو ورانکارو ډلو ته د ترقۍ، پرمختګ او تمدن درسونه ورکړي؟! ايا هغه وخت، چي د ښوونځيو معلمان او شاګردان، د پوهنتونو استادان، ډاکټران، انجينران او نور لوستي افغانان د کفر او الحاد په پلمه وژل کېده، د بشردوستۍ او پرمختګ مدعيان د پيل په غوږ کي بيده وه؟! تاسي يې منئ که يا، زما په خيال خو د افغانستان په معاصر تاريخ کي ټولي بدمرغۍ د دې مکرجنو «بشردوستانو» په مستقيمه لارښوونه او دستور سوي؛ او لا تر اوسه هم کيږي. هيڅ هوښيار او پرسد افغان د سړک، پله، ښوونځي، پوهنتون، روغتون، فابريکې او نورو عام المنفعه پروژو مخالف نه دئ؛ خوپوښتنه دا ده، چي «متمدنو» او «بشر دوستو» امريکايانو په تېرو لسوکالو کي د زرګونو افغانانو، خاصتاً مظلومو پښتنو د وينو تويولو په بدل کي څو پوهنتونه، فابريکې، د برېښنا بندونه او داسي نوري پروژې جوړې کړې دي، چي تر دې وروسته به نوري هم جوړې کي؟

د درنو لوستونکو به په ياد يي، چي انګريزي پوځو زموږ هيواد ته ترعسکرو لېږلو مخکي په وياړ سره ادعا کوله، چي نه د جنګ او وينو تويولو، بلکي د افغانستان په بيا جوړولو کي د برخي اخيستني دپاره، هلته عسکر ليږي؛ خو اوس موږ ګروه د سر په سترګو ګورو، چي نه يوازي يې د نوي جوړولو يا بيا جوړولو څه خرک نه ښکاري، بلکي د بې ګونا او کړېدلو افغانانو په وژنه کي هم تر امريکايانو يا نورو ايتلافي پوځو وروسته پاته نه دي. په استعماري ادبياتو کي دا راز اوتي بوتي خورا ډېري تکرار سوي دي. انګرېزانو هم د خپلو استعماري تېريو د توجيه دپاره په اتلسمه او نونسمه پېړۍ کي ادعا کوله، چي د ترقۍ او پرمختګ له ښنو ښنانو سره يې د خلګو د اشنا کولو په مقصد، هندوستان او افغانستان ته پوځونه لېږلي دي. انسان پرېږده خر هم په دې پوچ استدلال نه قانع کيږي، چي انګرېزي استعمارګران په هندوستان او افغانستان کي زموږ د فرهنګي، اجتماعي او اقتصادي بدمرغۍ له غمه مړه وه!

واقعيت دا دئ، چي د امريکا په شان او شوکت کي ډوب افغانان ياد غربي نړۍ د دوه اړخيز (بشري او استعماري) رول د توپير کولو وس نه لري؛ يا د څه څخېدو په سَوَب پر هر څه سترګي پټيي؛ که نه نو په دې روښانه او ساده حقيقت خو د مکتب کوچنيان هم پوهيږي، چي استعماري قوتونه همدا اوس زموږ په هيواد کي د يوه بام او دوو هواوو سياست چليي؛ خپلو خلګو ته بشري حقوق، د قانون برلاسی، ډيموکراټيک ارزښتونه، ترقي او پرمختګ غواړي؛ خو زموږ خلګو ته د بشري حقوقو پر ځای هوايي او ځمکنۍ بمبارۍ، د ودانو کلو او ښنو باغو هوارول، د شپې تلاښۍ، د لاسو او سترګو تړل، محبسونه، ځوروني، د ديني عقايدو او کلتوري ارزښتوسپکاوی، د جنايتکارو، غلو او زورمندانو چپه او راسته غوبلونه، د زور او وسلې واکمني، لوږه، بې کوري او بېکاري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هيڅوک د لوېديځو هيوادو له ازادو او شفافو انتخاباتو، پراخو بشري حقوقو، قانونيت، برابرۍ، روښانفکرۍ، عِلم پالنې، تمدن او پرمختګ څخه سترګې نسي پټولائ؛ خوکشکي د دې هيوادو سياسي او عسکري واکمنانو دا حقوقي ارزښتونه، ازادۍ او انساني پرمختګونه د نړۍ پر نورو بېوزلو او اسکېرلو ولسو هم لوروﻻئ!

د امريکا په سياستو کې د يوه بام او دوو هواوو د اثبات دپاره دلته د يوه ژوندي مثال يادونه بې ګټې نه ګڼو. دګرانو لوستونکو به ښايي په ياد يي، چې د امريکا متحدو ايالاتو په ۱۹۸۸ع کال د سکاټلنډ په لاکربي کې د پانم هوايي شرکت د يو سلو درې (۱۰۳) لمبر الوتنې د لوېدو پرهَ پر لېبيا واچوله. دا چې په دې خواشينوونکې پېښه کې ريشتيا هم د لېبيايي حکومت لاس ؤ که څنګه، زمونږ د څېړنې موضوع نه ده، بلکې دلته يوازې د امريکايي چاروا کو د دوه مخې سياست، لنډه يادونه کوو. د څېرو سوو اسنادو له مخې، امريکايي مقاماتو تر پراخو تورو (اتهاماتو) اوګواښو وروسته د لېبيا له دولت څخه يو اعشاريه پينځه (۱،۵) ميليارډ ډالره، تاوان واخيست، چې له هغو څخه پينځه سوه څلور (۵۰۴) ميليون ډالره پر دوه سوه دروڅلوېښت (۲۴۳) مسافرو او شپاړس (۱۲) کسيزې عملې و وېشل سوه؛ او پاته پېسې د امريکايي مقاماتو له ادعا سره سم، د لېبيايي تروريزم د نورو قربانيانو او متضررينو د تاوان په نامه بېلې سوې. په دې اړه دا ويبپاڼې کتلای سئ:

http://www.independent.co.uk/news/world/americas/us-begins-lockerbie-compensation-transfer-

http://en.wikipedia.org/wiki/Pan_Am_Flight_103

په دې ډول ګورو، چې د امريکا دولت له لېبيا څخه د هر مسافر او عملې په بدل کې څه د پاسه نونس لکه (۱۹۰۰۰۰۰) ډالره تاوان واخيست؛ خو نن همدا امريکا په خپلو وحشيانه بمبارييو سره زمونږ بې ګونا افغانان په وينو لړي؛ کور او کهول يې تباه کيي؛ مګر سره له هغه هم تر يوه عالم شواخونو وروسته د شهيدانو بېوزلو کورنييو ته تر دوو نيمو زرو (۲،۵۰۰) ډالرو يوه تنګه زياته نه ورکيي. زه نه پوهېږم دا کوم انسانيت، کومه عاطفه او کوم انصاف دئ؟!

دلته بده نه ده، چې د منځنې ختيځ په روانو سياسي پاڅونوکې هم د غربيانو د يوه بام او دوو هواوو سياست يو بل مثال وړاندې کړو. نړۍ والو تېولو وليده او لا ګوري، چې امريکا او ځينو نورو لوېديځو دولتو په تونس، مصر، بحرين، اُردن، يمن، مراکش او سعودي عربستان کې نه يوازې د خپلو مزدورو رژيمو پر خلاف په هيڅ سياسي او نظامي اقدام لاس پورې نه کړ، بلکې پاڅون کوونکو ته يې د سوله ييزو مظاهرو، روغې جوړې او ځينو کازميتکو سياسي بدلونو د منلو سپارښتنه هم وکړه؛ خو په لېبيا کې د ورِيا تېلو د تر لاسه کولو او يوه بل کرزي، فهيم يا عبدالله د کېنېنولو دپاره، د هيڅ راز انسان وژونکو وسلو، له کار اخيستنې ډډه نه کوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د یوه بام او دوو هواوو دې ناولې شکل ته وګورئ: په تونس، مصر، یمن او بحرین کې د امریکا د مزدورو رژیمو له خوا د خلګو پر کاملاً سوله ییزو مظاهرو او لاریونو د ماشینګڼو سرې ګولۍ و اورول سوې، اما سره له هغه هم په سپینه ماڼۍ او نورو اروپایي مرکزوکې د قدرت واکدارانو له اعتراض کوونکو څخه غوښتنه کوله، چې هیڅکله زور زیاتي او غیرقانوني عکس العملو ته لاس وا نچوي. د دې پر خلاف په لیبیا کې د رژیم وسله وال مخالفین له همغې لومړۍ ورځې څخه پر شا و تکول سوه، چې د زور، خشونت او خونړیو بریدو له لارې د هیواد په بېلابېلو ښاروکې د قذافي واکمني دړې وړې کړي. حتا په دې یې هم زړه سوړ نسو، څه کم دوې میاشتې مخکې یې د ملکي کسانو د ژغورنې په درواغجنه پلمه انسان وژونکي پوځي بریدونه هم پیل کړه، چې دا دئ تر اوسه ادامه لري. ټول جهان ګوري، چې امریکایان او ملګري یې د نورو مستبدو او فاسدو عربي هیوادو پر خلاف، په لیبیا کې د ولسي پاڅونو پر ځای د وسله والو ډلو او خونړیو بریدو ملاتړ کیږي. نن د وسله والو ډلو په مرسته خپل مزدوران سیاسي واک ته رسیږي، سبا بیرته همدا وسله والې ډلې په دې یا هغه نامه په وینو لړې؛ په محبسو کې یې اچیږي؛ او د خدای تعالی او بجه پر سره کیږي. د فریډم فایټر، ټرورېسټ، کمونیسټ، مسلمان او داسې نورو ټاپې هیڅکله د دوی له لاسه نه وزي.

بشري حقوق، ډیموکراسي او انساني پرمختګ ټول داسې مفاهیم دي، چې هیڅوک یې په نړۍ کې له ګتې او سموالي انکار نسي کولای؛ خو د دې سترو ارزښتونو د تحقق او عملي تجسم دپاره انساني لارو چارو ته اړتیا ده. د کروز توغندیو، بي ۵۲، میراژ او ایف ۱۸ الوتکو په زور د داسې بدلونو راوستلو ته بې فرعوني تکبُر او سوچ پوچ لېونتوبه بل څه نوم ورکولای سو؟ راسئ وګورو، چې د بشري حقوقو، ډیموکراسۍ او پرمختګ امریکایي ستایل د افغانستان، عراق او سومالیا تر وحشتناکو تجربو ورسته، نن سبا په لیبیا کې څه ګلان کړي؟! سربېره پردې مثالو، ایا د بې ګونا افغانانو وژنې؛ د جنایتکارانو، جاسوسانو او فاسدو زورواکو ملاتړ؛ په هیواد کې زور زیاتی، خپلسري، بې عدالتي، لوږه، بېکاري او نور مصیبتونه ټول د امریکایانو او نورو لوېدیځو هیوادو د یوه بام او دوو هواوو سیاست نه ثابتیږي؟

ځیني کسان ظاهراً د کرزي د حکومت له فساد او خیانتو سره ملګری نه کیږي، خو د امریکایي لښکرو دایمي حضور د هیواد د ژغورنې دپاره تر ټولو لو (لویه) اړتیا ګڼي. ایا دا خبره ممکنه او معقوله ده، چې د امریکایي پوځو یرغل او د هغو د همېشنیبو اډو موجودیت پر ځای وبولو، مګر د کرزي له فاسد او مزدور رژیم سره مخالفت ولرو؟! د امریکایي اشغال او عسکري اډو اغفال سوي پلویان باید د کرزي د مافیایي حکومت ګرده خیانتونه، تګی برګۍ او بې کفایتۍ هم په ورین تندي ومني؛ ځکه دا دواړه لازم او ملزوم دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

که چيري امريکايانو او نورو ايتلافي دولتو په تېرو لسوکالو کي سوله او امنيت راوستئ وای؛ خلګو ته يې کار او روزګار برابر کړئ وای؛ او له جنګ ځپلو افغانانو سره يې د دې وران کور په جوړولو کي رېښتيني مرسته کړې وای، ښايي خلګو به هم د هغوی د عسکري اډو له تداوم سره چندان مخالفت نه وای کړئ؛ اما اوس خو هر څه د دې پر خلاف شاهدي ورکيي.

زما په قاصر نظر خو د امريکايي چوڼيو د ټولو سيله کوونکو لاسونه په يوه ډول د ډولو د استعمارګرانو و جېبو ته لار لري. هره ډله يا ډلګۍ په يوه يا بله بڼه د استعمارګرانو او د هغو د مزدورنظام په واکمنۍ کي ښکاره او پټي ګټي لري. ډېر مي وليده، چي پرون يې د ملي فکر او ملي ايډيالوژۍ باتي ويشتې؛ خو نن د څه ځځېدو په تمه د پلورل سوو مزدورانو او د هغو د استعماري بادارانو بوټونه پاکيي. لعنت دي يي پر داسي بې پته ، بې غروره، بې اصولو او سرابښو انسانانو !

- د امريکايي يرغل په درشل کي د خوشبينانو او ساده کسانو يوه بله ډله هم تر سترګو کېده، چي په افغانستان کي يې د سولې، امنيت او اقتصادي پرمختګ په راوستلو کي پر امريکايي لښکرو خورا لوی حساب کاوه. دې خوارانو تصور کاوه، چي امريکا او ملګري به يې د سترګو په رپ کي له کنډواله افغانستان څخه هم هانکانګ يا سينګاپور جوړ کي؛ او هغه کي به دوی ته هم يو څه ورسيږي؛ اما خبر نه وه، چي امريکايي لښکر افغانستان ته د انساني ژوند ، ترقۍ او پرمختګ د پاره نه، بلکي خپلو استعماري نخشو د عملي کولو د پاره راغلي دي. له نېکه مرغه دي خوش باورو هيوادوالو په تېرو لسو کالو کي د ايتلافي پوځو ، په تېره بيا امريکايانو د خونړي ريکارډ په لېدو سره پخوا لا پر خپلو غوولونکو هيلود بطلان کرښه ايستلې ده.

د امريکايي چوڼيو نتني پلويان: د امريکايي يرغل پروني مخکښان او ستايونکي

لکه څنګه چي مخکي هم اشاره وسوه، د اشغال مزدورانو د امريکايي يرغل له هغې لومړۍ ورځي څخه زموږ ساده او خوش باوره خلګو ته د جنت وعدې ورکولې؛ خو د ځګړې اورونه، ويني، اوښکي، جنازې، د خوندو او مندو تور پوړني، د کورو، دوکانو، باغو، ماجتو او نورو شتمنيبو وراني، لوږه، بېکاري، فساد، زور زياتی، د دولتي او شخصي جايدادو برالا چور، د ترياکو او نورو مخدره موادو په کاروبار کي بې ساري ترقي او پرمختګ ټول په واقعيت کي هغه څه دي، چي د وعده سوو سرو او زرغونو باغو پر ځای زموږ مظلومو او کړېدلو خلګو ته ورکړل سوه.

هو ! د امريکايي لښکرو له برکته دې هيواد ته څه «سره او زرغونه باغونه» هم راغله؛ اما په خواشينۍ سره، چي زموږ عامو افغانانو ته يې څه حاصل او ګټه و نه رسېده؛ او بايد هم نه وای رسېدلې؛ ځکه دا « سره او زرغونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

باغونه» ؛ دا ښار گوټي او کوټياني، دا عمارتونه او بانکونه، دا شرکتونه او قراردادونه، دا گولۍ ضد کروزينگ موټرونه او ډول ډول امتيازونه له لويه سره د کرزيانو، فهيم خيلو، رباني خېلو، خليلي خېلو، محقق خېلو، سياف خېلو، قانوني خېلو، عبدالله خېلو، دوستميانو او داسې نورو پراشوټ سوو« پريشتو» په نصيب کې ليکل سوې وه.

د اشغال همغه پروني مخکښان او مناديان د پښېمانۍ او دې غملړلي ولس څخه د بخښنې غوښتلو پر ځای نن د امريکايانو د دايمي چوڼيو په ستاينه نه مړيږي. پرون يې د امريکايي ټانکو او الوتکو راتگ ته خوشالۍ او اتڼونه کول، نن بيا تر گرده چيغې او نارې وهي، چې که په افغانستان کې امريکايي لښکرکوټونه نه يې، نو پاکستان او ايران به دا خاوره په يوه اينده تر ستونې تېره کړي...

د اشغالگرو دا اغفال سوې پلويان په دې ساده او روښانه حقيقت سر نه خلاصيږي، چې سلگونو زرو بهرنيو پوځو له خپل ټول عسکري واک او ځواک سره سره، په تېرو نيژدې لسو کالو کې څه غزا او بهادري وکړه، چې د پوځي اډو تر جوړولو وروسته به يې بيا وکي؟
ايا دې ويرجن او غملړلي هيواد ته يې سوله او امنيت راوست؟
د مزدورو زورواکانو د ظلمو، فساد او غلاوو مخه يې ونيوله؟
خلگو ته يې کار او روزگار برابر کړ؟
د ترياکو او نورو مخدره موادو توليد او سوداگري يې ودروله، که يې څه بله معجزه ښکاره کړه؟

البته دا زما شخصي تصور او قضاوت نه دئ، چې اشغالگرو لښکرو او د هغو مزدور حکومت په تېرو لسو کالو کي له خپلو سترو عسکري او اقتصادي امکاناتو سره سره، زموږ ډبېوزلو خلگو ته څه خاصه بهادري او شهکاري نه ده کړې، بلکي انکار نه کېدونکي شمېرني او واقعيتونه هم د دې خبرې ټينگ ملاتړ کيي.

زه فکر نه کوم، چې يرغلگرو لښکرو او د هغو مزدور حکومت دې، په تېرو لسو کالو کي سره له خپلو بې سارو عسکري او اقتصادي امکاناتو، زموږ د بېوزلو خلگو د نېکمرغۍ په هيله، څه لويه شهکاري او بهادري کړې يې؛ ځکه د هري ورځې حساب پروت دئ.

په افغانستان کي د سولې او امنيت حال هر افغان ته پوره څرگند دئ. د ملگرو ملتو د شمېرو له مخې، يوازې په ۲۰۱۰ ع کال کي د ملکي افغانانو د وژني شمېر دوه زره اووه سوه يو اويا(۲،۷۷۱) ته ورسېد. په دې اړه د بشپړ مالومات دپاره دا ريپوټ وگورئ:

(c) ketabton.com: The Digital Library

http://www.presstv.ir/detail/168978.html

البته، د ملګرو ملتو داریوټ په هیڅ ډول بشپړ نسو ګڼلای؛ ځکه زموږ د هیواد په ګوټ ګوټ کي داسي ډيري ویرجني پيښې سوي دي، چي د هیڅ بشري سازمان یا ډله ییزي رسنۍ په شمېرو او رپوټو کي نه دي راغلي. سربېره پردې،که له وژل سوو کسانو سره د معلولینو، معیوبینو او ټپیانو شمېر هم یو ځای کو، او بیا یې په لسو (۱۰) کي ضرب کړو؛ وروسته په تېرو لسو کالو کي د ډیورنډ د کرغېړني کرښې د ها خوا پښتنو درانه انساني تلفات هم ور سره ملګري کو، بیا نو په روانه استعماري جګړه کي د مظلومو افغانانو د تلفاتو او ضایعاتو ریښتینې ګڅه مالومیږي، چي په بشپړ باور سره تر لکونو هم اوړي.

دا لوی بشري ناورین په ځرګنده ښيي، چي ایتلافي قواوو د ډیورنډ د کرښې په دواړو غاړو کي مېشتو افغانانو ته له وینو، اوښکو، بربادۍ، وحشت، افراطیت، بې باورۍ او نامیندۍ پرته بل څه نه دي راوړي.

د امریکایانو تر سترګو لاندي د کابل حکومت د فساد په تور او چټل نامه اوس نه یوازي زموږ کړېدلي افغانان، بلکي د نړۍ خلګ هم ګرده خبر دي. تاسي د بي بي سي دا خبر ولولئ، چي په لوستلو يې هر غیرتمن افغان د افغانیت له نامه خواتوری کیږي.

http://news.bbc.co.uk/1/hi/business/8365094.stm

که په هیواد کي د ننه د کار او روزګار څه امکانات برابر وای، افغانان لېوني نه دي، چي د سلو خطرو په منلو او زغملو سره په پاکستان، ایران، تاجکستان، اوزبکستان، قرغیزستان، هند او نورو پردو هیوادو کي د مِنت او سُنت شپې او ورځي تېري کړي.

دا خبره هم لمر غوندي روښانه ده، چي د تریاکو تولید او سوداګري د طالبانو د واکمنۍ په پرتله د امریکایانو او مزدور رژیم په واکمنۍ کي څو ځله زیاته سوې ده. که یې نه منئ په دغو معتبرو ویبپاڼو کي د مستندو ارقامو په لوستلو سره وګورئ، چي واقعیتونه څه دي؟

http://news.bbc.co.uk/1/hi/6965115.stm
http://articles.latimes.com/2010/oct/01/world/la-fg-1001-afghan-opium-20101001

که په دې حقیقت نه پوهېږئ، چي ولي د امریکایانو او نورو یرغلګرو پوځو تر راتګ وروسته، په افغانستان کي د تریاکو د تولید او سوداګرۍ لمن دونه پراخه سوې ده، د سترګه ور تحلیلګر - جان ک. کولي «نامقدس جنګونه» کتاب وګورئ. کولي په افغانستان او نورو هیوادو کي د مخدره توکو په تولید او کاروبار کي د سي. آی. اې. د مهم

(c) ketabton.com: The Digital Library

او مرکزي رول په اړه مهمې او ارزښتناکې خبرې لري. کولې د خپل ارزښتناک کتاب په يوه برخه کې يادونه کړې ده، چې سي. آی. اې. د جنګو د تمويل، د دوښمن د جنګي روحيې د نست کولو يا کمزوري کولو او د خپلو پراخو استخباراتي عملياتو د توجيه کولو په مقصد تل د نشه يي مواد پر کښت او کاروبار ټينګار کړی دئ (کولې ۵).
سي. آی. اې پرون هم دا کار کاوه، نن يې هم کيږي؛ او سبا يې هم نه پرېږدي.

ايا په تقريباً لسو کالو کې د دونه جګړو، وينو تويېدو او تباهيو په بدل کې د څو بې کيفيته دولتي ودانيو يا يو و نيم مکتبو، پلو او پلچکو جوړول د قناعت وړ دي؟
که د پردو لښکرو او مزدور حکومت په تېرو لس کلنو کړو وړو کې د بري او نېکنامۍ څه خاصه نښه نښانه نه ليدله کيږي، نو د عسکري اډو تداوم به يې څه توره وکي؟
سوله او امنيت به را ولي؟ د مزدورو واکمنانو د فساد مخه به ونيسي؟
خلګو ته به کار او روزګار برابر کړي؟
د ملي او ولسي حکومت په جوړولو کې به مرسته وکي؟
او که به له دې پرته څه بله معجزه وکي؟

لس کاله د يوه شخص، سازمان او حکومت د ازموينښت دپاره تر اړتيا زيات وخت دئ. زه د امريکايي چونيو له سرسپارلو مدافعانو څخه په درناوي پوښتنه کوم، چې د امنيت، ډيموکراسۍ او بشري حقوقو په نامه راغلو لښکرو او ډول ډول ګوډاګيانو په تېرو لسو کالو کې څه وکړه، چې تر دې وروسته به نو رهم وکي؟ که يې ستاسي له دروا غجنو او غولوونکو ادعاوو سره سم ګل وګلزار جوړ کړی يې؛ او د چا خبره دا يوازي موږ سرزوري او منکر مخالفين يو، چې د امريکايانو او فاسد کرزي «سره او زرغونه باغونه» نسو ليدلائ، بيا نو تاسي ښاغلي ولي په اوروپا، امريکا، کاناډا او استراليا کې ناست ياست؟ ولي د ترقۍ، پرمختګ او بشردوستۍ په دې ستر رسالت کې له امريکايانو او کرزي سره مرسته او همکاري نه کوئ؟! مګر د امريکايي عسکرو د همېشني حضور د دفاع ناري سوري زياتره د اورپا، امريکا، کاناډا او استراليا مېشتو افغانانو له منځه نه را پورته کيږي؟

له دې ښاغلو څخه بايد يو ځل بيا پوښتنه وسي، که د ايتلافي ځواکو او کرزي د فاسدې ادارې «سره او زرغونه باغونه» زموږ مظلومو او دردمنو وطندارانو ته خوښوئ، بيا نو ولې د لوړو اسلامي او افغاني دودو له مخې هغه خپلو ځانو او خپلوانو ته هم نه خوښوئ؟!

زه له خپلو امريکا مشربه دوستانو څخه هيله کوم، هغه څه چې په خوله وايې، په عمل کې هم وښيي. که د امريکايي عسکرو د همېشني حضور د سرسپارلو مدافعينو بچيان، عزيزان يا کور وکلي په کندهار، روزګان، زابل، عزيز

(c) ketabton.com: The Digital Library

آباد، شينوار، کندوز، کُونړ، تخار او ډېرو نورو سيموکي زموږ د ويرژلو او کړېدلو هيوادوالو په شان، د بهرنييو ځواکو د الوتکو او ټانکو له خوا رېز مرېزه سوي واى، ښايي پر اوسني دريځ به يې دونه ټينګار نه کولاى. زه چي د خپلو بې ګونا عزيزانو او هيوادوالو د بې رحمانه وژني او کور وکهول د ظالمانه پوپنا کېدو په درد غمجن يم، هيڅکله به د فرعوني عسکرو او د هغو د فاسدو مزدورانو پر زور زياتي، خيانت او بې انصافۍ خوله پټه نه کړم.

د دې ډلې د نوکر صفتو او فرصت کتوونکو کسانو دريځ د «خان د نوکر او بانجانو» مشهوره کيسه را په ياد کړه. بده نه ده، چي لنډيز يې د هغې د سياسي تومني او خندولو په خاطر ګرانو لوستونکو ته هم وړاندي کړم: «وايي، يوه ورځ خان صاب (صاحب) پر سترخان د بانجانو خورا ډېره ستاينه وکړه، نوکر بېچاره يې هم د غوړمالۍ او چاپلوسۍ په مقصد، د بانجانو په ستاينه کي، څو حق او ناحق خبري وکړې. خير، هغه ورځ تېره سوه. تر څو ورځو ځنډ وروسته، يو پلا بيا پر سترخان د بانجانو روڼ را ورسېدئ. خان صاب دا ټپال د بانجانو له عيبو او تاوانو څخه ډېر سر وټکاوه. بېوزلي نوکر هم د بادار د خوشالۍ په خاطر، سمدلاسه د بانجانو د عيبو او تاوانو په شمېرلو لاس پوري کړ. خان صاب د نوکر د خبرو تر اورېدو وروسته، هغه ته مخ ورواړاوه؛ او په خندا خندا يې ورته وويل: عجبه ده، هغه ورځ د بانجانو په تعريف او ستاينه نه مړېدې؛ خو نن يې بيا په عيبو او تاوانو نه مړېږې؟ هلکه! علت څه دئ؟ عاجز او بېوزلي نوکر په کړه غاړه جواب ورکړ: صاحبه! زه خو د خان نوکر يم، نه د بانجانو نوکر؛ په هر څه چي مي بادار خوشالېږي، زه هم هغسي وايم.»

په دې ډول، ګورو چي بېوزلي نوکران او مزدوران، د زړه سوي او پام اړولو دپاره، د بادارانو د نظريو، غوښتنو او نخشو له ستايلو او عملي کولو پرته، بله هيڅ لار نه لري.

امریکايي چوڼۍ او د سولي بې ځايه هيله

سوله او امنيت زموږ د ويرژلي او غملړلي هيواد تر ټولو لومړۍ او اساسي اړتيا ده؛ خو ايتلافي لښکر او امريکايي چوڼي هيڅکله د رټېدلو افغانانو د دې ستري انساني هيلي په تر سره کېدو کي، چندان مرسته نسي کولاى. د تېرو لسو کالو کاري ريکارډ زموږ ټولو مخ ته پروت دئ. ايا امريکايانو او د هغو متحدينو ته په تېرو لسو کالو کي دا حقيقت نه ښکارېدى، چي افغانستان ته نا امني او بې ثباتي له کومه ځايه راځي؛ او د هغې د مخنيوي دپاره بايد له څه عسکري، سياسي او اقتصادي ستراتيژۍ څخه کار واخلي؟! کوچنيان هم په دې پوهېږي، چي طالبانو او نورو وسله والو مخالفينو ته وسلې اودَرَستې، له اسمانه نه را لوېږي. سي. آى. اې. او د ايتلافي هيوادو استخباراتي شبکې تر موږ او تاسو په دې واقعيت ښه خبر دي. له همدې امله نو د افغانستان د حالاتو په وړاندي د امريکايانو او مؤتلفه قوتو اوسنى دريځ له دوو حالتو څخه وتلئ نه دئ:

(c) ketabton.com: The Digital Library

- امریکایان او ور سره مؤتلفه پوځونه د خپلو ستراتیژیکو ګټو د تحقق په مقصد، په لوی لاس هغو دولتو، استخباراتي سازمانو او جنګي ډلو ته خه نه وایي، چې تر ګرده د سولې او امنیت په ټینګښت کې خاشې ماتیي. په تېرو لسو کالو کې پاکستاني مقاماتو ته د شاوخوا شلو (۲۰) میلیاړدو ډالرو په ارزښت مرستې ورکول په خپله د دې ستراتیژۍ یوه برخه ده. امریکا له یوې خوا د خپلو ملګرو او دوستانو په لاس کې د پاکستاني اټومي وسلو د خوندي ساتلو او په افغانستان، هند، چین او ایران کې د خپل نفوذ د پراخولو او له بلې خوا په پاکستان او شاوخوا سیمه کې د چنیانو (چینایانو) د جیوستراتیژیک او جیوایکنومیک پرمختګ د شنډولو دپاره، پاکستاني خاورې ته په ټینګه اړتیا لري. البته، پاکستاني جنرالان په سیاسي، اقتصادي او ستراتیژیکو برخو کې چین ته د لا نیژدې کېدو او په هیواد کې د اسلامي جنګیالیو د لا پیاوړي کولو او ملاتړلو له لارې، د پاکستان په وړاندې د امریکایي چارواکو پر سیاسي، اقتصادي او ستراتیژیکو کړنلارو ژوره اغېزه ښندي. دا دئ ګورو، چې امریکایان او متحدین یې خپلو خوړمنو ګوتو په کتو سره، د پاکستان هر راز ناز او نخرو ته غاړه ایږدي.

- د قضیې بل اړخ دا دئ، چې د وسله وال مقاومت ځپل یا مخنیوی په ریشتیا سره د امریکا او نورو ایتلافي ځواکو تر وس وتلې خبره ده.

اما په تیرو لسو کالو کې د افغانستان د سیاسي او پوځي حالاتو شواهد او قراین ښیي، چې امریکایان په سیمه کې د خپل پوځي حضور د دایمي کولو دپاره قصداً اوبه خړیي. امریکایي ستراتیژیستانو ته له ورایه څرګنده ده، چې د القاعدې سرغنه او ځالې چیرې دي؛ د وسلو، مهماتو او اکمالاتو زېرمې له کومه ځایه را رواني دي؛ خو سره له هغه هم په سیمه کې د خپلو لویو استعماري هدفو د تحقق دپاره هیڅ ژغورونکي اقدام ته لاس نه وراچیي. د وسله والو مخالفینو مشرانو او قومندانانو کله کله په خپلو مطبوعاتي مرکو او خبرتیاوو کې په ښکاره ادعا کړې ده، چې امریکایان او د کرزي حکومت منسوبین یې د اړتیا پر مهال وسلې او مهمات برابریي. د دې خبرې مانا دا ده، چې امریکایي پوځیانو د اورو د تازه ساتلو په مقصد د خپل تېرې له همغه پیل څخه تر اوسه تل هم پر مېخ واهه او هم پر نعل؛ هم یې پاکستان راضي ساته او هم افغانستان؛ هم یې کابل حکومت ته وسلې او کومکونه ورکول او لایې ورکیي او هم یې د هغو مخالفینو ته. ولې؟ ځکه چې په افغانستان کې د مخالفو ځواکو تر منځ سیاسي جوړجاړی، د سولې او امنیت ټینګښت او د یوه قانوني حکومت جوړېدل، په خپله د امریکا او نورو ایتلافي عسکرو د ستنه والي او تداوم اړتیا له منځه وړي.

د امریکایي پوځو له خوا دکلیوالو افغانانو د ودانو کلو، شنو باغو او نورو شتمنیو ورانول هم د دې استعماري پروژې یوه بله برخه ګڼله کیږي. زموږ ویښو وطندارانو ته مالومه ده، چې همدا اوس د امریکایي لښکرو له خوا په لوی لاس د کلیوالو افغانانو کلي او کورونه، دوکانونه او باغونه نړول کیږي؛ د ټولو اسلامي او افغاني دودونو پر

(c) ketabton.com: The Digital Library

خلاف یې ورځ او شپه په کورو او ماجتوکي تلاښۍ کیږي؛ او په ښلابېلو ډولو یې دیني عقایدو، فرهنګي ارزښتو او شخصي کرامت ته سپکاوی کیږي. زما په نظر د دې ستراتیژۍ مانا یوازې دا ده، چې د کلیوالو سیمو دردېدلي او ځنډېدلي خلګ په لوی لاس د مخالفینو له لیکو سره یو ځای سي؛ د جګړې او نا امنۍ اورونه تازه وساتل سي؛ او په دې توګه په افغانستان او سیمه کي د امریکایانو عسکري حضور ته ظاهراً معقوله او مؤجه پلمه پیدا سي. د دې استدلال له مخي دا خبره له عقله لیري نه ده، چې د طالبانو او نورو وسله والو ډلو په زیاتېدونکو پوځي بریدو او پرمختیاوو کي هم د یرغلګرو لښکرو پټ لاس پروت دئ.

اساسي پوښتنه دا ده، چي په دواړو حالتو کي د امریکایي پوځو دایمي حضور، په افغانستان کي د سولې او امنیت له را وستو او د یوه قانوني حکومت له جوړولو سره څه مرسته کولای سي؟ په لومړي حالت کي، لکه څنګه چي ګورو، امریکایانو او ملګرو یې په خپله له قاتلانو، غلواو لاري وهونکو سره د جوال خوله نیولې ده؛ قصداً د سولې او ثبات په راوستو کي خاشې ماتیي؛ او په دې ډول د خپل حضور د تداوم د پاره پلمې او سفسطې تراشي. په دوهم حالت کي، لکه څنګه چي د قضیې ظاهر ښیي، امریکایان او نور ایتلافي قوتونه له خپل ټول پوځي او اقتصادي توان سره سره، د مخالفینو د ورکولو یا ماتولو وس نه لري. په داسې شرایطو او حالاتو کي نو د عسکري اږدو دوام د افغانانو څه درد دوا کولای سي؟ په بله وینا، د لستوني مار یا کمزوری ملګری افغانانو ته څه خیر رسولای سي؟

د امریکا د همېشنییو عسکري اډو پلویان باید په دې روښانه حقیقت هم ښه سر خلاص کړي، چي له امریکا سره دوستي او له پاکستان سره دوښمني دوه متضاد او متناقض دریځونه دي. پاکستان د «سیټو» او «سینټو» له زماني څخه تر اوسه پوري په سیمه کي د امریکا د متحدو ایلاتو وفادار او باوري ستراتیژیک ملګری دئ. له انګرېزانو سره دوستي خو یې تر دې هم زړه ده. که له حقیقته سترګي پټې نسي، انګرېزانو د هند د نیمي وچې د وېشلو، د پخواني شوروي اتحاد د نفوذ شنډولو او په سیمه کي د خپل دایمي حضورد خوندي ساتلو د پاره پاکستان جوړ کړی دئ.

د امریکایي یرغل او امریکایي چوڼیو پلویان په تېرو لسو کالو کي خپلو امریکایي او انګرېزي بادارانو ته نارې وهي، چي پاکستان د افغانستان د بې ثباتۍ او بربادۍ اصلي عامل دئ؛ خو امریکایي او انګرېزي ستراتیژیستان په پاکستان کي د خپلو اوږدو سیاسي، اقتصادي او ستراتیژیکو ګټو پر بنسټ د دوی چغو او نارو ته ددوو توتو ارزښت نه ورکیي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

اسامه بن لادن د پاکستان له اردو ژبي ورځپاڼي (اُمت) سره په خپله اوږده مرکه کي یادونه کړې وه، چې د پاکستان له نامه سره همېشه د دوی [القاعدې] زړونه ټپېږي. دی زیاتوي: «خدای مکړه، که سخت حالات راسي، موږ به پاکستان په خپلو وينو وساتو. پاکستان موږ ته د عبادتځی په څېر سپېڅلی دئ. موږ د جهاد خلګ يو، له دې امله د پاکستان د دفاع دپاره جنګېدل، موږ ته تر ټولو غوره جهاد برېښي. البته، موږ ته دا خبره ارزښت نه لري، چې د پاکستان واک د چا په لاس کي دئ...» د دې مرکې نور تفصيل دلته ولولئ:

http://www.globalresearch.ca/index.php?context=va&aid=24697

د بن لادن دا بيان په ډاګه ښيي، چې آی. ايس. آی. او القاعده نه بېلېدونکي ياران دي. بايد هم نه بېلېدونکي يي. هغه ځوک چې د يوه پردي ملک دپاره سر او ويني ښندي، په واقعيت کي له هغه ملک سره نه شلېدونکې مينه لري. لکه څنګه چې مخکي يادونه وسوه، که امريکا د پاکستان له ياری او انډيوالۍ څخه لاس نسي اخيستلائ، ايا د هغه له نه بېلېدونکي ملګري او متحد - القاعدې - له ياری څخه لاس اخيستلائ سي؟ دا د منطقو يوه ډېره ساده او اسانه فرضيه ده. لوی او کوچنی ګرده په پوهېږي. همدا اوس په لېبيا کي د القاعدې له ځينو جنګياليو سره د امريکا او نورو لوېديځو هيوادو عسکري، مالي او استخباراتي مرستي په څه مانا دي؟ زه نه پوهېږم، د امريکايي اډو ببلابېل پلويان د امريکايانو په ستايلو او د پاکستانيانو په کرلو څه تر لاسه کيي؟!

د دې پر ځای بايد په دې واقعيت ځانونه پوه کو، چې په افغانستان او سيمه کي د ټولو فتنو او خباثتو اصلي مَوْږی ځوک دئ؟ او دا خطرناکه لوبه د مقصد دپاره روانه ده؟ هيله من يم، په افغانستان کي د امريکا د عسکري تأسيساتو د تداوم پلويان او خواخوږي د غفلت له درانه خوبه را ويښ سي؛ او د دې ټولو استعماري فتنو او ناولو لوبو په علت العلل ځانونه پوه کړي.

ريښتيا خبره دا ده: تر هغه مهاله، چې د استعمار تور لاسونه په توطيو او دسيسو بوخت يي، نه يوازي زموږ وران او په وينو لړلئ هيواد سوکاله ورځ نسي ليدلائ، بلکي د نړۍ نور مظلوم ملتونه به هم د دې «بشردوستو» او «متمدنو» قاتلانو د خونړي ناتار له امله د قيامت ورځي او شپې تېريي. لېبيا، يمن، بحرين، مصر، تونس، فلسطين او داسي نور ملتونه، ګرده د دې مدعا ځرګند او روښانه ثبوتونه دي. يو ځل سترګي پرانيزئ او واقعيتونه په غَوَر او دقت سره وګورئ!

امريکايي چوڼۍ او په افغانستان کي د تنظيمي جګړو د تکرار انديښنه

د امريکايي چوڼيو د تداوم ډېری پلويان وايي، که امريکايي پوځونه نه يي، نو په افغانستان کي به يو پلا بيا د ۱۳۷۱ کال دکورنيو جګړو په شان د وينو والي وبهېږي؛ د خلګو پر نواميسو به تېری وسي؛ دا نيم ودان، نيم

(c) ketabton.com: The Digital Library

کنډواله ښارونه به بیا د ببلابېلو جنګي ډلو د سیاسي اقتدار په لیونییو لوبو کې له خاورو سره خاوري سي؛ او داسي نوري اندېښني، چي فهرست يې خورا اوږد دئ.

زه د یوه داغدار افغان په توګه ،چي د کابل په تنظیمي جګړوکي مې د پښتونوالي په ګونا سکه وررورو وژل سوی؛ او د زرونو نورو کابلیانو په شان مې پلرنی کور په توغندییو نړول سوئ، د کابل ښار په خونړییو او زړه لړزونکو پېښو، ډېر ښه خبر یم. لوی ښتن دي هغه توري او خونړۍ ورځي د نړۍ پر هیڅ ملت نه راولي. له دې سَوَبه فکر نه کوم، هیڅ دردمن او با احساسه افغان د کابل د تنظیمي جګړو د تکرار خطر ته په سپکه سترګه وګوري. موږ ټول افغانان باید په عمل، خبرو او قلم د کابل د تېرو وحشتناکو جنګو د مخنیوي دپاره په ګډه کار او مبارزه وکو؛ اما په هیواد کي د امریکایي عسکرو همېشنۍ چونې د دغه راز ستري ملي غمیزي د مخنیوي معقول او منطقي حل نه دئ؛ ځکه امریکایانو د کابل وحشتناکو تنظیمي جګړو ته په پام سره، په تېرو لسو کالو کي حقوقي او اخلاقي مسوولیت لاره، چي د داسي جهنمي او شیطاني جنایتو مسببین نړۍ والي جنايي محکمې ته بوزي؛ له سیاسي واک څخه يې لاسونه لنډ کړي؛ د تورو پیسو او تورو معاملو پوښتنه ګرو ېږنه يې وکړي؛ او په دې توګه د کړېدلو افغانانو له زړو څخه هغه اندېښنه مخکي له مخکي لیري کړي ، چي دا دئ نن يې د خپلو پوځي اډو د ځای پر ځای کولو دپاره د یوې مهمي او ظاهراً مؤجه پلمې په توګه استعمالیې.

بېله شکه، د داسي جنایتکارو او بې مسوولیتو جنګي ډلو ټپلو د ملاتړلو او نازولو په شرایطو کې، هیڅکله د کابل د خونړییو تنظیمي جګړو له تکرار څخه انکار نسي کېدای؛ ځکه له اور او باروتو سره لوبې، بې چاوندني او تباهۍ بله نتیجه نسي لرلای؛ خو د داسي ملي فاجعې د بیا پېښېدو د مخنیوي دپاره د سمي او منطقي لاري په اړه تر خبرو اترو مخکي باید په افغانستان کي د امریکایي لښکرکوټو له درنو او محترمو پلویانو څخه پوښتنه وکو، چي په داسي اوضاع او حالاتو کي نو د کابل دتېرو وحشتناکو تنظیمي جګړو د تکرار مسوولیت د چا په غاړه دئ؟ ایا همدې یرغلګرو لښکرو په تېرو لسو کالو کي د هیواد ببلابېلو جنګي او مافیایي ډلو ته د هر راز امکاناتو په برابرولو سره، په لوی لاس، د کابل د وحشتناکي فاجعې تکرار ته لار نه ده هواره کړې؟ که امریکایانو او نورو ایتلافي ځواکو ریښیتا هم له تنظیمي ایله جاریانو او نورو خاینو عناصرو څخه د بې ګونا او بېوزلو افغانانو د ژغورني مینه لرلائ، له لویه سره به يې دې بې مسوولیته جنګي ډلو ټپلو ته د انسان وژني او تباهۍ امکانات نه برابرول؛ هماغه وخت به يې د پاکستاني پوځیانو ، ایراني اخوندانو او شرمېدلو روسانو د ډول ډول لاسوهنو مخه نیولې وای؛ او له رټېدلو افغانانو سره به يې د یوه ریښتیني ملي او اولسي حکومت په جوړولو کي مرسته کړې وای.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هو ! دا خبره تر لمر روښانه ده، که د نجیب الله د حکومت له پرزېدو سره سم د یوه ملي حکومت په جوړولو سره د جنګي ډلو ټپلو د چپه او راسته غوبلو مخه نیول سوې وای په کابل کې به زموږ شاوخوا پینځه شپېته زره (۶۵) بې ګونا هیوادوال په ډېر وحشیانه ډول نه وژل کېده؛ زموږ لکونو بېوزلو او مظلومو عزیزانو به د سر او ناموس خوندي کولو د پاره خپل کورونه او کلي نه پرېښوول؛ کابل ښار به د چنګېزیانو په دود نه ورانېدی؛ د هیواد تاریخي او فرهنګي میراثونه به په دونه بې رحمۍ نه لوټېده؛ او په هیواد کې به د پوهې او روڼا دروازې نه تړل کېدې...

په خواشینۍ سره امریکايي استعمارګرانو د خپلو ناولو مقصدو تر پوره کولو وروسته افغانانو ته شا وروا ړوله؛ او افغانستان یې د ګاونډیانو او کورنیو لېوانو وخولو ته وروغورځاوه. ښه ! تېر پر تېر هېر پر هېر. راسئ د ۲۰۰۱ع کال په اکتوبر کې د امریکایانو تر پوځي یرغل وروسته شرایط او حالات په پام کې ونیسو. دا ځل خو د ټولو ناخوالو مسوولیت مستقیماً د امریکايي واکمنانو پر اوږو پروت دئ. هیڅوک دا نسي ویلائ، چې دا ویني او اورونه، دا وراني او ویجاړي د افغانانو مسوولیت دئ؛ ځکه موږ او تاسو ټولو ته مالومه ده، چې دا اور چا و لټاوه؟ هیڅوک له دې ښکاره حقیقت څخه نټه نسي کولای، چې بهرنیو پوځو، په تېره بیا امریکايي عسکرو له څه کم لسو کالو راهیسې د دې ملک ښه او بد ټول په خپلو لاسو کې اخیستي دي؛ خو دا واریې بیا ولې څه شهکاري ونکړه ؟ ! بیا یې ولې د پسو او شپانه د ژغورنې پر ځای د لېوانو خوا و نیوله؟ !
څه سوې د انتقالي عدالت، امنیت او قانونیت هغه لویې لاپې او باټې؛ څه سوه د ډیموکراسۍ او بشري حقوقو هغه شرنګولي شعارونه او سرودونه؛ څه سوه د افغانستان د بېوزلو او کړېدلو خلګو د ښکمرغۍ د پاره هغه «سره او زرغونه باغونه» ؟ !

واقعیت دا دئ، چې د کابل په تېرو تنظیمي جګړو کې نغښتي جنایتکاري او ورانکاري ډلې ټپلې د اوسنیو یرغلګرو لښکرو او ګاونډیو جاسوسي سازمانو تېروني ملګري دي. ټولو افغانانو ته څرګنده ده، چې ایتلافي پوځو په تېرو لسو کالو کې نه د خپلو پاکستاني متحدینو پر خلاف څه اغېزمن او ګټور اقدام وکړ؛ او نه تر اوسه تیار دي، د افغانستان هیڅ پخوانۍ جنګي ډله ټپله له ځانه مروره کړي. په دلیل یې هم د هر چا ښه سر خلاصیږي. سبا په چین، هند، مرکزي آسیا، روسیې او نورو هیوادو کې د اور لګولو او اوبو خړولو د پاره د هغو مخلصانه خدمتونه ته اړ دي. په داسې حال کې، چې ریښتیني روښانفکران، ملي او هیوادپال شخصیتونه او خپلواکۍ غوښتونکي خلګ د استعمارګرانو د انساني ضد نخشو په عملي کولو کې هیڅ راز مرستي ته زړونه نه ښه کیې، امریکا او نورو ایتلافي دولتونه هیڅکله دا همښني ملګري یا ګټوره ستراتیژیکه پانګه له لاسه نه باسي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

که امریکایانو او نورو ایتلافي دولتو په افغانستان کي د جګړې او ورانکارۍ اورونه مړه کړي وای؛ خلګو ته یې کار او روزګار برابر کړی وای؛ او د یوه ریښتیني ملي او ولسي دولت و راوستلو ته یې د اسانتیاوو برابرولو له لاري د روانو شخړو او ناخوالو مخه نیولې وای، بیا به هیڅکله د تنظیمي جګړو او نورو غمیزو د تکرار ببره او اندېښنه نه پاتېده. جنګ ځپلو افغانانو به د هیواد په تېر دو دېرش کلن تاریخ، په تېره بیا تنظیمي جنګوکي د خپلو بدو ورځو او خونړیو پېښو په ور یادولو سره د ایتلافي عسکرو د بیرته ستنېدو له امله د زړه له کومي خواشیني کولای؛ خو نن هر څوک ګوري،چي له څو مزدورو واکمنانو، جاسوسانو، جنګي او مافیایي ډلو پرته ټول ربړېدلئ افغان اولس په بې صبرۍ سره د یرغلګرو لښکرو د وتلو شیبي او ورځي شمېري. دلیل یې هم لمر غوندي روښانه دئ: له یوې خوا د افغانستان د تېر دو دېرش کلن تاریخ تر ټولو خطرناک جنایتکاران، وطن پلورونکي، غله او مفسدین د امریکایانو او نورو اشغالګرو تر وزرو لاندي د واک پرګدۍ ناست دي؛ وسلې، پیسې او سړي لري؛ او له بلي خوا هیڅوا د دې رنځېدلو خلګو د ارامۍ او سوکالۍ د پاره په ریښتیا کار و نه کړ.

زموږ مظلوم خلګ هره ورځ د هیواد په ګوټ ګوټ کي د ۱۳۷۱ کال تر تنظیمي جګړو وحشتناکي غمیزي ګوري. د کونړو، شینوارو، عزیز آباد، چپرهار، کندوز، خوست، پکتیکا، روزګان، هیلمند، کندهار، زابل، غزني، لغمان، او لسګونو نورو سیمو تراژیدۍ په څه لحاظ تر پخوانیو پېښو کوچنۍ او بې ارزښته دي؟! ایا په هره پېښه کي زموږ پر بې ګونا هیوادوالو د قیامت شېبې نه سوې تېري او لا نه تېرېږي؟ البته، په دې زړه لړزونکو دردو او غمیزو یوازي د زړو خاوندان پوهېدای سي- هغه کسان چي انساني مینه او عاطفه ولري؛ درد او مصیبت یې لېدلئ يي- نه هغه کسان، چي د ماړه نس پارسي وايي. ایا د کندهار په ارغنداو، ژړۍ او پنجوایي کي د زرګونو کنداریانو په دردونکي حال خبریاست، چي همدې امریکایي او ایتلافي لښکرو یې د ۲۰۱۰ ع کال د مني په وحشیانه عملیاتو کي له نارینه وو، ښځو، کلو، باغو، ماجتو، دوکانو او نورو شتمنیو سره څه معامله وکړه؟! که نه یاست خبر، زه به مو په خبر کړم: ایتلافي فرعونانو دغو بشري ضد عملیاتو ته د«هیلي!» نوم ورکړی ؤ. هو! د بې ګونا خلګو د بې رحمانه وژني او چنګېزي تباهۍ «هیله!» امریکایي پوځ د همدې عملیاتو په ترخ کي د ارغنداو ولسوالۍ د خُسرو په سیمه کي یوازي د تَرکو پر کلاچه **پینځه ویشت (۲۵)** ټنه یاني پوره **دوه زره پینځه سوه (۲،۵۰۰)** کیلو ګرامه چاودېدونکي مواد و غورځول؛ او په دې توګه یې د کلي ټول اووه ویشت کوره د لاس د ورغوي په څېر هوار کړه. د دې بې ساري جنګي جنایت تصویري بیان او نور جزییات، په دغو ویبپاڼو کي ولولئ:

http://www.wsws.org/articles/2011/apr2011/afgh-a19.shtml
http://www.benawa.com/details.php?id=41909
http://www.surgar.net/-news-pg-Hot-News-1651.html
http://www.globalresearch.ca/index.php?context=va&aid=24444

(c) ketabton.com: The Digital Library

د « ترکو کلاچه » يوازنی کلی نه دئ، چې د مځکې له مخې نابود سو. په دغو عملياتو کې ډېر نور ودان او سمسور کلي هم د بمو او باروتو په زور په سپېرو دښتو او وحشتناکو کنډوالو واوښته. د بې غيرته او مزدور کرزي له خوا ټاکل سوي کميسيون هم په دغو وحشتناکو علمياتو کې، د خلګو مادي شتمنييو ته اوښتئ زيان سل (۱۰۰) ميليونه ډالر وباله. د دې حقيقت تفصيل، دلته وګورئ:

www.reuters.com/article/idUSTRE70A3B620110111

البته، دا خو د امريکايي پوځ په دې کاوبايي سټايل عملياتو کې يوازې د مادي تاوان خبره وه؛ ځکه زموږ بې ګونا خلګو ته اوښتي ځاني تلفات او د عملياتو په ترڅ کې ببره ، وحشت، سپکاوی او بې عزتي خو په سلګونو ميليونو ډالرو هم نسي محاسبه کېدای.

ايا د ودانو کلو داسي ظالمانه هوارول او ويجاړول د هغه پروګرام يوه برخه ده، چې امريکايان او نور ايتلافي پوځونه يې په دې کچول او جنګ ځپلي هيواد کې د بشري حقوقو ، ډيموکراسۍ، سولې، امنيت او ترقۍ په نامه پر مخ بيايي؟ ! د امريکايي چوڼيو د « رسميت» او « قانونيت» پلويان دې، جواب وو ايي؟

البته د ارغنداو ، ژړۍ او پنجوايي عمليات د ايتلافي قواوو لومړني او وروستي عمليات نه دي. هره ورځ، هره شپه، دوري هوري، د دغه راز خپلسرو او بې پروا عملياتو په ترڅ کې زموږ پر بې کسه او بې وسه افغانانو داسي چپه مېچني تاوېږي، چې د دې خاوري په تاريخ کې يې ډېر لږ مثالونه تر سترګو سوي دي.

په داسي شرايطو او حالاتو کې خو ماته د تنظيمي مليشو او فرعوني لښکرو د بې رحمانه وژنو او چنګېزي ړنګولو تر منځ هيڅ توپير ، نه مالوميږي؟ مګر دواړه ډلي د افغانانو په وژنه او تباهي کې يو تر بل بتر نه دي؟
سربېره پر دې، ايا دواړي خواوي همدا اوس هم د شرمښانو په څېر زموږ د بې دفاع خلګو د حلالولو او کورورانولو دپاره، په يوه مورچل کي ناست نه دي؟ قضاوت تاسو حقپالو اوبا ضميره لوستونکو ته پرېږدم.

په دې توګه ګورو ، چې امريکايي لښکرکوټونه هيڅکله ربړېدلي افغانان د بلاوو له منګولو څخه نه ژغوري.
لکه څنګه چې پوه او سترګه ور ليکوال - ښاغلي موسوي په افغانستان کې د امريکايي چوڼيو د خطرو په اړه له « افغانستان آزاد - آزاد افغانستان» ويبپاڼي سره په خپله صوتي مرکه کې يادونه کړې ده، له څو چونګښو څخه د ژغورني په خاطر بايد هيڅکله د نهنګ يا تمساح خولي ته پناه يونسو. مګر موږ او تاسو ټولو د سر په سترګو و نه لېده، چې د تنظيمي جګړو په پای کې، همدغو کوچنييو او لويو چونګښو څنګه د څو لځو ، لغړو طالبانو له بيري

(c) ketabton.com: The Digital Library

خواجه بهاء الدین، کولاب، مشهد، پېښور، دبۍ، تورکیې، اورو پايي هیوادو، کاناډا، امریکا او استرالیا ته پښېې سپکې کړې. نن هم زموږ زرور او مړني خلګ له دغه راز پوهه يي زمریانو او پهلوانانو څخه هیڅ بېره نه کیږي.

د چونګښو، نهنګانو، سپیانو او چغالانو له بېلابېلو خطرو څخه د ژغورنې دپاره باید د بلا غېږ ته د پناه وړلو پر ځای خپل خلګ را ویښ کړو؛ د قوم، مذهب، ژبې، سیمې، سیاسي نظریو او داسې نورو پر بنسټ را منځ ته سوي واټنونه ایسته کو؛ او په یوه وجود او یوه اواز د يې واحد ملت او يې ګډ کور له بېلابېلو دوښمنانو سره د مبارزې په سنګر کي ودرېږو. ما ته د دې خبرې په ریښتیاوالي کي هیڅ شک نه ښکاري: تر څو کورنۍ او بهرنۍ یا لویې او کوچنۍ بلاوې له دې وطنه ورکې نسي په افغانستان کي د سولې، ارامۍ، خپلواکۍ، قانونیت، عدالت او ترقۍ هیله د اوبو پر مخ کرښې دي او بس.

د امریکايي چونړیو نن او سبا

د امریکايي چونړیو د تداوم ځیني پلویان ادعا کیږي (کوي)، چي ګواکي امریکايي چونړۍ اصلاً د نن خبره نه ده، بلکي دغه راز چونړۍ په واقعیت کي تر ۲۰۱۴ ع کال وروسته جوړیږي. دوی استدلال کیږي، چي تر هغه مهاله به په هیواد کي سوله او امنیت هم په بشپړه توګه ټینګ سوی يي. دا ښاغلي ډاډه دي، چي هغه مهال به د امریکايي چونړیو عسکر د افغانانو دکورو په تلاښۍ او نوروکورنیو امنیتي چارو کي هم برخه نه اخلي، بلکي یوازي به د هیواد د سیاسي پولو، ملي خپلواکۍ او سیاسي استقلال د دفاع چارې پر مخ بیايي.

زما خو په دې تعقل او منطق هیڅ سد نه رسیږي. که څوک استدلال کیږي، چي امریکايي چونړۍ به تر ۲۰۱۴ ع کال وروسته، د بهرني تیري په وړاندي د افغانستان د دفاع مسوولیت په غاړه لري، زه يې په جواب کي وایم، چي دا بهرني تېري او بهرنۍ لاسوهني خو له کلونو کلونو راهیسې رواني دي؛ هر څوک يې د سر په سترګو ګوري. د هیواد په ګوټ ګوټ کي له کلونو د جنګ او وحشت اورونه بل دي؛ شپه او ورځ د افغانانوویني بهیږي؛ ورانۍ او تباهۍ رواني دي. سړی نه پوهیږي، چي تېری او لاسوهنه، تور دئ که سپین؟! دا چي امریکايي او ایتلافي لښکرو له تېرو لسو کالو څخه، د دغه راز تېریبو او لاسوهنو په شنډولو کي هیڅ مرسته نه ده کړې، هغه بیا کاملاً بېله خبره ده.

عجبه لا دا ده، چي امریکايي لښکرو خو د خپل یرغل له همغې اولې ورځې څخه غټې غټې ادعاوي کولې، چي د القاعدې، طالبانو او نورو ترورېستانو د ورکولو دپاره افغانستان ته تللې دي. که دا خبره ریښتیا وای، نو ولې يې تر دې دمه د سولې او امنیت په راوستو کي رېښتینې، فعاله او رغنده برخه وانخیسته؟ تېر لس کلن ریکارډ خو له ورایه ښيي، چي یرغلګرو لښکرو، نه یوازي افغانستان ته سوله او امنیت، ولسواکي او قانونیت را نه وست، بلکي په ټوله سیمه کي يې د دوښمنیو او نفرتو لمبې بلې کړې؛ او دا دئ نن ټول ګورو، چي دا لمبې د هرې ورځې

(c) ketabton.com: The Digital Library

په تېرېدو سره لا پسي غزېږي او توندېږي. که سبا په هیواد کي سوله او امنیت ټینګ سي، بیا نو پردو عسکرو او پردو چونیو ته څه ضرورت دئ؟ !

ایا په اوسنیو شرایطو کي څوک د افغانستان د کورني او بهرني امنیت ترمنځ د بېلتون کرښه ایستلای سي؟ ایا زموږ د هیواد کورنی او بهرنی امنیت د یوې سیکې د دوو مخو په شان، یو له بله تړلي نه دي؟
امریکایي او ایتلافي لښکرو که ریښتیا زموږ د ژغورني دپاره توره کولای، باید پرون او نن یې دا توره کړې وای، چي د جنګ او ناامنیو، زورزیاتیو او بې عدالتیو له کبله د مظلومو او بې پناه افغانانو کړېږي تر اسمانو رسېدلي دي.

ایا دا خبره تعقل او منطق لري، چي امریکایي او نور ایتلافي پوځونه اوس هیڅ مسوولیت نه لري؛ خو تر ۲۰۱۴ع کال وروسته بیا په بشپړه توګه تیار دي، د افغانستان د خاوري او خپلواکۍ د دفاع دپاره ويني کړي؟ په دې استدلال څو باور وکړئ، چي د لومړني ښوونځي هلکان هم نه تېروزي. له بله پلوه، آیا دا په دووګوتو د لمر پټول نه دي، چي څوک ادعا وکړي، امریکایي چونۍ تر ۲۰۱۴ع کال وروسته جوړېږي؟ مګر دا خاوره له تېرو لسو کالو راهیسي د امریکایي او ایتلافي لښکرو د بې رحمانه تاړاکو میدان نه دئ؟ ایا همدا اوس د امریکا څه د پاسه یو لک تر غاښو سمبال پوځ او په ملکي جامو کي د یو لک په شا وخوا کي نور وسله وال (د استخباراتي، امنیتي او اکمالاتي شرکتو غړي) د څه د پاسه پینځوسو زرو نورو ایتلافي قوتو تر څنګ، په دې جنګ ځپلي هیواد کي، چپه او راسته غوبلونه نه کیي؟ زه نه پوهېږم امریکایي چونۍ ښکرونه لري که لکۍ؟ ! ایا د چونیو او لکونو پوځیانو، امنیتي شرکتو او عسکري مُخبرانو ترمنځ، په مانا کي څه توپیر سته ؟ په دې توګه، امریکایي چونۍ هیڅکله د ۲۰۱۴ع کال خبري نه دي. داسي چونۍ له تېرو لسو کالو راهیسي جوړي سوي دي.

که دیوې شېبې دپاره دا ومنو، چي امریکایي چونۍ به تر ۲۰۱۴ع کال وروسته جوړېږي، بیا نو اساسي پوښتنه دا ده، چي دغو ټولو نابللو مېلمنو په تېرو لسو کالو کي د کورني او بهرني تېري په وړاندي زموږ د خلګو او هیواد د ساتني دپاره څه توره وکړه، چي تر ۲۰۱۴ع وروسته به نوره وکي؟

ایا دا خبره د منلو وړ ده، چي امریکایي پوځونه اوس د خپلسرو ایله جاریانو په څېر عمل کیي، خو تر ۲۰۱۴ع کال وروسته به یې صلاحیتونه او مکلفیتونه د یوه حقوقي او قانوني نظام په چوکاټ کي تنظیم سي؟
که داسي یې، نو بیا خو پوښتنه دا ده، چي په تېرو لسو کالو کي یې ولي د یوه منظم حقوقي نظام په جوړولو سره د خپلسریو او سرغړونو مخه نه نیول کېدۍ؟ له بلي خوا څوک د اتضمین ورکولای سي، چي دا فرعوني ځواکونه به تر ۲۰۱۴ع کال وروسته هم، وضع سوو قواعدو او مقرراتو ته غاړه ایږدي؟ مګر د جاپان دولت له خپل ټول لوړ

(c) ketabton.com: The Digital Library

نامه، صنعت او پرمختګ سره سره دا توره کړې ده، چي د خپل هیواد په اوکیناوا ټاپوګانو کې د امریکايي پوځي منسوبانو د زرګونو فقرو جرمو او جنایتو، مخنیوی وکړي؟!

زموږ درنو لوستونکو ته څرګنده ده، چي اوس هم کرزی د ایتلافي قواوو په عملیاتو کې د ملکي افغانانو د بې رحمانه وژنو له کبله یو و نیم اعلامیې او احتجاجیې خپروي؛ تر ۲۰۱۴ع کال وروسته به هم دا کار دوام و مومي؛ خو د دغه ډول تشو او پوچو اعلامیو په خپرولو سره به زموږ مظلومو خلګو ته څه ګټه ورسیږي؟! ایا هغه مهال به کرزی یا بل مزدور حُکمران د خپلسرو پردو لښکرو د لاس پېچلو یا غوږ تاوولو جرأت ولري؟! فکر نه کوم. که جاپاني منتخب واکمنان دا جرأت نه لري، بیچاره کرزی یا د هغه پر ځای ناستی بل مزدور به څنګه دا جرأت ولري؟ نتیجه دا ده، چي پردي عسکر به نن هم د فرعونانو غوندي زموږ په ژوند او هستۍ لوبې کیې؛ او تر ۲۰۱۴ع کال وروسته به هم همدا غوبل روان يي.

تشي احتجاجي خبرتیاوي یوازي د واک اوږدولو دپاره د مزدورو واکمنانو چل ول او سیاسي تاکتیک دئ. بشپړ باور لرم، چي د افغان اولس د پارېدلو احساساتو د تسکین دپاره دغه راز بې مانا اعلامیې او احتجاجیې، ډرامې او ناټکونه ګرده د بهرنیو بادارانو په مستقیمه لارښوونه او مشوره کیږي. ماته خو هغه اعتراض او احتجاج له تشو خبرو او بړاس ایستلو پرته بل څه نه ایسي، چي له غوڅ او پرېکنده عمل سره ملګری نه يي. نن تش په نامه زرګري اعتراض او احتجاج؛ سبا بیرته پر یوه سترخان ټوکي او خنداوي، څه مانا لرلای سي؟! حقیقت هر چاته روښانه دئ. اسیر، بې واکه، مزدور او ګوډاګي واکمنان کله د خپلو بادارانو په وړاندي د غوڅ او پرېکنده عمل زړورتیا لري.

خیر، د افغانستان او سیمې سیاسي شنونکي له لومړۍ ورځي څخه په دې باور دي، چي امریکايي عسکر افغانستان ته د سولې او امنیت، ډیموکراسۍ، بشري حقوقو او قانونیت په مقصد نه دي تللي؛ او تر دې وروسته به هم زموږ د جنګ ځپلي خاوري د ساتني او خوندیتوب هیڅ غم ونخوري. د دوی هدف د یرغل له همغه لومړۍ ورځي څخه ترننه، خپلي استعماري ګټې دي او بس.

د امریکايي چوڼیو د دایمي حضور له ښاغلو پلویانو څخه زما بله مهمه پوښتنه دا ده، چي که د پردو لښکرو همېشنی حضور د وطن او خلګو په ګټه کار يي، نو ولي مو د څه د پاسه دوو میلیونو شهیدانو، معیوبینو او معلولینو په ورکولو سره، د شورویانو سور پوځ له ملکه وشړئ؟ ولي مو روسانو ته د دایمي لښکرکوټو د جوړولو اجازه ورنکړه، چي له یوې خوا مو لاس په لستوني همسایګان وه؛ او له بلي خوا يې په تاریخ کي هم له افغانانو سره د پرنګیانو په اندازه، وحشیانه ظلمونه نه وه کړي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

که د بهرنييو پوځو حضور او لښکرکوټونه معقول او ګټور کار وای، نو زموږ پلرو او نيکو ولې د وينو په تويولو او د سرونو په ښندلو سره هيڅ پردي پوځ ته د پښې ايښوولو ځای نه ورکاوه؟ موږ ولې د ميرويس نيکه، شاه محمود ، شاه اشرف، احمدشاه بابا، وزير اکبرخان، عبدالله خان اڅکزي، امين الله خان لوګري، ميربچه خان کوهدامني، ميرمسجدي خان، محمدجان خان وردګ، ملا مشک عالم اندړ، ايوب خان، سپيني ادې، ملالۍ، غازي امان الله خان او سلګونو نورو ملي اتلانو په حماسو او کارنامو وياړو؟!

جواب کاملاً روښانه دئ. هغوی دا خاوره د خپلو سرونو او وينو په بيه د پردو له کرغېړنو قدمو څخه پاکه کړې؛ او موږ ته يې د يوه ارزښتناک ميراث په توګه پريښې ده. ښايي د پردو ځيره خواره بالاخره په دې اعتراف هم و نه شرميږي، چي زموږ پلرونه او نيکونه تېروتلي وه؛ ناحقه يې له پرنګيانو او نورو يرغلګرو سره ډغري وهلي دي؛ بايد پرينبي يې وای، چي انګرېزانو يا نورو پردو دې ملک ته «ترقي» او« پرمختګ» راوستی وای. زه وايم کور ښادو، که مو د ترقۍ او پرمختګ په هيله پرنګيانو يا نورو يرغلګرو فاتحانو ته د دې تاريخي خاورې واګې سپارلي وای، بيا به نو د افغانستان نوم هم نه وای پاته. د امريکا متحده ايالات، استراليا او کاناډا يې تر ټولو غوره او ژوندي مثالونه دي. تاسي وګورئ، چي په متحدو ايالاتو کي د د غه خاورې د بومي اوسېدونکويا امريکايي هنديانو (American Indians, Red Indians, Indians) او په استراليا او کاناډا کي د دغو هيوادو د ځايي اوسېدونکو (Aboriginals) د هويت او بقاء خبره اوس کوم ځای ته رسېدلې ده؟! ټول جهان ګوري، چي د همدې« متمدنو» او « پرمختللو» مهاجمانو له شامته اوس د دغو او داسي نورو هيوادو د اصلي او بومي اوسېدونکو نسلونه، ژبه او کولتور د ورکېدو په حال کي دي.

د مرکزي آسيا د اولسو په دردوونکي فرهنګي او اجتماعي حالت هم موږ و تاسي ګرده ښه خبر يو. مګر تاجيکو ، اوزبکو ، تورکمنو ، قرغيزو ، قزاقانو ، آذريانو او په دې سيمه کي نورو مېشتو قومو د روسي استعمار د څو اويا کلني واکمنۍ له شامته، خپلي ژبې، ادبيات، فرهنګ او تاريخي وياړونه، نه وه له لاسه ور کړي؟ نوري خبري به پرېږدو ، په تاجيکستان، اوزبکستان او آذربايجان کي د « رحمانوف»، «کريموف»، « علی يف» او داسي نور تخلصونه د څه واقعيتو ښکارندوی وه؟ ايا په دې پراخه حوزه او د هغه هيواد په نوروسيمو کي د ځايي اولسو د ژبو ، ادبياتو او فرهنګي ارزښتو له منځه وړل، ټول د هغه استعماري تاړاک زېږنده نه وه، چي په دغو سيمو کي د روسي عسکرو د لښکرکوټو او چوڼيو د ځای پر ځای کولو له لاري عملي سو؟ سربېره پر دې، داسي ډېر مثالونه په ګوته کېدای سي، چي د پردو پوځي تأسيساتو ، د بومي خلګو د ژبنيو ، کولتوري، فکري او تاريخي ارزښتو په ورکولو او بې رنګه کولو کي ډېره لو(لويه) ونډه اخيستې ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زمونږ په خپل لرغوني هيواد کي په پخوانو زمانو کي د هخامنشي او يوناني دورو آثار او وروسته بيا د بوداييانو، عربانو، چنګېزيانو، ګورګانيانو، صفويانو، پرنګيانو، روسانو او امريکايانو پراخي سياسي، اجتماعي، فرهنګي، مذهبي او هونري اغېزې ګرده د دغو تاريخي واقعيتو روښانه مصداق دئ. د کوربه هيواد خلګو ته د پردو عسکرو د همېشني استوګني ورانونکی رول، د دغو مسألو په يادوني سره نه بشپړيږي. له دې امله، د استعماري چوپړيو نور ورانوونکي اړخونه د دې کتابګوټي په راتلوونکو بحثوکي سپړو.

لکه څنګه چي ګورو، د وطن پلورني او انقياد غوښتني مدافعان غواړي د افغانستان تاريخ له سره وليکي؛ خو دا پلا نه په مړانه او اتلوالی، بلکي په سپيتانه او بې ننګی. زمونږ خپل رزمي او حماسي ادبيات، دودونه او وياړونه خو يوې خواته پرېږدئ، تاسي د شرق د نامتو فلسفي او عرفاني شاعر - علامه اقبال لاهوري (۱۸۷۷-۱۹۳۸ع) پارسي شاعري وګورئ، چي زمونږ د توريالي ملت او ملي اتلانو په وياړ يې څه نه دي ليکلي:

آسيا يک پيـکر آب و گِل است
ملت افغان در آن پيکر دل است
از فساد او فساد آسيا
درگشاد او گشاد آسيا
(لاهوری، کليات: آنسوی افلاک ۱۷۷-۱۷۸). وروستی بيت د ځينو افغان ليکوالو په آثارو کي په نسبتاً ښېله بڼه راغلئ دئ.

که زمونږ غښتلو او توريالييو ورونو، پلرونو او نيکونو هر يرغلګر ته لاسونه پورته کولای، بيا به «افغان ملت» هم هيڅکله د «آسيا د زړه» په توګه نه يادېده. همدغه راز، که د سيد جمال الدين افغاني استعماري ضد مبارزو د هند، منځني ختيځ، ايران او ترکيې بيده ولسونه نه وای را ويښ کړي، علامه اقبال به هيڅکله هغه د «امام» په لوړ او ستر لقب نه نازاوه:

رفتيم و ديديم دو مرد اندر قيام
مقتدی تاتار و افغانی امام
(شاد روان ۲۴۷).

د درنو لوستونکو به ښه ياد يي، چي د روسانو لاس پر نامه نوکر - ببرک کارمل او ځينو نورو روس پلوه نوکرانو به تل دا ادعا کوله: که د شوراګانو ستر هيواد نه وای، امپرياليستي ښامار به افغانستان د مځکي له کُرې څخه نابود کړی وای؛ خو واقعيت داسي نه ؤ. موږ او تاسو ټولو وليده، چي سره پوځونه په فضيحت او شرمندګی سره ووته؛ د ببرک کارمل په وينا د شوراګانو لوی هيواد ټوټه ټوټه سو؛ د شوروي استعمار په ځنځيرو ترلئ، تش په نامه

(c) ketabton.com: The Digital Library

سوسياليستي بلاک هم د سترګو په رپ کي را وپرزېد ؛ مګر د زمرو او تنګيالو تاريخي هيواد - ګران افغانستان د جګو او پياوړو غرو په څېر همغسې سرلوړی ولاړ دئ؛ نه چا د مځکي له ګړي نابود کړ؛ او نه يې چا د خپلواکی ، ملي غرور او افغانيت روحيه مړه کړه.

نن د امريکا او نورو يرغلګرو پوځو مزدوران هم کټ مټ د روسي مزدورانو همغه پوچه خبره تکراروي: « که امريکايي پوځونه نه يي، پاکستانيان او ايرانيان به دا ملک په دوو ورځو کي تر ستوني تېر کړي... »
اما ريشتيا خبره دا ده، چي که امريکايي او ايتلافي پوځونه نه وه، انشاء الله سرلوړی افغانستان به د هيواد پالو افغانانو د يووالي او نارينتوب په برکت، بيا هم د پخوا په شان پر خپل ځای ولاړ يي.هغه څه چي د امريکايانو په ستنېدو سره به هرومرو له منځه ځي، د جنايتکارو، خاينانو او غلو اوسنی مزدور نظام دئ او بس.

امريکايي چوڼۍ او د سيمي د اټومي ځواکو زياتېدونکی خطر

په افغانستان کي د امريکايي چوڼيو د تداوم ځيني پلويان استدلال کيي، چي زموږ يوګاونډی (پاکستان) له کلونو راهيسي اټومي وسلې لري؛ بل (ايران) هم د اټومي وسلو د تر لاسه کولو په درشل کي دئ؛ او شاوخوا ته نور پراته هيوادونه لکه هند ، چين او روسيه هم له پخوا څخه د سيمي لوی اټومي قدرتونه ګڼل کيږي. د دوی د استدلال له مخي، په داسي شرايطو او حالاتو کي، افغانانو ته هم ښايي، چي د دغو اټومي طاقتو د احتمالي خطرو په وړاندي، د خپل هيواد د ساتني او دفاع دپاره، ځان د نړۍ په يوه بل لوی اټومي ځواک ياني متحدو ايالاتو پوري وتړي، چي دلته د خپلو همېشنيو چوڼيو په مرسته د اړتيا پر مهال هرتېري کوونکي هيواد ته، غاښ ماتوونکی جواب ورکي...

دا نظر نه يوازي له دې سَوَبه د منلو وړ نه دئ، چي ريښتيني او باغروره افغانان هيڅکله د خپلو ملي نواميسو او خاوري د دفاع دپاره د پردو عسکرو پر توپک او برچې تکيه نه کيي، بلکي له دې اړخه هم ډېر کمزوری او سرسري دئ، چي په افغانستان کي د اټومي ځواک ځای پر ځای کېدل، هيڅکله د سيمي د سياسي او امنيتي حالاتو له ثبات او ټيکاو سره مرسته نسي کولای. د ۲۰۰۱ ع کال د سيپتمبر پر يوولسمه د امريکا د نړۍ والي سوداګرۍ پر مرکز او دفاع وزارت (پينټاګان) تروريستي بريدو په ډاګه وښوول، چي د اټومي وسلو لرل د يوه هيواد د مځکنۍ بشپړتيا ، سياسي خپلواکۍ ، ملي واکمنۍ او عامه نظم د خوندي ساتلو ، يوازنی ضامن نه دئ.

دا خبره سمه ده، چي هند او پاکستان دواړه اټومي وسلې لري؛ او ترګرده يې لا زياتولو او عصري کولو ته ملاوي تړلي دي، خو سره له هغه هم ګورو ، چي هيڅکله له جنګو ، نښتو او تروريستي بريدو څخه مصوون او خوندي نه دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

. په ۱۹۹۹ع کال د کشميري جنګيالو او پاکستاني پوځ له خوا د کارګل د لوړو څوکو نيول، په ۲۰۰۲ع کال کې د هند په مرکز - ډيلي کې د هغه هيواد پر پارلمان او په ۲۰۰۸ع کال د هند د ممبيي ښار پر اتو مهمو تجارتي او سيلاني مرکزونو بهرنيو تروريستانو وسله وال بريد ، ټول د دې خبرې ښکاره او انکار نه کېدونکي ثبوتونه دي. او س نو پوښتنه دا ده، چې په دې او دې ته ورته نورو بريدو کې، د هند د ببوزلو وګړو د ژوند په بيه برابرو سوو اټومي وسلو ، هندي پوځ ته څه ګټه ورسوله؟ دلته بې ګټي نه ده، چې موضوع له يوه بله اړخه هم څه نا څه وڅېړو . موږ ټول پوهېږو ، چې هند ، چين او پاکستان درې سره اټومي قدرتونه دي. د دوی په نيژدې يا نسبتاً ليرې ګاونډيتوب کې د بوتان، نيپال او بنګلدېش کوچني هيوادونه پراته دي؛ خو دا خوار اونېستمن هيوادونه هيڅکله د شاوخوا همسايه ګانو د اټومي وسلو ښېره نه لري. همدغه راز، زموږ شمالي ګاونډيان (تاجيکستان، قرغيزستان، اوزبکستان او ترکمنستان) هم ګرده د سيمې د اټومي ځواکو لکه چين، قزاقستان، روسيې او ايران په منځ کې پراته دي، سره له هغه هم هيڅکله له بهرني تيري څخه ښېره او انديښنه نه لري. تر دې هيوادو ، چې تېر سو کيوبا د کاملاً بېل سياسي او اقتصادي نظام په لرلو سره د نړۍ له اوسني ستر اټومي طاقت (امريکا) څخه تر اتيا - نيوي کيلومترو زيات واټن نه لري، ايا د خپل امنيت او دفاع دپاره بايد د پاکستان، هند او ايران په شان د اټومي وسلو په جوړولو پيل وکړي؛ يا د نړۍ کوم بل اټومي ځواک، د مثال په توګه روسيې يا چين ته بلنه ورکي، چې د امريکا د متحدو ايالاتو له احتمالي خطرو څخه يې وساتي؟ دا خو د عقل او منطق لار نه ده. مګر له دې ترخې تجربې څخه څوک انکار کولای سي، چې په ۱۹۶۱ع کال، د خنزيرانو په خليج کې د امريکا او شوروي اټومي کړکېچ، پر خوار ځواکي کيوبا سربېره، د ټولې سيمې امنيت او ثبات د اټومي ناتار له بالقوه خطر سره نه ؤ مخامخ کړئ؟

د دې استدلال له مخې، اټومي وسلې د امنيت ضامن نه، بلکې د خپلو او نورو ګاونډيو ولسو د تباهۍ وسلې دي. له دې امله يې بايد ، هيڅکله و لرلو يا تر لاسه کولو ته، زړه ښه نه کړو. زموږ ګاونډيان هم بايد د دې وحشتناکو انساني ضد وسلو له جوړولو او سياليو څخه په ټينګه لاس واخلي؛ ځکه چې د عمومي وژني دا وحشتناکې وسلې، پر دوی سربېره همسايه هيوادو ته هم ستر زيانونه اړولای سي. د شرم وړ خبره ده، چې د هند او پاکستان خلګ په ډوډۍ نه دي ماړه ؛ کور، کالي، دوا او تعليم نه لري؛ خو دولتونه يې په سر ټمبګۍ سره د اټومي وسلو جوړولو او لا عصري کولو ته جوړېدلي دي.

د دې خبرو د يادوني مقصد دا دئ، چې د ګاونډيانو او سيمه ييزو دولتو د اټومي وسلو له اړخه افغانانو ته د انديښني او بيري پيدا کول، هيڅ عملي او واقعي اساس نه لري؛ ځکه ګاونډيان يا نور سيمه ييز دولتونه هيڅکله له توپ، ټانک او الوتکو سره زموږ پر هيواد تيری نه کيي. اټومي وسلې خو ان د دولتو په اوږدو اعلام سوو جنګو کي هم په اسانۍ سره نه کاريږي. خدای مکړه ،که دا خيالي او توهمي خطر په ريښتيا سره پېښ هم سي، د امريکايي پوځيانو د متيو په زور يې شنډول، تردې هم پوچه او بې مانا خبره ده. موږ بايد په دې واقعيت ځانونه پوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

کړو، چې د متحاربینو تر منځ د اټومي وسلو استعمال، ګټونکي او بايلونکي نه لري. په دغه راز جګړو کې ګرده بايلونکي دي. اټومي وسلې د ډله ییزي وژني د نورو وسلو په شان، د بشري تمدن پر تندي تور داغ دئ. بايد ټوله نړۍ د دغه راز وحشتناکو وسلو له جوړولو او کارولو څخه ډډه وکي.

په دې کې هيڅ شک او شبهه نسته، چې د سيمي زياتره هيوادونه، په تېره بيا پاکستان او ايران زموږ په کورنيو چاروکي بربنډي لاس وهني کيي؛ خو په خواشينۍ سره، چې هر څه له همغه پيل څخه تر اوسه د افغانانو په مرسته کيږي. که زموږ ورونه او عزيزان له پاکستاني او ايراني مداخله ګرو سره لاسونه يو نه کړي، د پاکستان او ايران پوځيان په زرکاله دا جرأت نسي کولای، چې زموږ سرلوړي او خپلواکي خاوري ته په بده سترګه وګوري. دا ناروا او ظالمانه لاسوهني، بريدونو او يرغلونه، لکه څنګه چې مخکي هم اشاره وسوه، د پروکسي وار يا هغه جګړې په بڼه کيږي، چې بلوونکي يې له جګړې څخه ليري د خير پر غونډۍ ناست دي. نور هيوادونه ها خواته پرېږدئ، يوازي هندوستان او پاکستان په پام کې ونيسئ. دې دوو ګاونډيو هيوادو د خپل څلور شپېته کلن تاريخ په اوږدوکې څلور واره ياني په ۱۹۴۷ع، ۱۹۶۵ع، ۱۹۷۱ع او ۱۹۹۹ع کلو کې، خونړۍ جګړې کړې دي؛ او دا دئ ګورو، چې دا دوه همسايه هيوادونه له تقريباً لسو کالو راهيسې، زموږ په ښوزلي او جنګ ځپلي هيواد کې خپلي پخوانۍ دوښمنۍ او تربګنۍ پر مخ بيايي؛ او د دې ظالمـــانه پردي يا نيابتـــي جنګ (proxy war) د پاره، ميليارډونه ډالر خرڅيي. د نور تفصيل د پاره دا ويبپاني وګورئ:

http://en.wikipedia.org/wiki/Indo-Pakistani_wars_and_conflicts
http://en.wikipedia.org/wiki/Indo-Pakistani_War_of_1965
http://en.wikipedia.org/wiki/Indo-Pakistani_War_of_1971
http://en.wikipedia.org/wiki/Kargil_War

د پاکستان سياسي او عسکري واکمنان له هندوستان څخه د خپلو پخوانيو ماتو د کسات اخيستلو او له هندي خاوري څخه د کشمير د بېلولو په مقصد، په افغانستان کې د يوه مزدور يا لږ تر لږه دوست او خواخوږي دولت د واکمنۍ له لاري د ستراتيژيک عُمق په لټه کې دي. هندي واکمنان، په خپل روَښ سره په افغانستان، بلوچستان او کراچي کې پاکستاني دولت ته د بېلابېلو ستونزو او کړکېچو په پيدا کولو سره هڅه او کوښښ کيي، چې په هندي کشمير کې د پاکستاني پوځ او کشميري جنګيالو د بېلتون غوښتني او تروريستي عملو مخه ونيسي. البته، په افغانستان او مرکزي اسيا کې د ارزانه اومو موادو موندنه؛ او خپلو صنعتي توکو ته د بازار پيدا کول، د هند او پاکستان د سياسي - نظامي سياليبو يو بل مهم اړخ دئ.

خاوره زموږ، وينه زموږ او بربادي زموږ ؛خوګټي او هدفونه د دوی ! دې ته نو زموږ د عوامو په ژبه وايي: رذالت، منافقت او شيطانت. موږ او تاسي ګرده ګورو، چې هر بهرنی هيواد د خپلو سياسي، اقتصادي او ستراتيژيکو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګټو د تحقق د پاره زموږ په خاوره کي، په ځونه سپين سترګۍ او سرټمبګۍ، څه ناروا او خاينانه کارونه نه کيږي؛ خو بالعکس په افغانستان کي د پردو لښکرو او تحميل سوی حکومت ببلابېل پلويان، د خپلي خاوري او ملي نواميسو د ساتني مشروع او وياړلي رسالت ته، په څه ډول وارخطا او اندېښمن دي. مګر زموږ پلرونه او نيکونه په تشو لاسو له پرنګيانو او نورو يرغلګرو سره نه جنګېده؟ فرق او توپير يوازي په دې کي دئ، چي زموږ سرلوړو او سربښندونکو پلرو او نيکو ته د وطن، خپلواکۍ او افغانيت په لار کي سر، مال، ناموس او اولاد ټول هيڅ وه؛ خو اوسنيو واکمنانو ته د هغو پر خلاف وطن، خپلواکي او افغانيت ټول هيڅ دي.

اوس نو مهمه پوښتنه دا ده، کله چي د پردو لاسوهني او بريدونه د پردي جنګ يا پروکسي وار مکرجنه او مرموزه بڼه لري، بيا نو امريکايي چوڼۍ له خپلو اټومي وسلو او پرمختللو جنګي وسايلو سره، زموږ څه درد دوا کولای سي؟ له بله پلوه، زموږ وياړلئ ملي تاريخ په ډاګه ښيي، چي د افغانانو مړانه او غښتلوالی د اټومي وسلو يا نورو پرمختللو وسلو په تر لاسه کولو کي نه، بلکي د هغو په يووالي، سربښندنه او خپلواکۍ غوښتنه کي نغښتی دئ.

جنګي تجهيزات، وسايل، ښوونه او روزنه، اکمالات او داسي نوري اړتياوي ګرده پر خپل ځای د اهميت وړ خبري دي؛ خو بې پياوړي ارادې، يووالي، خپلواکۍ غوښتونکو ولولو او مړاني د نړۍ هيڅ ډول جنګي، تخنيکي او لوژيستيکي وسايل ځوک له ماتي نسي ژغورلای. ايا له بې ساري پوځي او اقتصادي برلاسي سره سره، د برتانوي او روسي امپراتوريو شرمناکي ماتي، د دې ځلانده حقيقت ښکارندوی نه دي؟

تاريخ شاهد دئ، چي د افغانانو جنګي تجهيزات او لوژستيکي سامان آلات نه له پرنګي لښکرو او نه هم له سره پوځ سره د مبارزې پر مهال د هيڅ راز پرتلې وړ وه. زموږ د تاريخ په نورو ملي معرکو او حماسو کي هم د جنګي تجهيزاتو او مهماتو همدا حال ؤ. له امريکايانو او نورو ايتلافي لښکرو سره روانه جګړه هم کټ مټ همدا بڼه لري. واقعيت دا دئ، چي افغانانو تل د ملي غرور، ناموس پالني ، خپلواکۍ غوښتني، اسلام دوستۍ او نورو مېړنيبو دودو پر بنسټ، له ټولو استعمارګرانو څخه ميدان ګټلئ دئ.

زه د پاکستان او ايران د اټومي وسلو له بابته وارخطا او اندېښمنو هيوادوالو ته دا پوښتنه وړاندي کوم: ايا کوچني يا لوی بت ته سجده کول، دواړه د بت پالني مانا نه لري؟ ايا دا خبره عقل او منطق مني، چي د پاکستان او ايران له بيري، د امريکايانو د مريبتوب طوق په غاړه کي واچوو؛ او د خپلي سرلوړي خاوري واک ور ورسپارو؟ هو ! دا خبره مي اروېدلي ده؛ او تر ډېره ځايه معقوله هم ايسي، چي که سړی د دوو بلاوو تر منځ راګير سي، بايد هغي بلا خوا ته ځان ور نيژدې کړي، چي کمزوري او لږ خطرناکه يې. زما له نظره خو د پاکستانۍ، هندۍ، ايرانۍ، عربۍ، چينۍ، روسۍ، امريکايي او نورو بلاوو تر منځ يوازي په رنګ او جوله کي توپير دئ، نه په خوی او عادت

(c) ketabton.com: The Digital Library

کي؛ مگر دې ټولو بلاوو په تېرو دېرشو کالو کي د خپلو حيواني او رذيلانه نخشو د پوره کولو دپاره، زموږ بېوزلي جونگړي ته اوروانچاوه؟ ايا له دې ټولو بلاوو څخه يوې زموږ پر بې گونا وينو او سرونو صرفه وکړه؟

له خو وطن پلورونکو او بې وجدانه مزدورانو پرته، چي تور ته سپين او سپين ته تور وايي، نور درست افغانان په دې حقيقت پوهېږي، چي غوا توره او شيدې يې سپيني دي. زموږ خلگ وايي: «نه کل ماند، نه کدو، خاک بر سر هر دو» زه وايم: خدای دې د ټولو بلاوو مخ ورک کي؛ که توره يې يا سپينه، که سره يې يا زرينه. له بلا څخه د نېکۍ او ژغورني تمه، اصلاً د عقل او منطق کار نه دئ؛ ځکه موږ ټولو په خپل غملړلي کور(افغانستان)کي د دې بلاوو سل ډوله ديدنۍ او مصيبتونه د سر په سترگو وليده. البته، دا خبره د يادولو وړده، چي هر څونه يوه بلا قوي او غښتلې وي، په هغه اندازه د هغې له منگولو څخه ژغورنه سخته او گرانه ده. دا ساده او روښانه حقيقت، دلايلو او مشاجرو ته هيڅ اړتيا نه لري.

لکه څنگه چي مخکي هم اشاره وسوه، گاونډيانو او د سيمي ځينو مغرضو دولتو له اوږدو کلو، په تېره بيا تېرو دو دېرشو کلو راهيسي زموږ په کورنيو چارو کي، خونړی لاسوهني کړي دي؛ که يې؛ او که يې لاس بر سو په راتلونکي کي به يې هم هيڅکله دريغ ونکړي؛ خو موږ په خپله هم هغوی ته د دغه راز لاسوهنو د لارو چارو په برابرولو کي له ملامتۍ او پړتيا څخه اوږې نسو سپکولای؛ مثلاً که ببرکيانو د سره پوځ له راتگ سره مرسته نه وای کړې، پاکستان، ايران، هند، چين، عربو، امريکا او لوېديځو هيوادو ته د دونه خونړيو او بې شرمانه لاسوهنو لار څنگه هوارېده؟ دغه راز که طالبانو، القاعدې او نورو افراطي ډلو ټپلو ته په داسي ورين تندي غېږ نه واې پرانيستی، نو امريکايي کاوبايانو به څنگه د شمالي اتحاد د تورمخو مزدورانو او نوکر صفته کرزي په کومک زموږ د پلرو او نيکو پر سرلوړې خاوره، وحشيانه يرغل کولای؟ دا پلمه او بهانه خو له ورايه طالبانو په لاس ورکړه. دا دئ خرڅ سوی کرزی، جنگي جنايتکاران او د ايتلافي قواوو تر وزرو لاندي ناست ډول ډول مزدوران اوس د امريکايي چوڼيو په «رسمي کولو» او «قانوني کولو» سره، د بېلابېلو لاسوهنو يوې بلي خطرناکي ماجرا غوښتني ته لمن وهي.

دا خبره هيڅ وضاحت ته اړتيا نه لري، چي د امريکا د دايمي لښکرکوټو په تداوم سره به هر مغرض گاونډی او سيمه ييز ځواک د بېرې او گوابس احساس وکي؛ او دا حقيقت هم بې دليله څرگند دئ، چي انسان، حيوان او حتا نبات د بيرې او اضطرار په حال کي، خطرناکو عکس العملو ته لاس اچيي. نتيجه به داسي، چي پروني او نني لاسوهونکي دولتونه به په خپل ټول توان سره زموږ په هيواد کي د جگړې، وينو تويولو او ورانۍ بهير ته ملاوي وتړي؛ جنگ، وحشت او تباهي به زور واخلي. طبيعي خبره ده، چي د دې خونړيو جنگو او وحشتناکو ورانيو زياتره خطرونه او ډول ډول سياسي، فرهنگي، اجتماعي او قتصادي ستونزي به هم تر هر چا مخکي زموږ

(c) ketabton.com: The Digital Library

خپلواکۍ غوښتونکو او هيواد پالو افغانانو، په تېره بيا د ډيورنډ د کرغېړنې کرښې په دواړو خواوو کې مېشتو مظلومو او کړېدلو پښتنو، ته متوجه يې. له همدې اسيته بايد په خپل ټول واک او ځواک سره پرېښږدو، چې دا وران تاټوبی او بې ګونا خلګ د جګړې او تباهۍ د جنايتکارو سوداګرانو په دې ظالمانه اوروکې نور هم لوليه سي.

زموږ په ملي تاريخ کې د خاورې او ناموس ساتنې وياړلې دودونه

مخکې يادونه وسوه، چې د ځينو امريکا پلوه افغان ليکوالو او شننونکو دا اندېښنه هم له بېرې خپرولو پرته بل څه نه ده، چې وايي که ايتلافي قوتونه، په تېره بيا امريکايي پوځونه ولاړ سي، په اټومي وسلو سمبال پاکستاني پوځيان او ايراني اخوندان به زموږ تاريخي ټاټوبی د اژدهاوو غوندې په يوه اينده د تر ستوني تېر کړي.

زما په نظر خو دا ښاغلي له خپل ملي تاريخ څخه تر ډېره حده بې خبره دي. دوی ته د خپلو ملي وياړونو د ور يادولو د پاره مجبور يو، د هيواد ځينو تاريخي پېښو او حالاتو ته يوه ځغلنده کتنه وکړو. البته، ډېرو پخوانو زمانو ته نه ورګرځو؛ ځکه په دې لنډه ليکنه کې يې د تشريح او بيان فرصت نسته. يوازې څه د پاسه درې سوه کاله مخکې زمانه در يادوو- هغه وخت چې زموږ او ستاسې ګډ کور (افغانستان) په جنوب او ختيځ کې د ګورګاني مغولو، په لوېديځ کې د صفوي استعمارګرانو او په شمال کې د شيباني يرغلګرو په منګولو کې ښکېل ؤ؛ او هر استعمارګر ځواک په خپل ټول توان او طاقت سره هلې ځلې کولې، چې زموږ د پلرو او نيکو دا سپېڅلې خاوره تل تر خپل استعماري واک لاندې وساتي- مګر زموږ سرلوړو او مېړنيو نيکونو سره له دې سختو او ناوړو شرايطو هم هيڅکله د خپلواکۍ او استقلال لار پرېنښوده. د سربښندنو او قربانيو په ورکولو سره يې بالاخره وکړای سوه، چې د زړور، هوډمن او مُدبر ملي مشر- حاجي ميرويس خان هوتک (۱۱۱۹- ۱۱۲۷ هـ ق) په مشرۍ د خپلواکۍ جنډه و رپوي.

په نونسمه پېړۍ کې هم زموږ تاريخي مېنه د خپل وخت دوو لويو او مقتدرو امپراتوريو په منځ کې را ښکېل وه. په جنوب او ختيځ کې پرنګيانو او په شمال کې تزاري روسانو د دې خپلواکې خاورې د لاندې کولو او مستعمره کولو خطرناک پلانونه جوړول. د دې دوو لويو قدرتو په سياسي او ستراتيژيکو سياليو کې ريشتيا هم د هيواد ساتنه او دفاع څه ساده او اسان کار نه ؤ؛ دا پلا بيا هم زموږ خپلواکۍ مينو پلرو او نيکو له خپلو سرو او هست و نيست سره لوبې وکړې؛ خو د دوو لويو بلاوو په منځ کې يې، خپل تاريخي موجوديت او هويت خوندي وساته.

په «جګدلک» کې د پرنګي لښکرو نابودي او په «ميوند» او «وانه» کې يې شرمناکې ماتې، ګرده د پلرنۍ خاورې او ملي نواميسو د ساتنې اوله استعماري جغ څخه د نړۍ د مظلومو اولسو د ژغورنې په مقصد زموږ د زوړورو او ننګياليو اولسو د سربښندنو وياړلې داستانونه ګڼل کيږي. هو! درې پلا د نړۍ د هغه ستر استعماري ځواک پزه په

(c) ketabton.com: The Digital Library

خاور لړل تر معجزې کمه خبره نه وه، چې په قلمروکې يې لمر نه ډوبېدی. دا معجزه ببله شکه د غبنتلي او پاخه ايمان او له وطن او خپلواکۍ سره د بې ساري مينې په برکت زموږ د مړنو خلګو په برخه سوه (البته، د استعماري ترونو لاسليک او په نتيجه کې يې د وياړلي افغانستان له وجود څخه د ځينو سوهيلي او ختيځو سيمو جلا کېده، په واقعيت کې د هيواد د مزدورو واکمنانو له ملي خيانت او اطاعت غوښتني سره تړاو لري؛ او په هيڅ ډول د هيواد او خپلواکۍ په دفاع کې د دې سرتېرو او توريالو خلګو د غفلت او تمبلۍ په مانا نه دي).

تر دې تاريخي مثالو چې را تېر سو د رواني غميزې په پيل کې له روسي يرغلګرو سره زموږ د غيرتمنو، سرلوړو اونه تسليمېدونکو ورونو د نه هېرېدونکو حماسو او قهرمانيو کيسې هم تر اوسه د ګردو افغانانو ښه په ياد دي. موږ ټولو په خپلو سترګو و ليده، چې همدغو وړو ترو، لڅو لغړو افغانانو په تشو لاسو د نړۍ تر ټولو ستر اتومي ځواک - هغه بهرونکې دولت چې د نامه په اروېدو سره به يې د امريکا په ګډون د ټولو لوېديځو هيوادو د سياسي او پوځي مشرانو پښې لړزېدې - د تجزيې تر پولې ورساوه.

ځيني متعصب او بې غروره افغان ليکوال، چې له نومو سره يې د افغان ټکی يادول، په واقعيت کې د افغانيت لوړ نامه ته سپکاوی او توهين ګڼل کيږي، په خپلو ليکنو کې تلقين کوي، چې ګوندې په افغانستان کې د سره پوځ شرمناکه ماته د شوروي مشرانو لکه ميخاييل ګرباچف، ياکولف، شواردنادزه، يلتسين او نورو مرتدو شوروي مشرانو د خيانتو او د سي. آی. اې. د لاسوهنو نتيجه وه، نه د افغان ولس د سپېڅلي او بې باکانه جهاد. زه وايم، شک نسته چې د اغفال سوو شوروي مشرانو خيانتو او د سي. آی. اې. پراخو او منظمو لاسوهنو د شوروي د وراسته، تړلي او استبدادي نظام د نړېدو بهير چټک کړ؛ خو سره له دې هم په افغانستان کې د شوروي يرغلګرو لښکرو په شرمناکه ماته کې د افغانستان د خپلواکۍ مينو او توريالييو خلګو(نه مزدورو تنظيمي مشرانو او قومندانانو) له سرښندنو او تلپاته حماسو څخه سترګې پټول خيانت، جفا او د واقعيتو تحريفول دي. استعمار ګرانو او دهغو رنګارنګ ځيره خورو تل خپلې شرمناکې ماتې پر دې يا هغه شخص، دې يا هغه پېښه تاوان کړې دي؛ خو واقعيتونه د لمر په شان روښانه دي، چې هيڅوک يې په دوو ګوتونسي پټولای.

د پرنګي استعمارګرانو او نورو يرغلګر ځواکو په شان د سره پوځ شرل هم ببل شکه زموږ د غيرتمنو، بې باکو او سرلوړو پلرونو او ورونو د جانبازيو نيتجه وه. دا تاريخي وياړ زموږ په وړې تړې؛ خو زړور، مړني او سرلوړي ملت يا هغو خلګو پوري اړه لري، چې په خپل سپېڅلي جهاد کې يې له خدای تعالی، وطن، خپلواکۍ او ناموس ساتني پرته، بل هيڅ شی نه پېژنده. باور لرم، چې يوه ورځ به امريکايي او ايتلافي پوځونه هم د سرو لښکرو په شان په توبو او فريادو له دې مېړنۍ خاورې څخه پښې سپکولو ته اړباسي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د دې څو مثالو د يادوني مقصد دا دئ، چي موږ بايد د خپلو خلګو پر ايمان، ملي غرور، خپلواکۍ غوښتني، زړورتيا او افغانيت پوره باور ولرو. لکه څنګه چي زموږ پلرو او نيکو د ملي غرور او خپلواکۍ ستر ميراث پرېښی دئ؛ موږ هم بايد له خپلو ملي وياړونو سره سم د هيواد و راتلونکو پښتونو ته د بيري، مرييتوب، پردي پالني ،انقياد غوښتني او بې ځايه محافظه کارۍ درس ورنکړو. خپلواکي د افغانانو روح ده. رېښتني افغان لوږه، تنده او حتا مرګ مني؛ خو هيڅکله د چا اسارت او غلامۍ ته سر نه ټيټيږي. تاريخ شاهد دئ، چي نه يې د کوروش، سکندر، مغولانو، انګرېزانو او روسانو مرييتوب ته سر ټيټ کړ؛ او نه به د امريکايي کاوبايانو او نورو استعماري فرعونانو زور او اشغالګرۍ ته غاړه کښېږدي؛ ځکه خپلواکي غوښتنه، وطن دوستي، مړانه، د پردو په وړاندي مقاومت، وفاداراي، مېمله پالنه او نور ارزښتناک افغاني خويونه، له ازله د افغانانو په برخه ليکل سوي دي؛ او هيڅوک يې د توپ و ټانک په زور نسي اړولای.که د شورويانو يو سل و شل زريز سره پوځ او د امريکايانو او نورو ايتلافي هيوادو تر غاښو سمبال دوه سوه زريز لښکر ونکړای سوه، زموږ د خلګو دا روحيه بدله کړي، آيا د پوښتني او شک وړ خبره ده، چي د پاکستان مزدور پوځيان او د ايران فرتوت آخوندان به يې بدل کړي؟ ! د افغانانو د توري او قلم نوميالي اتل - خوشال بابا (۱۰۲۲- ۱۱۰۰ هـ ق) څه ښه ويلي دي:

لا تر اوسه يې ماغزه په قرار نه دي
چا چي ما سره وهلئ سر په سنګ دئ

البته، دا خبره د يادوني وړ ده، چي د هيواد ساتنه هم ځانته خپلي لاري او اصول لري. زموږ وياړلئ تاريخ ښيي، چي ميرويس، محمود، اشرف، احمد شاه، اکبر، ايوب او داسي نور تول د جګړي په لومړۍ ليکه کي ولاړ وه؛ د خپلو خلګو او وطن په لارکي تر سر، مال او ناموس تېر وه. همدا وجه وه، چي مېړني افغانان هم د خپلو ننګياليو مشرانو د زړورتيا، خپلواکۍ غوښتني او ملي غرور په لېدو سره له هيڅ راز قربانييو او خطرو څخه نه پر شا کېده. د اصفهان او ډيلي تختونه د همدغو غښتلو، بې باکو او مېړنو افغانانو په توره ګټل سوي وه؛ د جګدلک، ميوند او وانې حماسې هم ګرده په دغو غيرتمنو افغانانو پوري اړه لري.

دا چي په اوسنييو شرايطو کي د بهرنييو تېرييو او لاسوهنو له کبله هره ورځ زموږ مظلوم هيوادوال په وينو کي لغړي؛ او د هيواد مځکنۍ بشپړتيا، سياسي خپلواکي او ملي واکمني له جدي خطر سره مخامخ دي، دليل يې دا نه دئ، چي زموږ مړنی اولس د خپلي سپېڅلي خاوري د دفاع واک نه لري، بلکي دليل يې دا دئ، چي خلګ هيڅکله دکرزي، فهيم، خليلي، رباني، سياف، دوستم، محقق، ګيلاني، مجددي، عبدالله، قانوني او داسي نورو جنايتکارانو، جاسوسانو، غلو او وطن پلورونکو تر شا نه دريږي؛ ځکه زموږ خپلواک او سرلوړی اولس دې فاسدو او پلورل سوو ګوډاګيانو ته، تر يرغلګرو پوځو هم د کرکي او نفرت په ستر ګه ګوري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغو جنایتکارو مزدورانو، چې پرون یې د خپلو بهرنیو بادارانو په لارښوونه، پر ښارو د توغندیو بارانونه جوړ کړي وه؛ د ښوونځیو، پوهنتونو، روغتیایي مرکزو، فابریکو، د اوبو او برېښنا د بندو، مخابراتي وسایلو او نورو عام المنفعه تأسیساتو د سوځلو او ورانولو سپارښتني یې کولې، نن څنګه کولای سي د هیواد ربښتینو بچو ته د خپلواکۍ غوښتني، هیوادپالني، ودانولو او عدالت غوښتني درس ورکړي؟ مګر د آزادۍ، وطندوستۍ، ودانولو، او عدالت غوښتني پتمن درسونه د داسي تورمخو او کرکجنو له خولې زموږ پر جنګ ځپلي او کړېدلي ملت څه اغېزه ښندلای سي، چې د خپلو ناروا او انساني ضد هدفو د پوره کولو دپاره یې ګران هیواد په کنډوالو واړاوه؛ د چنګېزیانو په دود یې زموږ زرګونه بې ګونا هیوادوال په وینو او خاوروکي ولغړول؛ پر مال او ناموس یې صرفه ونکړه؛ د وطن پلورلو، انسان وژنو او نورو ملي ضد کړنلارو د تحقق دپاره یې کلونه کلونه له ایراني، پاکستاني، عربي، امریکایي او لسګونو نورو ابلیسانو څخه توري او چټلي پیسې اخیستې او لا تر اوسه یې اخلي؟

ایا د جشن په مراسموکي د طالبانو له شوډزو څخه د جهاد د «کاغذي زمریانو» او «پومبه یي پهلوانانو» د مخامخ ځغاستي شرمناکه خاطره د زړورو او سرلوړو افغانانو له زړو وزي؟ دې شرایطو او حالاتو ته په پام سره، ایا پر وطن مین، سرتېر او باغروره افغانان د داسي بګېلانو، وطن پلورونکو او لوټمارو تر شا درېږي؟

واقعیت دا دئ، چې د خاوري، ناموس او نورو ملي - اعتقادي ارزښتو د دفاع په مورچل کي زموږ د غیرتمنو او خپلواکۍ غوښتونکو خلګو د بسیج کولو ویاړ یوازي د ملي او اولسي مشرانو رسالت دئ، نه د مزدورانو، جانیانو، غلو او فاسدو واکمنانو. که د هیواد مشرتوب د غه راز کرکجنو او تورمخو کسانو په لاس کي یي، بیا نو هر څوک په اسانۍ سره د هیواد د مځکنۍ بشپړتیا، ملي واکمنۍ، سیاسي استقلال، امنیت، قانونیت، عدالت او ترقۍ په اړه سوچ کولای سي.

دا خبره موږ ټولو افغانانو ته ځرګنده ده، چې همسایه ګانو، په تېره بیا پاکستان او ایران هیڅکله زموږ په وړاندې ښه نیت نه لاره؛ خود ظاهرخان او داوود خان په واکمنیوکي یې د داسي برمنډو لاسوهنو جرأت نه کاوه، چې اوس یې کیي. هغه مهال زموږ عامو خلګو د خپلو دولتي واکمنانو پر ضد وسله وال پاڅون نه ؤکړی. عامو خلګو د پردو هیوادو لاسوهنو ته د کرکي او انزجار په سترګه کتل. د داوود خان د واکمنۍ پر مهال د جنرال نصیرالله بابر د رالېږل سوو مزدورانو په شړلوکي زموږ د اولسي پاڅون خاطري، ټولو وینښو او باخبره افغانانو ته ښې مالومي دي. د دې خبرو مانا دا ده، چې موږ باید تل د پردو پوځود توپ و ټانک پر ځای د خپلو زړورو او توریالیو خلګو پر پیاوړو متو تکیه وکو؛ او په دې توګه بد سترګو ګاونډیانو ته د تیري، لاسوهني او لمسووني موقع ورنه کو. که د پردو په

(c) ketabton.com: The Digital Library

توپ او ټانک څه کېدای سوای، نو د ببرک کارمل رژیم به هم به تر او سه زموږ پر اوږو سپور وای. زموږ خلګ څه ښه وايي: «پردی کټ تر نیمو شپو دئ.»

دلته بې ځایه نه ده، چي یوې بلې مُهمي مسألې ته هم د درنو لوستونکو پام واړوو. د امریکايي پوځو د دايمي حضور ځیني مخکښان او منادیان ادعا کیي، چي که په افغانستان کي د روسانو تر وحشیانه یرغل مخکي، د امریکایانو همېشنۍ چوڼۍ جوړي سوي وای، نو د کریملین لېونو واکدارانو به هیڅکله پر افغانستان د تېري سوچ نه وای کړی؛ او په دې توګه به او سنۍ دېرش کلن ناورین هم نه پېښېدای؛ اما دې هویت بایللو داځلانده حقیقت هېر کړی دئ، چي که د داوود خان رژیم په افغانستان کي امریکايي چوڼیو یا نورو پردو عسکرو ته د دېره کېدو اجازه ورکړې وای، هغه مهال به د داوود خان او شاه شجاع تر منځ هم هیڅ توپیر نه وای؛ او په درست افغانستان کي به یې پر ضد داسي ملي او اولسي پاڅونونه پیل سوي وای، لکه پرون چي د روسي استعمار د نوکرانو او نن چي د امریکايي استعمار د مزدورانو پر ضد په دونه درزي او دربې روان دي.

له بله پلوه، لکه څنګه چي تاریخي پېښو هم وښوول، امریکايي سیاستوال او عسکري طراحان نه یوازي د شوروي یرغل په وړاندي د افغانستان د خوندیتوب له غمه نه وه مړه، بلکي په لوی لاس یې هڅه او کوښښ وکړ، چي په افغاني شخړه کي د شوروي دولت او سره پوځ مستقیمي لاس وهني ته لار هواره کړي. په بشپړ یقین سره، د افغانستان په قضیه کي د شوروي دولت او سره پوځ بې شرمانه لاسوهنو، امریکایانو ته ښه موقع په لاس ورکړه، چي د جیمي کارټر د جمهوري ریاست په دوره کي د سپیني ماڼۍ د سلاکار او د امریکا د استعماري سیاستو د لوی طراح - ډاکټر ز. برېژینسکي له نظریو سره سم، د څه د پاسه دوو میلیونو افغانانو د وینو او سرونو په بیه، له شوروي دولت څخه د ویتنام د جګړې کسات واخلي. د دې موضوع نور تفصیل د ویکیپیدیا په دې پاڼه کي ولولئ:
http://en.wikipedia.org/wiki/Zbigniew_Brzezinski#Afghanistan

البته، د دې مسألې د یادوني مقصد یوازې د دې واقعیت بیان دئ، چي د امریکا د متحدو ایالاتو سیاسي او پوځي واکمنانو هیڅکله د شوروي دولت د لاسوهنو او تېریبو په وړاندي د افغانانو د امنیت او خوندیتوب پروا نه لرله؛ او تل یې له عمومي فارمول سره سم تر هغه مهاله د افغانستان په چارو کي برخي اخیستني ته زړه نه دئ ښه کړئ، چي سیاسي، اقتصادي او ستراتیژیکو ګټو یې غوښتنه نه ده کړې.

د امریکايي عسکرو یا امریکايي چوڼیو منتر وهلي پلویان او خواخوږي باید په دې روښانه حقیقت ځانونه پوه کړي، چي پردي پوځونه او پردۍ چوڼۍ زموږ د خلګو له خپلواکۍ بخښونکو مبارزو، ملي غرور او نه هېرېدونکو حماسو سره کلک تضاد لري. تاریخ شاهد دئ، چي زموږ پلرو او نیکو حتا د نورو د سر، مال او ناموس د ساتني

(c) ketabton.com: The Digital Library

دپاره ويني توی کړي دي، نو دا به څنګه ممکنه يي چې د خپلي سپېڅلي خاوري واک او اختيار پردو لښکرو ته وسپاري؛ خپل ملي نواميس په پردو عسکرو وساتي؟ ! ماته خو دا خبري خيال، محال او جنون ايسي.

دا حقيقت ټول جهان ته روښانه دئ، چي آزادي، استقلال، وطن ساتنه او ملي غرور د افغانانو په وينو کي اخښل سوي دي. هيڅ يرغلګر لښکر په خپلو ببرونکو وسلو يا وحشتناکو وژنو سره زموږ د خپلواکۍ، ملي غرور او افغانيت لوړه روحيه نسي وژلای. له دې امله ناڅاپي نه ده، چي د « ميوند » د نه هېرېدونکي حماسې قهرمانه (ملالۍ) افغاني شازلمو ته په خپل خطاب کي داسي وايي:

که په ميوند کي شهيد نه سوې !
خدايږو لاليه بې ننګۍ ته دې ساتينه !
توري وهه بری به مومې !
که بری نه وي ځوانان تل په تورو مرينه
په تور توپک ويشتلئ راسې !
د بې ننګۍ احوال دي مه راځه مينه !

وګورئ، علامه اقبال لاهوری (١٨٧٧- ١٩٣٨ع) د افغانانو هيبتناکه ټاټوبی په څه شأن او پرتم تعريفوي:

سر زمينی کبک او شاهين مزاج
آهوی او گيرد از شيران خراج
در فضايش جُرۀ بازان تيز چنگ
لرزه بر تن از نهيب شان پلنگ
(لاهوری، کليات: مثنوی مسافر **٥٧**).

دا او دې ته ورته زرونه لنډۍ، شعرونه او روايتونه زموږ د مېړني اولس د هيواد پالني، خپلواکۍ غوښتني او لوړ ملي غرور، روښانه مثالونه دي.

په افغانستان کي د امريکا د عسکري مرکزو پلويان او مدافعان نسي کولای، له يوې خوا د پردو عسکرو د همېشني حضور سيله وکړي؛ او له بلي خوا د ميرويس نيکه، شاه اشرف، شاه محمود، احمد شاه بابا، وزير اکبر خان، ميرمسجدي خان، مير بچه خان کوهدامني، غازی ايوب خان، غازی امان الله خان او د دې غيرتمني خاروې د سلګونو نورو اتلانو د سربښندني، خپلواکۍ غوښتني او افغانيت ياتې وولي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د خاوري، خپلواکۍ او ملي نواميسو د دفاع په اړه د شاه شجاع، ببرک کارمل، حامد کرزي او داسي نورو لاس پر نامه نوکرانو پوچي ادعاوي، زموږ د خپلواکو پلرو او نيکو وياړلو شملو ته لوی سپکاوی دئ؛ ځکه آزادي او غلامي، سرلوړي او سرکوزي، افغاني غرور او بيګانه پالنه دوه کاملاً بېل شيان دي. کله چي يو خوښوو، آبل په خپله نفي کيږي. زموږ د خلګو له دود او دستور سره سم، « خدای او خُرما » دواړه، بې ځايه غوښتنه ده. له همدي کبله بايد يا د خپلو سرلوړو پلرو او نيکو په شان د خپلواکۍ او استقلال لار ؛ او يا د مزدورانو او ګوډاګيانو په دود ، د پردو لار غوره کي ! بې شکه، د خپلواکۍ او استقلال لار ګرانه ؛ خو مېوه يې خوږه او په زړه پوري ده. بالعکس د پردو د مريبتوب او انقياد لار آسانه؛ خو مخ ته يې لوی لوی خطرونه پراته دي. دغوی يې خپله خوښه، چي کومه لار اخلي؛ خو زموږ اتل او مړني خلګ به هيڅکله له خپلواکۍ، استقلال او سرلوړۍ پرته، بله لار وانخلي.

امريکايي ځواکونه او په هيواد کي د سياسي - اقتصادي ثبات مسأله

ځيني امريکا پلوه افغان ليکوال او سياسي مبصرين استدلال کيي، چي د امريکايي پوځيانو دايمي ځواکونه به په هيواد کي دکودتاوو او غيرقانوني بلواوو مخه ونيسي؛ او رامنځ ته سوئ سياسي ثبات به په خپل وار سره، په جګړو وران کړي افغانستان کي، اقتصادي ترقۍ او پرمختګ ته لار هواره کړي.

دا خبره تر ډېره ځايه سمه بربښي، چي امريکايي ځواکونه به د وسلو په زور د تپل سوي نظام د نسکوريدو مخنيوی وکړي؛ خو په هيڅ وجه نسي کولای د خپلواکۍ، عدالت او بشري حقوقو د پاره زموږ د دردمنو او کړېدلو خلګو د اولسي پاڅونو مخه ونيسي. سربېره پر دې، د بهرنيو پوځي اډو په مرسته د واکمن مزدور نظام د ساتني تجويز، په خپله هم چندان علمي او معقول اساس نه لري؛ ځکه د يوه هيواد د سياسي، اجتماعي او اقتصادي نظام غوراوی يا انتخاب يوازي د هغه هيواد خلګو حق دئ، نه د يرغلګرو لښکرو. دا حق د معاصرو بين المللي حقوقو په اساسي اصولو کي هم په پوره وضاحت او صراحت سره بيان سوی دئ (د نورو مالوماتو د پاره و ګورئ: ټونکين ۹۷ ، ۱۰۵؛ فيلډمن او نور ۱۳۷، ۱۴۳) .

د معاصرو بين المللي حقوقو د دې اساسي او بې بديل حق د يادوني مقصد دا دئ، چي يوازي او يوازي د يوه هيواد اصلي او بومي وګړي حق لري، د خپلي خوښي سياسي، اجتماعي او اقتصادي نظام په اړه، پرېکړه وکي. کله چي دا ستر او ارزښتناک حقوقي اصل ته غاړه کښېږدو ، بيا نو د دې ځای نه پاتيږي، چي د امريکا او نورو ايتلافي هيوادو سياسي او عسکري واکمنان وار دواره د خپلي خوښي سياسي، اجتماعي او اقتصادي نظام د

(c) ketabton.com: The Digital Library

توپک او برچې يا پېسو او د سيسو په زور زمونږ پر ببوزلو او بې آوازه خلګو وتپي؛ او بيا يې په خپلو چونيوکي د ځای پر ځای سوو عسکرو په زور دفاع وکي.

ټولو پوهو او وينبو افغانانو ته دا پوښتنه ببخي حل ده، چي د امريکا دايمي پوځيان به په افغانستان کي د څه ډول سياسي، اجتماعي او اقتصادي نظام دفاع او ملاتړ کيي! هغه نظام، به څه ډول نظام يي، چي امريکايي سياست وال او پوځيان يې د خپلو زرو عسکرو په قرباني کولو او ميليارډو ډالرو په خاوري کولو سره، ساتنه او ژغورنه غواړي؟ آيا داسي نظام ته له يوه مزدور، ملي ضد او اولسي ضد نظام پرته، بل څه ويلای سو؟

په همدې وجه، هيڅ خپلواک او باغروره افغان دا خبره نسي منلای، چي امريکا او نور ايتلافي دولتونه يو ځل د توپ او ټانک په زور پر مظلومو افغانانو خپل سياسي، اجتماعي، اقتصادي او فرهنګي نظام وتپي؛ او بيا يې د خپلو پوځي اډو په زور تل ترتله ساتنه او دفاع وکي. افغانان پوهېږي، خپل سياسي، اجتماعي او اقتصادي نظام يې. که دولتي نظام ملي او اولسي ختيه ولري، ببله شکه به يې خلګ د زړه له کومي سيله او ملاتړ کيي؛ بالعکس که نظام د خلګو دروا غوښتنو پر خلاف ولاړ يي، بيا به يې خلګ هرومرو د تونس، مصر، لېبيا، يمن، بحرين، مراکش، اردن او داسي نورو هيوادو په څېر، ګوښه کولو يا نسکورولو ته اړباسي.

دا خبره دقيقه او پرځای ده، چي تل بايد د يوه ريښتني ملي او اولسي دولت پر ضد د کودتاوو او نورو غير قانوني زور زياتيبو مخه ونيول سي؛ خو د مزدورو، مستبدو، لوټمارو او اولسي ضد حکومتو پر خلاف سوله ييزه يا وسله واله مبارزه، دواړه د هر هيواد د اولسو، نه بېلېدونکی حق دئ.

که امريکايانو او د هغو غربي متحدينو په ريښتيا سره د يوه خوندي، اولسواک او سوکاله افغانستان د جوړولو غم لرلای، نو د نجيب الله د حکومت تر ړنګېدو وروسته به يې د يوه پياوړي ملي او اولسي حکومت په را منځ ته کولوکي له جنګ ځپلو افغانانو سره هر اړخيزه انساني مرسته کړې وای. په خواشينۍ سره، چي هغه مهال يې د خپلو ستراتيژيکو هدفو تر پوره کېدو وروسته افغانانو ته شا وروا ړوله؛ افغانستان يې تنظيمي ډلو او د هغو پاکستاني، ايراني او عربي ولي نعمتانو ته پرېښود. له پخوانيو تېروتنو او بې غَوْرييو څخه يې بيا هم پانيات وانخيست؛ او د ۲۰۰۱ع کال په ډيسمبرکي يې د بون کنفرانس له لاري، يو وار بيا د يوه پراخ بنسټه ملي حکومت د جوړولو په لارکي د مظلوموافغانانو روا او انساني حق تر پښنو لاند ي کړ؛ او په دې توګه يې يو ځل بيا د دې ستم ځپلو خلګو د ژوندانه ګرده واګي د دې د هيواد تر ټولو نوم بدو قاتلانو، ورانکارو او خاينانو ته وسپارلې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

له دې ټولو جفاوو او بې پروايي ګانو سره سره، که امریکا ریښتیا هم په افغانستان کې له ډیموکراسۍ، بشري حقوقو او پر قانون ولاړ نظام سره څه نا څه علاقه لرلای، نو باید د تېر لس کلن اشغال له پیل څخه تر اوسه یې د دغو نوم بدو جنګي او مافیایي ډلو، لوټمارو او فاسدو واکمنانو له ملاتړه لاس اخیستی وای؛ او زموږ د کړېدلو او بېوزلو خلګو په ګټه یې څه اغېزمن او ګټورکار کړئ وای؛ سوله او امنیت یې ټینګ کړئ وای؛ د زورواکو او فسادو واکمنانو مخه یې نیولې وای؛ خلګو ته یې کار او روزګار برابر کړئ وای... مګر نن زموږ ټول هیوادوال ګوري، چې امریکايي لښکرو په افغانستان کې، د څه ډول سیاسي او اقتصادي نظام ساتنې ته ملا تړلې ده؟ ایا دا د مظلومو او کړېدلو افغانانو غوښتنه ده، چې د جنایتکارانو، خاینانو او غلو حکومت د امریکايي توپ او ټانک په زور له کودتاوو یا اولسي پاڅونو څخه و ژغورل سي؟ ایا د امریکايي عسکرو د دايمي حضور په وحشتناکه فضا کې به د افغانستان د بې وسه او بې کسه اکثریت سیاسي حقوق، تل تر تله تر پښو لاندي نه يي؟ ایا د کرزي په ګوښه کېدو سره به، عبدالله عبدالله یا کوم بل امریکايي ایجنټ، د کابل د تاج او تخت واګي نه تر لاسه کيي؟

که د امریکايي چوڼیو د دوام پلویانو، په افغانستان کې د یوه منلي ملي او اولسي نظام د دفاع دپاره د امریکا د پوځي اډو د دوام پر اړتیا ټینګار کولای، هغه مهال به دې خبري له منطق او تعقل سره یو څه اړخ لګولای؛ خو اوس ګورو چې زموږ غرب مآبه افغان لیکوال او تحلیل ګران په هیواد کې د جنګي مجرمینو، پېژندل سوو جاسوسانو، غلو او زورواکو د کرغېړن نظام د ژغورني دپاره، د امریکايي چوڼیو د ضرورت بابولالي وايي. د شرم ځای دئ، چې د امریکايي پوځو د دايمي استوګني پلویان، په هیواد کې د پردو د داسي ارتجاعي او انساني ضد مأموریت سیله کيي.

امریکا او نورو غربي متحدینو ته دا خبره هیڅ ارزښت نه لري، چې په یوه هیواد کې واکمن نظام د چا ګټي ساتي. ددوی له نظره مهمه خبره دا ده، چې واکمن رژیم تر کومي ګچې د دوی سیاسي، اقتصادي او ستراتیژیکو ګټو ته وفادار دئ. له همدې امله یې په ایران کې د محمد رضا پهلوي، په اندونیزیا کې د سوهارتو، په چیلي کې د پینوشه، په پاکستان کې د جنرال ضیاء الحق، په مصر کې د حسني مبارک، په تونس کې د زین العابدین بن علي او ځینو نورو هیوادو کې د دغه راز بشري ضد رژیمو ملاتړ کاوه؛ او دادئ ټوله نړۍ ګوري، چې تر اوسه لا په بحرین کې د خلیفه دکورنۍ او په یمن کې د علي عبدالله صالح په شان مستبدو او فاسدو واکمنانو د ژغورني په خاطر، له هیڅ ډول هلو ځلو لاس نه اخلي.

راسئ د یوه هیوادپال، باوجدانه او منور افغان په توګه دا پوښتنه واړندي کو، چې په افغانستان کې د پردو او سني مزدور، جنایتکار، فاسد او بې کفایته نظام زموږ عام اولس ته څه ګټه رسولې ده، که څنګه؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ايا هغه فاسد او مافيايي نظام، په هيواد کي اقتصادي ترقي او پرمختګ را وستلای سي، چي زورواکو ملګرو او پلويانويې، په خپله د کابل حکومت د کرني وزرات له رسمي رپوټ سره سم، د بې وسه او بې کسه افغانانو پر ملکيتو سربېره، د بيت المال څلور ميليونه (۴،۰۰۰،۰۰۰) جريبه مځکه لاندي کړې يې؟
ايا هغه مزدور او مافيايي نظام هم د اقتصادي او فرهنګي پرمختګ لار پرانيستلای سي، چي خلګ يې له فساد او بې عدالتييو څخه ويني ژاړي.

د ملګرو ملتو د سازمان د رپوټ له مخي زموږ بېوزلو هيوادوالو يوازي په ۲۰۰۹ ع کال کي، د کرزي د فاسد او بې کفايته رژيم خپلسرو واکمنانو ته دوه نيم (۲،۵) ميليارده ډالر موک (رشوت) ورکړی دئ، چي دا پيسې په حقيقت کي زموږ د کورني ناخالص محصول، ثلرمه برخه ده. په افغانستان کي د دولتي فساد په اړه نور تفصيل دلته وګورئ:

http://www.spiegel.de/international/world/0,1518,672828,00.html

ايا له خرچ سوي کرزي څخه بيا د دولتي ادارو تر چېړاسيانو پوري ټول د فساد، خيانت او بې کفايتۍ په طاعون نه دي لړلي؟

دا ټولي خبري او دلايل به يوې خوا ته کښېږدو، راسئ په هيواد کي د اقتصادي پرمختګ پر اساسي او مهم شرط يو څه غور وکو. موږ او تاسي ټول په دې روښانه واقعيت ښه پوهېږو، چي د هري ټولني د اقتصادي او کولتوري پرمختګ تر ټولو مهم او اساسي شرط، په هغه هيواد کي د سولي او امنيت ټينګښت؛ او له واکمن دولتي نظام سره د خلګو هر اړخيزه همکاري ده. تر هغه وخته چي سوله او امنيت نه يې ټينګ سوئ، اقتصادي پرمختګ او فرهنګي ترقي څنګه را تلای سي؟ ايا اقتصادي او فرهنګي ترقي، د پردو ټانکو او الوتکو په زور ممکنه ده؟

بې شکه چي اقتصادي او تخنيکي پرمختګونه، د خلګو د سوچو او دودو په بدلولو کي، ډېره ارزښتناکه ونډه لري؛ خو دا ګرده بې سولي او کراری ممکن نه دي. وار دواره بايد د خلګو پر ملګرتيا او همکاری غور وسي؛ او بياد اقتصادي ټيکاو پر خيال پلونو بحث وسي. دا خبره هم له هيچا پټه نه ده، چي د امريکا په مشری پردو ايتلافي پوځو د خپل يرغل له همغي لومړی ورځي څخه زموږ په هيواد کي جګړو، نا ارامييو او کړکېچونو ته لمن وهلې ده؛ او د دايمي چوڼييو په جوړولو سره به بېله شکه داستونزي او مصيبتونه نور هم زيات کړي.

دغو عيني واقعيتونه په پام سره، زموږ ويښ او هوښيار لوستونکي په خپله قضاوت کولای سي، چي په افغانستان کي د امريکايي پوځيانو همېشنی استوګه به دې ناکراره او کړکېچن هيواد ته، لکه څنګه چي ځيني

(c) ketabton.com: The Digital Library

افغان لیکوال او شنونکي ادعا لري، نه سیاسي ثبات راولي؛ اونه به د هیواد نا باوره سیاسي- امنیتي حالات په خپل وار سره، اوسنیبو یا راتلونکو اقتصادي- فرهنګي پرمختګو ته لار هواره کړي. په دې خپلواکه او سرلوړې خاوره کي به د پردو عسکرو ستهوالی تل د ناخوالو، نښتو او جنګو مهم او اساسي علت يي. جګړې، نا ارامۍ او ډول ډول دوښمنۍ به هم بېله شکه د ناوړو استفادو او فساد له پراختیا، د سوداګرۍ او پانګې اچوني په برخه کي د بې باورۍ، د پانګې او پانګه والو له تښتې او په پای کي د هیواد د اقتصادي کنګل کېدو او پر شا تګ پرته، بله هیڅ نتیجه ونه لري.

د امریکایي چوڼیو د اقتصادي ګټو افسانه

ځیني افغان لیکوال او شننونکي استدلال کيي، چي په افغانستان کي د امریکایي لښکرکوټو ستهوالی او تداوم نه یوازي زموږ سیاسي استقلال او ملي حاکمیت ته تاوان نه لري، بلکي له اقتصادي پلوه هم ډېري ګټې لري. د دوی له نظره يې لو اقتصادي ګټه دا ده، چي د امریکا دولت به زموږ په خاوره کي د خپلو چوڼیو له بابته، افغان دولت ته زیاتي پیسې ورکيي.

دا خبره سهي (صحیح) ده، چي امریکایي مقامات به د کابل مزدور رژیم ته د محصول یا تاجایي په نامه څه پیسې ورکړي؛ خو مهمه پوښتنه دا ده، چي امریکایي عسکر ولي، د دې ښاغلود استدلال له مخې، له یوې خوا زموږ د خاورې، خپلواکۍ او ملي واکمنۍ دفاع کيي؛ او له بلې خوا افغان دولت ته د محصول په نامه پیسې هم ورکيي؟!

مګر امریکایان خره دي که لېوني، چي هم به زموږ د «ساتنې» دپاره خپل بوڅیان قرباني کيي؛ د عسکري چوڼیو د تمویل په مقصد به میلیاردونه ډالر خاورې کيي؛ او د محصول یا تاجایي په نامه به هم، په کابل کي ناست ګوډاګي حکومت ته، اضافي پیسې ورکيي؟!

دا خو د عقل او منطق خبره نه ده. د مکتب زده کوونکي هم نسي قانع کولای. نه پوهېږم، چي د امریکایي عسکرو او چوڼیو د تداوم منتر وهلي پلویان په دې خندني استدلال کي، څه نبوغ او تبحر ویني؟! راسئ پر دې خبره یو څه رڼا واچوو، چي امریکایان ولي زموږ د «ژغورنې» د غمه له یوې خوا ځانونه مرګ ته ورکيي؛ او له بلې خوا د خپلي دایمي استوګني له کبله، کوربه هیوادو ته د محصول په نامه پیسې هم ورکيي؟

واقعیت دا دئ، چي امریکایان ظاهراً ځینو، نه ټولو، کوربه هیوادو ته د خپلو عسکري اډو له بابته څه پیسې ورکيي؛ خو په بدل کي يې داسي څه اخلي، چي له ورکړل سوي محصول سره په هیڅ ډول د پرتلې وړ نسي بلل کېدای. د دغه راز استعماري اډو تر شا په عمومي ډول دا هدفونه او ناورینونه پراته دي:

(c) ketabton.com: The Digital Library

الف) د ملتونو د ملي شتمنيو لوټول: په تېرو بحثو کې يادونه وسوه، چې د افغانستان ستري طبيعي زېرمي او نړۍ وال بازار ته د مرکزي آسيا د سون موادو لکه تيلو او طبيعي غاز او پرېمانه مځکلاندو زېرمو په لېږدونه کې د دې هيواد حساس جغرافيايي موقعيت، امريکايي اشغالگرانو ته لوی او اساسي ارزښت لري.

ب) د هيوادو په کورنيو چاروکې ډول ډول لاسوهني: زموږ امريکا مآبه ليکوال او تحليلگران، قرآنونه او قسمونه اخلي، چې امريکايي چوڼۍ به د افغانستان د دولت په کورنيو چاروکې هيڅ راز لاسوهنه نه کيي؛ ځکه يې نو سته والی، د دوی په عقيده، د بهرنيو لاسوهنو او تېريو ، په تېره بيا پاکستاني پوځيانو او ايراني اخوندانو ، په وړاندې ډېر ضروري ګڼل کيږي؛ خو سليم عقل، ژور منطق او تاريخي تجربې دا مفتي او هوايي خبري کله منلای سي.

د هيوادو په کورنيو چارو کې د نه لاسوهني اصل، د معاصرو بين المللي حقوقو له اساسي اصولو څخه ګڼل کيږي . د دې زرين اصل سم او دقيق تطبيق کولای سي د ټولو هيوادو ، په تېره بيا زموږ د شاوخوا ګاونډيانو په خپلمنځي اړيکو کې د جګړو ، تصادماتو او کړکېچنو په مخنيوي کې لويه مرسته وکي. د همدې اصل له مخي، لکه څنګه چې د خپل هيواد په کورنيو چاروکې د پردو هيوادو لاسوهني په کلکه کړو ، په همدې ډول بايد د نورو هيوادو په کورنيو چارو کې هم د امريکايي پوځونو د لاسوهنو ، ګواښونو او تېريو په کلکه غندنه وکو.

زموږ اسکېرلي خلګ له تېرو لسو کالو راهيسي په افغاني خاوره کې د امريکايي او نورو ايتلافي لښکرو د سته والي په وجه، د همسايه او سيمه ييزو هيوادو د رنګارنګ لاسوهنو اوتېريو ، سزاوي ګالي. که له حقيقته سترګي پټي نه کو ، په افغانستان کې د امريکايي قوتو دايمي استوګنه او رنګارنګ خپلسری زموږ، زموږ د همسايه ګانو او نورو سيمه ييزو هيوادو په کورنيو چاروکي له لاسوهني پرته بله څه توجيه لرلای سي؟

دلته بې ګټي نه ګڼو ، چې په تېرو لسو کالو کې د ګرانو لوستونکو پام د يرغلګرو پوځو د لاسوهنو يو څو بولګو او مثالو ته را واړوو ، تر څو په خپله قضاوت وکي، چې د پردو عسکرو د توپ او ټانک تر کرغېړن سيوري لاندې د سياسي خپلواکۍ او ملي واکمنۍ ادعاوي څونه واقعيت لري.

- ايا دا د افغانستان د خلګو غوښتنه وه، چې په بون کنفرانس کې د ټولو دروازو تر شا د هيواد د مشرتابه مسووليت، و پېژندل سوو جنايتکارانو ، قاتلانو ، جاسوسانو او غلو ته وسپارل سي؟! که افغانستان د امريکايي اشغالګرو په لاس کې نه وای، ايا چا د داسي برمنډې لاسوهني جرأت کولای سو؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

- په بون کنفرانس کې د مزدور رژيم د اساسي قانون پروژه طرحه سوه، ايا څوک کولای سي په هغې کې د امريکايي سلاکارانو له مهندسۍ څخه نټه وکړي؟

- ايا دا زموږ د هيواد دود او دستور ؤ، چې د دفاع وزير، مرستيالان او نور سرغنه د عسکري جامو (uniform) پر ځای ملکي جامې واغوندي؟ البته، د دفاع يا کورنيو چارو وزرات د مسوولينو له خوا د عسکري يا ملکي کالو اغوستل څه لوخبره نه ده؛ خو سره له هغه هم زموږ په ملي دودو او رواجو کې د پردو ښکاره لاسوهنه ښيي.

- د دفاع يا کورنيو چارو وزارتو د مشرتابه هيأتو د غړو له خوا د ملکي کالو اغوستل ښايي هيچا ته ډېره مهمه او جدي خبره و نه ايسي؛ خو د اشغالگرو له خوا زموږ د هيواد په کورنيو چارو کې لاسوهني ته هيڅوک په ټيټه سترگه نسي کتلای. ټولو افغانانو ته څرگنده ده، چې زموږ په هيواد کې د مختلط يا گډ اقتصادي سيستم پر ځای د بازار يا په اصطلاح «آزاد بازار» اقتصادي سيستم چا ودراوه؟

شک نسته، چې د بازار اقتصاد په پرمختللو او ځينو پرمختيايي هيوادو کې ښه نتيجه ورکړې ده؛ ځکه هغوی په دغه راز اقتصادي سيستم کې د عامو خلگو د حقوقو د ساتني او د شرکتو د ډول ډول سرغړونو د مخنيوي د پاره هم ځانگړي ميکانيزمونه او اداري جوړي کړي دي؛ خو په افغانستان غوندي وروسته پاته هيواد کې د چور او چپاو، لاقانونيت او څارونکو ادارو د نسته والي له امله د بازار اقتصاد يوازي د سرابښو کورنيو او باندنيو مافيايي ډلو او ځينو بين المللي مالی مؤسسو لکه د پيسود بين المللي صندوق (آی. ايم. ايف)، نړۍ وال بانک او داسي نورو د واکمنو کړيو گټو ته خدمت کيي.

دا زموږ د خلگو غوښتنه نه وه او نه ده، چې د دولت فابريکې، کارخاني او نوري تصدۍ د خاورو په بيه پر کورنيو او باندنيو مافيايي ډلو وپلورل سي. تر دې چې تېر سو، ايا له تېرو لسو کالو راهيسي زموږ گومرکي (گمرکي) تعارفې او نور مالي- اقتصادي سياستونه د افغانانو له خوا ټاکل کيږي، که د باندنيو دولتو او بين المللي سازمانو له خوا؟

- ايا په هيواد کې واکمن مصرفي اقتصاد د افغاني اقتصاد پوهانو او سياستوالو د ذهنو محصول دئ، که د پردو دولتو او باندنيو سازمانو (آی. ايم. ايف،، نړۍ وال بانک او داسي نورو) ديکتې سوي لارښووني؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پردو دولتو او بين المللي سازمانو د دې ناروا او ناسمو لاسوهنو له امله اوس افغانستان د برېښنا د صادرولو پر ځای، له اوزبکستان او تاجيکستان څخه برېښنا رانيسي. د دې نامعقول او بې منطقه اقتصادي سياست له کبله به زموږ له پرېمانه غرنييو اوبو څخه نه يوازې د برېښنا په توليد، بلکې کرنه او خړوبولو کې هم کار نه اخيستل کېږي. د داسې تپل سوي اقتصادي سياست حتمي نتيجه دا ده، چې افغانستان به تل د خپل اقتصاد د ډېرې اساسي او حياتي مادې په برابرولو کې پردو هيوادو ته اړ يي. البته، دا حقيقت هم هر چا ته ښه څرګند دئ، چې اقتصادي تړښت يا وابستګي، په خپله سياسي تړښت ته هم لار هواريي.

د داسې لاسوهنو ليست خورا اوږد دئ، چې د ټولو يادونه يې د دې لنډې رسالې تر حوصلې وتلې خبره ده. البته پر امريکا او ايتلافي دولتو سربېره، ګاونډي او سيمه ييز دولتونه هم د افغانستان په کورنييو چاروکې پراخې لاسوهنې کيي، چې د ټولو علت او منشأ بيا هم په هيواد کې پردې پوځونه، بېلابېلې تروريستي ډلې ټپلې او له هغو څخه را پيدا سوې کړکېچن سياسي او امنيتي حالات دي.

هيله من يم، چې د امريکايي چوڼييو د تداوم پلويان د دې څو مثالو په لوستلو سره په دې واقعيت پوه سوي يي، چې د پردو عسکرو او چوڼييو په سته والي کې، د پردو هيوادو له راز رازلاسوهنو څخه خوندي توب، له لويه سره ناممکنه خبره ده. بې شکه، زموږ په کورنييو چارو کې لاسوهنې د امريکايي چوڼييو يوازنۍ هدف نه دئ. راسئ په لاندې کرښو کې د داسې استعماري لښکرکوټو ځينو نورو هدفو ته هم لنډه اشاره وکو:

ج) په سيمه کې د استخباراتي شبکو پياوړي کول او پراخول: دا مسأله دونه روښانه او برمنډه ده، چې ان تفسير او تشريح ته هيڅ اړتيا نه لري. زموږ سترګه ور او هوښيار هيوادوال، له ورايه ګوري، چې تر امريکايي يرغل وروسته، پر افغانستان سربېره، زموږ زياتره ګاونډي هيوادونه هم د امريکا د متحدو ايالاتو او ايتلافي دولتو د استخباراتو په لويو او پراخو ځالو اوښتي دي. د پردو لښکرو دغه راز جاسوسي شبکو، بېله شکه د ګاونډييو او سيمه ييزو هيوادو د استخباراتي فعاليتو پراخوالي او سختوالي ته هم لار هواره کړه. نتيجه دا سوه، چې زموږ وران او ويرجن هيواد د دوښمنو هيوادو د استخباراتي جنګو په يوه خطرناک ډګر واوښت؛ او دا جنګونه به د هرې ورځې په تېرېدو سره لا پسې پراخيږي او سختيږي.

د) د سياسي مخالفينو رټل، زيندی کول، ځورول او تعذيبول: پوهېږو چې د امريکا دولت د بشري سازمانو او ډيموکراتيکو غورځنګو د پياوړو مخالفتو په وجه نسي کولای، خپلو سياسي مخالفينو ته د هغه هيواد په قلمروکې غيرقانوني جزاوي ورکړي؛ ځکه نو د انسان تښتوونکو په څېر د نړۍ له ګوټ ګوټ څخه خپل بېلابېل مخالفين برمته کيي؛ او بيا يې د رازراز پوښتنو، پلټنو، ځورونو او عذابونو دپاره په مختلفو هيوادو کې خپلو

(c) ketabton.com: The Digital Library

جوړو سوو لښکرکوټو ته بیایي. د بېلابېلو انساني ضد شکنجو او ځورونو دپاره د بې ګونا انسانانو دې تبټتونو ته په سیاسي او حقوقي اصطلاح رنډیشن (rendition) وایي. د جنګړه جورج. ډبلیو. بوش د ظالمانه واکمنۍ پر مهال ډېر بې ګونا انسانان د سي. آی. اې. د پټو عملیاتو په ترڅ کې له بېلابېلو هیوادو څخه حمله و توبره سوه، چې تر ځینو مقدماتي پلټنو او ځورونو وروسته یې سرونه د بګرام او ګوانتانامو له محبسو څخه را ووته.

تر دې شواهدو او مدارکو وروسته، ایا د امریکایي چوڼیو جادو سوي پلویان او خواخوږي دا خبره مني که یا چې زموږ ګران هیواد، په تېره بیا تاریخي بګرام له تېرو لسو کالو راهیسې، د غیرقانوني پلټنو، زیندی کولو او ځورونو، په یوه خطرناک او بدنام بین المللي مرکز اوښتی دئ. په دې تور او انساني ضد محبس کې نه یوازې زموږ بې ګونا هیوادوالو، بلکې د نړۍ له بېلابېلو هیوادو څخه ډېرو نورو مظلومو او بېوزلو کسانو ته هم، په دې یا هغه نامه، رنګارنګ جزاوې او ځورونې ورکول کېږي.

ایا موږ د بشر پالوونکو او روښانفکرانو په نامه دې حقیقت ته غاړه ایښوولای سو، چې له هیواد څخه مو د خپلو او نورو اولسو د زندان یا شکنجه ځای په توګه استفاده وسي؟! ایا کېدای سي په داسي شرمناکو شرایطو کې د افغانستان د ملي واکمنۍ خبره وکړو؟ که کرزی، فهیم، خلیلي، عبدالله عبدالله، قانوني، سیاف، ګیلاني، مجددي، سپنتا، احدی، ارسلا، غني احمدزی اود استعمار نور نوکران د سپکاوي او شرم دې ځورونکي حالت ته د ملي واکمنۍ په سترګه ګوري، نو خدای دې افغانان له هغه حالته وساتي، چې واکمني ګرسره نه یې. بشپړ باور لرم، چې هیڅ با وجدانه، وطندوست او باغروره افغان دا تور او شرموونکی نوم نسي منلای.

- د کوربه هیواد او شاوخوا سیمې د ملي او خپلواکۍ بخښوونکو غورځنګو ځپل او شا ته وهل: زموږ وینښ او هوښیار لوستونکي دا استعماري موخه هم په افغانستان او ګاونډیو هیوادو کې، په ډېري اسانۍ سره کتلائ سي. موږ او تاسي ټول شاهدیو، چې له تېرو دو دېرش کالو، په تېره بیا وروستیو لسو کالو راهیسې، د ملي او خپلواکۍ غوښتونکو غورځنګو، سازمانو او شخصیتو اوازونه د استخباراتي شبکو او تروریستي ډلو ټپلو له خوا په بې رحمۍ سره ځپل سوي او ځپل کېږي. په افغانستان کې به د امریکا د دایمي چوڼیو له شامته، دا ملي ضد کړنلاره نوره هم سخته او خطرناکه بڼه واخلي.

- فرهنګي او مذهبي یرغل: په تېرو دو دېرشو کالو، په تېره بیا وروستیو لسو کالو کې د استعمارګرانو د دغه راز فرهنګي یرغل بولګې او مثالونه، هره خوا په پېخر دي؛ خو په خواشینۍ سره د هغو ناورین زېږونکي نتیجې لا څو کاله نور هم وخت اخلي؛ ځکه په یوه ټولنه کې د فکري او فرهنګي فساد اغېزې سمدلاسه اثر نه ښندي؛ نسبتاً اوږدو کلو ته اړتیا لري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

- د اخلاقي فساد او بېلابېلو جرایمو خپرول: که څه هم له تېرو لسو کالو راهیسې د هیواد په بېلابېلو برخو، په تېره بیا بګرام هوایي اډه کې د پردو عسکرو د اخلاقي فساد، جرم او جنایت، قانون ماتولو او بې پروایۍ ځینې مثالونه تر سترګو سوي دي؛ خو سره له هغه هم په دغو برخو کې د رسوا سوو پېښو ګچه لا تر اوسه، د پردو پوځیانو د اخلاقي فساد او بېلابېلو جرمو، ریښتینی انځور نه ښیي؛ ځکه د داسې فساد او جرایمو د پروالی او پراخوالی هم وخت ته اړتیا لري. ګران لوستونکي کولای سي د امریکايي پوځیانو د فساد او جنایت خپرولو په اړه څو لنډې خبري، په فلیپین او جاپان کې د امریکايي چوڼیو د اخلاقي فساد او جرمو په برخه کې ولولي.

- د پوځي ازمایښتو او تمرینو له لاري د کوربه هیواد او حتا شاوخوا سیمو محیطي ککړتیا: د پردو عسکرو له خوا د ژوندانه د محیط (چاپېر) د ککړتیا خطر ته باید هیڅکله په سپکه سترګه و نه کتل سي. د ژوندانه پر چاپېر د داسې ککړتیاوو د ناوړو اغېزو د تشریح او روښانو د پاره بې ګټې نه ده، چې درنو لوستونکو ته په فلیپین او جاپان کې، د امریکايي چوڼیو په اړه ځیني شمېرې او واقعیتونه وړاندې کو:
د خپرو سوو څېړنو او شمېرو له مخې، په فلیپین کې د کلارک د هوايي اډې د پخوانۍ ساحې اړوند څاهانو د څښلو اوبه، په تېلو او شحمي موادو ککړې سوي دي. له هغو څلېرویشتو(۲۴) ځایو څخه چې د اوبو نموني یې کتلي سوي دي، په دوه ویشتو(۲۲) ځایو کې د سیمابو، نایټرېټو، کالیفورم بکټریا، سرپو، دایلدرینو او محللونو په ګډون د ککړوونکو عناصرو او مرکباتو ګچه، د څښلو په اوبو کې د هغو تر ټاکل سوي ګچې ډېره زیاته وه. دا ککړوونکي توکي تر ډېره وخته په شاوخوا چاپېر کې پاتېږي؛ او د خوړو ځنځیرته په لار موندلو سره، له بیالوژیکي پلوه نور هم ډېر بنت مومي.

د هغو نوزوکړو کوچنیانو د روغتیا په اړه، چې مندو یې د اوکیناوا د کدینای هوايي اډې په ګاونډ کې ژوند کاوه، د ۱۹۹۶ع کال یو رپوټ ښیي، چې د جاپان د نورو نوزوکړو کوچنیانو په پرتله د دغو نوزوکړو کوچنیانو وزن ډېر لږ و؛ او دا نیمګړتیا، په هغه هوايي اډه کې له الوتکو او نورو زړه لړزوونکو ږغو څخه انګېرل کیږي. د سپین ساحل (وایټ بیچ) د اټومي اوبتلو د درېدو په ساحه کې د جاپان د حوزوي روغتیا شمېرني، په ماشومانو کې د لوکیمیا او په لویانو کې د سرطانو لوړه ګچه ښیي؛ د مثال په توګه په ۱۹۹۸ع کال کې، هغه دوې ښځې د اینې د سرطان له کبله مړې سوې، چې په سپین ساحل کې د صدف لرونکو حلزونو او ناوړو بحري بوټو په را ټولولو لګیا وې. په فلیپین او جاپاني اوکیناوا کې د امریکايي لښکرکوټو د زیان اړونکو محیطي عواقبو په اړه زیات تفصیل، په دې تحلیلي او معلوماتي مقاله کې وګورئ:

http://www.yonip.com/main/articles/womenmilitary.html

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه د افغانانو د سپېڅلي او سرلوړي خاوري د کرايه کولو هويت با يللو « مبتکرينو » ته بلنه ورکوم، چي يو پلا د خپل معاصر تاريخ په لوستلو سره وګوري، چي انګرېزانو د ډيورنډ د تپل سوی تړون پر بنسټ، د اتلسو (۱۸) لکو روپو کلنۍ مرستي په بدل کي، د افغانستان له مزدور واکمن - امير عبدالرحمان خان څخه څه واخيسته؟! ايا تاسي ته د هيواد د سوهيلي او ختيځو سيمو له لاسه وتل؛ او د يوه غښتلي واحد قوم، واحدي خاوري، واحد کولتور او واحدي ژبي ټوټه ټوټه کېدل، کوچنۍ خبره ښکاري ؟!

د امريکايي چوڼيو ځيني منتر وهلي پلويان له واقعيتو څخه په بې خبرۍ يا سترګو پټولو سره دا درواغجنه ادعا هم کيي، چي ګوندي امريکايي چوڼيو د نړۍ په هيڅ هيواد کي ځايي خلګو ته هيڅ ډول ستونزي او پېچومي نه دي پيښي کړي. زه نه پوهېږم، چي دا ښاغلي د پيل په غوږ کي بيده دي، که له کالو سره د خلګو په سترګو ننوزي؛ او لمر په دوو ګوتو پټيږي؟

د ليکني په دې برخه کي د ګرانو او درنو لوستونکو پام هغو شخړو، ناخوالو او ناوړو عواقبو ته را اړوم، چي امريکايي چوڼيو د نړۍ په بېلابېلو هيوادو کي، مېشتو خلګو او سياسي واکمنانو ته په ميراث پرېښي دي.

ټول جهان خبر دئ، چي د جاپان خلګ هره ورځ د هغه هيواد په اوکيناوا کي د امريکايي اډو د تړلو دپاره مظاهري کيي؛ ځکه د دې ښار خلګ د امريکايي پوځيانو له اخلاقي فساد او راز راز جرايمو څخه پزي ته رسېدلي دي. په اوکيناوا کي د امريکايي اډو پر مسأله بېلابېلو شخړو او مخالفتو، د جاپان پخوانی صدراعظم (يوکيو هاتوياما) د انتخاباتو تر را رسېدو مخکي استعفاء ته اړ کړ. په دې چي دی د خپل ګوند له غړو سره، د هغي ژمني په پوره کولو کي پاته راغئ، چي ويلي يې وه، د سياسي واک تر اخيستو وروسته به د اوکيناوا له ټاپوګانو څخه امريکايي چوڼۍ وباسي. د دې کړکېچني مسألې د نورو تفصيلاتو دپاره د غه اينټرنيټي پاڼي وګورئ:

http://www.closethebase.org/
http://people.sabanciuniv.edu/ficici/docs/20070710-Okinawa.pdf
http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/asia/japan/7795734/Japanese-PM-Yukio-Hatoyama-resigns-over-broken-Okinawa-base-promise.h
http://www.worldpublicopinion.org/pipa/articles/international_security_bt/579.php

اوس راسئ په جاپاني اوکيناوا کي د ځای پر ځای سوو امريکايي پوځيانو د جرمو او جنايتو په اړه هم څو ټکي وړاندي کو، تر څو د دغه راز چوڼيو سرسپارلو مدافعانو ته ښه څرګنده سي، چي په افغانستان کي د امريکايانو د

(c) ketabton.com: The Digital Library

همپشنییو پوځي مرکزو له سته والي سره هوکړه به د هغو پر خطرناکو سیاسي نتیجو سربېره، په جنايي برخه کې هم، زمونږ بدمرغه هیواد له ډېرو لويو ستونزو او پېچومو سره مخامخ کړي.

د خپرو سوو شمېرو له مخې، جاپان ته د بیرته سپارلو په د ېرشو کالوکې، په دغو ټاپو ګانوکې مېشتو امریکايي پوځیانو پینځه زره (۵،۰۰۰) جُرمونه کړي دي، چې د هغو په سلو کې لس (۱۰) مشدده جرمونه یا هغه جرمونه دي، چې د افغانستان د جزا د قانون د ډلبندۍ له مخې د جنحې او جنایت په توګه پېژندل سوي دي. په دغه ډله جنایتوکې وژنه، جنسي تېرى، د خلګو پر جسمي تمامیت ډول ډول بریدونه، وسله والي غلاوې او داسې نور شامل دي. د دغو جنایتو د خرنګوالي، بېلابېلو ډولو او پر ځايي اوسېدونکو د هغو د ناوړو اغېزو په اړه نور مالومات، په دغو ویبپاڼوکې ولولئ:

http://www.davidappleyard.com/japan/jp22.htm
http://nihon.awardspace.com/okinawa_sofa_crime.html
http://okinawa-island.blogspot.com/2010/01/list-of-main-crimes-committed-and.html

په یوه بل ځای کې راغلي دي، د اوکیناو خلګ انګېرې (که څه هم په دې انګېرنه کې کېداى سي تر څه اندازې د بهرنیانو ضد احساسات هم نغښتي وي) چې د امریکايي چوڼیو د «مجرمانه څپو» له خوا کلابند سوي دي. په اوکیناوا کې د دې جرم زېږوونکو مرکزوځیني نوري ستونزې او کړاونه، چې جاپاني سیاستوالو او له هغې ډلې څخه د جاپان مستعفي صدراعظم - هاتویاما - یې هم د لغوه کولو یا تعدیل کولو وس و نه موند، دا دي، چې د دغو امریکايي چوڼیو پوځي کارکوونکې، په ډېري اسانۍ د قانون له منګولوڅخه تښتي؛ او تر جرم یا جنایت کولو وروسته، د محاکمې او استرداد په پلمه، متحدو ایالاتو ته استول کیږي. د دې مسألې د نورو جزییاتو د پاره، د اینټرنیټ دغه پاڼه وګورئ:

http://thesop.org/story/world/2010/02/03/crime-and-the-us-military-in-okinawa.php

د ځینو کوربه هیوادو پر خلاف، چې د امریکايي چوڼیو له درکه د محصول یا تاجایي په نامه څه پیسې تر لاسه کیږي، جرمني دولت په خپله خاوره کې د امریکايي چوڼیو د سته والي له بابته، د دغه هیواد دولتي مقاماتو ته په کال کې تقریباً یو میلیارډ (۱،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰) ډالر محصول ورکیږي. د دې خبر نور تفصیل د اینټرنیټ په دې لینک کې وګورئ:

http://www.fluglaerm-kl.de/dl/American_bases_in_Germany_fs.pdf

(c) ketabton.com: The Digital Library

که څه هم په جرمني کې د سوسيال ډيموکراټيک ګوند او زرغون (ګرين) ګوند ايتلافي حکومت، د عراق پر خلاف د امريکا او بريتانيا له جنايتکارانه يرغل سره ژور مخالفت لاره؛ خو سره له هغه هم په ناټو کې د غړيتوب او په خپله خاوره کې د امريکايي پوځي اډې د ستوالي له امله، مجبور ؤ چې له يرغلګرو هيوادو سره لوژيستيکي او عسکري مرسته وکي. دا مرسته د جرمني له اساسي قانون څخه څرګنده سرغړونه ګڼله کيږي؛ او د عراقي اولس پر ضد وحشيانه تيري کې د دې هيواد د سوشل ډيموکراټيک ګوند او زرغون ګوند د ايتلافي حکومت رونبانه پړتيا زباديي. د دې موضوع نور جزييات، په دې مضمون کې وګورئ:

http://www.wsws.org/articles/2003/apr2003/germ-a07.shtml

زموږ هوښيار او حقپال لوستونکي په خپله قضاوت کولای سي، که جرمني غوندي ستر، پرمختللئ او غښتلی هيواد د امريکايي چونييو د فشارو له امله خپل اساسي قانون تر پښو لاندې کيي، نو د نوري نړۍ، په تېره بيا زموږ غوندي مزدورو او ببوزلو حکومتو به څه حال يي؟! په همدې دليل دا خبره له هر راز شک او شبهې وتلې ده، چې د امريکايي چونييو په موجوديت کې به زموږ ملي واکمني او سياسي خپلواکي، هيڅکله له تېرييو او لاسوهنو خوندي نه يي.

د نړۍ والو چارو شنونکو ته مالومه ده، چې د امريکايي چونييو فعاليتونه، په فليپين کې هم زياتره له سياسي شخړو او لانجو سره لاس او ګريوان يي. د نيويارک ټايمز په لاندني لينک کې د فليپيني حکومت او امريکايي مقاماتو تر منځ د غه راز شخړو ته يوه لنډه کتنه سوې ده:

http://www.nytimes.com/1991/12/28/world/philippines-orders-us-to-leave-strategic-navy-base-at-subic-bay.html

کشکې په افغانستان کې د امريکايي لښکرکوټو پلويانو د پردو يرغلګرو د دايمي حضور په ستاينه کې ترستوني ځيرلو او ړندو ليکنو د مخه، يو پلا په فليپين کې د امريکايي پوځيانو د استوګنې ترخه او شرمناک درسونه لوستي واى؛ او بيا د د غه راز بدمرغو استعماري تأسيساتو د دفاع په سنګر کې دربدلي واى.

د نړۍ په ځينو هيوادو کې د امريکايي پوځيانو حضور اوس داسې شرموونکي حالت ته رسېدلئ دئ، چې هيڅوک يې له منلو نته نسي کولای. د مقالې په دې برخه کې، په ځينو هيوادو کې د امريکايي لښکرکوټو د ناورين زېږونکي حالت په اړه څو لنډې خبرې کو؛ او خپلو مُدبر لوستونکو ته بلنه ورکوو، چې په خپله د افغانستان غوندې دوديزې ټولنې په ځانګړو فکري او فرهنګي شرايطو کې د هغو د خطرناکو عواقبو په باب اټکل وکړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د نړۍ والو چارو شنونکو ته ښه څرګند ده، چې د « سوبيک » خليج په سمندري اډه او کلارک هوايي اډه کې د امريکايي پوځيانو د استوګنې پر مهال د«اولنګاپو» او« انجيليس» ښارو فحشا ، په ټوله نړۍ کې نوم لاره. دا ناوړه حالت تر(۱۹۹۱ع) کال ياني دقيقاً هغه مهاله پوري روان ؤ، چې د « مونټ پينتوبو» اورغورځوونکي د کلارک هوايي اډې ډېره برخه ورانه کړه. په دې برخه کې زيات مالومات، له دغو اينټرنيټ پاڼو څخه تر لاسه کولای سئ:

http://en.wikipedia.org/wiki/Prostitution_in_the_Philippines
http://www.filipinawives.com/memorial.html
http://www.google.co.uk/#hl=en&q=crimes+in+philippines&aq=1&aqi=g3g-v4g-j3&aql=&oq=crimes+in+phi&pbx=1&bav=on.2,or.r_gc.r_pw.&fp=ecb04e88bcddfc48&biw=1366&bih=620

په(۱۹۴۷ - ۱۹۸۰ع)کلو کې اته څلوېښت(۴۸) فليپينيان، چې درې پر څلورمه برخه يې ښځې او کوچنيان وه، د امريکايي ځونيو په شاوخوا کې، په وحشيانه ډول وژل سوه. د بشري حقوقو د ساتنې ډېر سازمانونه په دې باور دي، چې د امريکايي ځونيو د منسوبانو د جرمو او جنايتو ډېره برخه يا اصلاً نده را برسېره سوې يا په لوی لاس پټه ساتل سوې ده؛ ځکه په دغه راز جرمو او جنايتو کې ښکېل امريکايي پوځيان ،يو هم په فليپينی محکمه کې، نه دئ محاکمه سوئ.

يوازې په « اولنګاپو» ښار کې څلور زره، درې سوه شپږ پينځوس (۴،۳۵۲) ښځو جوازونه تر لاسه کړي دي، چې مېلمه پالو(د بدلمنو يا فاحشو ښځو فېشني نوم) دنده وکي. په « انجيليس» ښار کې، چې پينځه سوه (۵۰۰) ميخانې کاروبار لري، د دغو ښځو شمېر درو زرو څلور سوو دېرشو (۳،۴۳۰) ته رسيږي. په « سوبيک » کې د دغه راز ښځو شمېر درې سوه اته څلوېښتو (۳۴۸) او په « مبلکت» کې درو سوو (۳۰۰) ته رسيږي. البته، داارقام په جنسي سوداګرۍ کې د ښکېلو ښځو بشپړ او دقيق شمېر نه ښيي؛ ځکه که د بې جوازه کوڅه يي ښځو شمېر هم ور سره ملګرۍ سي، بيا يې نو شمېر په « اولنګاپو» ښار کې د نهو زرو (۹،۰۰۰) شاوخوا او په « انجيليس» ښار کې تقريباً اوو زرو (۷،۰۰۰) ته رسيږي.

په(۱۹۸۵ - ۱۹۹۱ع)کلو کې د « انجيليس» ښار د ايدز له کاري ډلې سره د ايچ آی. وی. يو څلوېښت(۴۱) مالومې پېښې ثبت سوې، چې له هغو څخه نهه (۹) ناروغان مړه سوي دي.

په جنوبي کوريا ، جاپان او فليپين کې هغو کوچنيانو ته په سپکه او بده ستر ګه کتل کيږي، چې له امريکايي پوځيانو څخه زېږېدلي يې. داسې کوچنيان، چې زياتره د پلرو له خوا پرېښوول سوي؛ او له خپلو مندو سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

لوييږي، له پلرنييو څېرو سره د ورته والي له کبله، د ژوندانه په ټولو برخو، په تېره بيا ښوونه او روزنه کې د خلګو له تعصب او سپکاوي سره مخامخ کيږي. د نور تفصيل دپاره، دا هراړخيزه مالوماتي مقاله ولولئ:
http://www.yonip.com/main/articles/womenmilitary.html

که د امريکايي چونييو سرسپارلي او جادو سوي مدافعان دغو تکان ورکوونکو واقعيتو او شمېرو ته هم هيڅ ارزښت نه ورکيي، بيا نو په کار ده، چې په کابل کې د امريکايانو مزدورو واکمنانو ته سلا او مشوره ورکړي، چې د فاحشه خانو، شرابخانو، حراميانو او په پای کې اېډزاو له هغو څخه نورو را پيدا کېدونکو ناورينو د مخنيوي دپاره هم مخکې له مخکې تياری ولري؛ ځکه هر ځای چې د دې فرعونانو پښې اېښوول سوي دي، د شرابخانو، نايټ کلبو او فاحشه خانو جوړېدل او د ډول ډول جرمو او جنايتو خپرېدل حتمي او ضروري خبره ده.

که څه هم د امريکايي او ايتلافي ځواکو له خوا زموږ د سپېڅلي او وياړلي هيواد له اشغال سره جوخت، د دغه راز بې ناموسيو او بد اخلاقيو زړي هم د هيواد په ګوټ ګوټ کې کرل سوي دي، چې د بګرام هوايي اډه په هغو کې ځانګړی نوم لري؛ خو سره له دې هم د دغه راز فساد ورانوونکي عواقب لا تر اوسه به سم ډول نه دي را منځ ته سوي؛ اما په دې خبره کې شک نسته، که امريکايي چونۍ څو کاله نور هم پاته سي، هغه مهال به دا فساد هم ديوه لوی ملي ناورين وګچې ته ورسيږي. له دې امله بايد پر ټولو هغو ناموس پلورونکو د زړه له کومي لعنت او نفرت و وايو، چې زموږ په سرلوړي هيواد کې، دې توري او شرمناکي لکې ته، د هر ډول شرايطو او امکاناتو په برابرولو کې برخه اخلي.

په سعودي عربستان کې هم له امريکايي اډو سره د عامو خلګو مخالفت څه پټه خبره نه ده. درنو لوستونکو ته څرګنده ده، چې له سعودي حکومت سره د القاعدې او نورو مخالفينو د وسله وال مقاومت يوازنی دليل هم په پيل کې همدغه امريکايي چونۍ وې؛ ځکه امريکايي پوځونه په حقيقت کې د خليج د جګړې په پلمه په سعودي عربستان کې ځای پر ځای سوي وه. معقوله او پرځای خو دا وه، چې تر خپل رسمي مأموريت وروسته يې سمدستي د سعودي عربستان خاوره پريښې وای؛ مګر په خواشينۍ سره چې د فارس خليج په حساسه ستراتيژيکه سيمه کې يې خپلو استعماري هدفو ته په پام سره، پښې اوږدې و غزولې. که چا د وسله وال مقاومت په زور نه وای ايستلي، ښايي شکه به تر اوسه پوري د راجاګانو او نوابانو په شان هوري ناست وای. د دې موضوع نور تفصيل په دغو ويبپاڼو کې وګورئ:

http://en.wikipedia.org/wiki/United_States_withdrawal_from_Saudi_Arabia
http://news.bbc.co.uk/1/hi/world/middle_east/2984547.stm

(c) ketabton.com: The Digital Library

موږ او تاسي ټولو افغانانو ته مالومه ده، چې په ۲۰۰۱ ع کال کې ځينو امريکايي الوتکو له پاکستاني هوايي ډگرو څخه پر افغانستان بريدونه وکړه. همدا اوس هم ويل کيږي، چې د سي. آی. اې. بې پيلوټه الوتکې (drone predators) له ځينو پاکستاني هوايي اډو څخه پر افغانستان او قبايلي سيمو بمبارۍ کيږي. دا واقعيت د پاکستان په ايبټ آباد کې د اسامه بن لادن پر کور د امريکايي قواوو د وژونکي گوزار او له امريکايي چارواکو سره د پاکستاني واکدارانو تر ظاهري شخړو او لانجو وروسته لا نور هم څرگند سو. په حقيقت کې د بن لادن تر وژني وروسته ؤ، چې دوو مخو پاکستاني پوځيانو د بن لادن د پلويانو د خواخوږۍ په خاطر د امريکا د بې پيلوټه الوتکو پر مخ د خپلې «شمسي» نومي هوايي اډې، د بندولو خبري وکړې.

ښايي دا ظاهري جار و جنجال د پاکستاني عامه افکارو د غولولو د پاره د پاکستاني او امريکايي پوځيانو د زرگري جنگو يوه برخه يې؛ خو د پاکستاني او امريکايي واکمنانو له خوا د پاکستان له «شمسي» هوايي اډې څخه د کار اخيستني په اړه د حقايقو له پټولو سره سره، له دې روښانه واقعيت څخه هيڅوک نټه نسي کولای، چې د پاکستان درست خلگ، په تېره بيا مظلوم او بېوزلي پښتانه، په قبايلي سيمو کې د امريکايي ډرون له ړندو او بې رحمانه بريدو سره سخت مخالفت لري. د نړۍ خبري وسايل هره ورځ د امريکا د غه راز وحشيانه بريدو پر خلاف د پاکستاني اولس، په تېره بيا جگړو ځپلو پښتنو د مظاهرو او لاريونو شاهد دي.

پاکستانۍ خاوره، اوبه او فضا تر اوسه په پټه يا ښکاره د امريکايي ځانگړو قواوو او سي. آی. اې. لو يه او پراخه ځاله ده؛ ځکه نو هيڅوک له دې خبري مخ نسي اړولای، چې له امريکايي پوځ او استخباراتي کړيو سره د پاکستاني دولت ښکاره يا پټو همکاريو په هغه هيواد کې د جگړې، نا امنيو او سياسي شخړو خورا لوی اورونه بل کړي دي. د دې سرکښو اورونو له کبله پاکستاني اقتصاد او پاکستاني اولس ته دونه ستر او پراخ تاوانونه اوښتي دي، چې د جنرال پرويز مشرف او زرداري له حکومتو سره يې د امريکايي مقاماتو په اقتصادي او عسکري مرستو، هيڅکله سر نه سره ورځي. که په پاکستاني قلمرو کې د امريکايي پوځو او استخباراتي شبکو پټې او ښکاره لاسوهنې نه وای، پوره باور دئ، چې نن به د دې هيواد پر خپلواکۍ غوښتونکو خلگو، په تېره بيا مظلومو پښتنو، د قيامت شپې او ورځې نه تېرېدای. د پاکستان او امريکا د روانو عسکري همکاريو د ځينو اړخو په اړه نور مالومات دلته کتلای سي:

http://www.foxnews.com/politics/2009/02/19/official-confirms-using-pakistan-base-launch-attacks/
http://www.timesonline.co.uk/tol/news/world/asia/article5762371.ece

(c) ketabton.com: The Digital Library

په تورکيه (ترکيه) کي د اينجرليک امريکايي چوڼۍ هم له ورايه د تورکيې په سياسي نظام کي د هغه هيواد د پوځيانو د ښکاره برلاسي، د اسراييلو د صهيونيستي دولت د ټينګښت او په سيمه کي د امريکا د ځينو نورو استعماري هدفو د تحقق د پاره کار کيي. بې ځايه نه ده، چي د ليکني په دې برخه کي د امريکايي پوځيانو د همېشني حضور له افغاني پلويانو څخه پوښتنه وکو، چي که بې هويته تورکي پوځيان او سياستوال د نړۍ والو بشري حقوقو او ملي - اسلامي دودو پر خلاف خپلو ښځو ته په دولتي ادارو او تحصيلي مؤسسو کي د پوړني اغوستلو اجازه نه ورکيي، موږ افغانان هم بايد د هغو د دې جاهلانه او انساني ضد عمل پېښې وکو؟ !
که غرب مآبه تورکي پوځيانو او سياستوالو د خپل سياسي ژوند د بقاء دپاره هر بدو بلا ته لاسونه اچول، موږ افغانان به يې هم په پټو سترګو تقليد کوو؟ مګر موږ د مولانا جلال الدين بلخي غوندي عارف او سيد جمال الدين افغاني غوندي متفکر او مبارز په لرلو سره دې اړ يو چي د هويت بايللو تورکانو پر ناسمه لار ګام کښېږدو؟ ! زموږ عارفانو او مفکرانو تورکانو ته د پوهي، پرمختګ او بشپړتيا لار ښوولې ده، ځکه نو تقليد او پېښې کول د هغوی کار دئ نه زموږ.

په داسي حال کي، چي په ټولو لوېديځو هيوادو (فرانسه يوازني هيواد ؤ، چي په دې وروستيو وختو کي يې د هغه هيواد په عامه ځايو کي د بوغرې يا چادري پر اغوستو بنديز ولګاوه) کي مسلماني ښځي حق لري، په خپله خوښه کالي واغوندي؛ مګر د تورکيې متعصبو پوځيانو او سياستوالو د خپل هيواد د ښځو له دې منل سوي انساني او اسلامي حق څخه سترګي پټولې، تر څو چي د دغه هيواد پارلمان د(۲۰۰۸ع)کال د فبرورۍ پر اوومه نېټه د تورکيې په رسمياتو کي د پوړني اغوستلو بنديز ايسته کړ. په تورکيه کي د پوړني اغوستلو د ناروا او بې ځايه بنديز د ايسته کولو تفصيل، د ويکيپيديا په دې پاڼه کي وګورئ:
http://en.wikipedia.org/wiki/Headscarf_controversy_in_Turkey

که څه هم تورکيه خاص جيو - ستراتيژيک موقعيت او له کُردانو ، قبرص او ارمنيانو سره تاريخي ستونزي لري، مګر سره له هغه هم که يې عام خلګو ته په ريشتيا سره اختيار ورکړل سي، ښايي نه په ناټو کي غړيتوب او نه هم په خپل هيواد کي د امريکا همېشني حضور ته غاړه کښېږدي.

د تورکيې د سياسي تاريخ پوهانو او شننونکو ته په بشپړه توګه مالومه ده، چي د امريکا متحدو ايالاتو تل په تورکيه کي د خپلي پوځي اډې او وفادارو تورکي پوځيانو له لاري د هغه هيواد د ډيموکراټيکو رژيمو په رنګولوکي لويه برخه اخيستې ده. د تورکيې په سياسي نظام کي د غرب مآبه پوځيانو برلاسی تر لمر روښانه خبره ده . تورکيه، پاکستان او اسراييل د نړۍ له هغو درو مشهورو هيوادو څخه دي، چي درست سياسي نظام يې په

(c) ketabton.com: The Digital Library

واقعيت کې د پوځي واکمنانو په لاس کې دئ. په ترکيه کې د عسکري کودتاوو او له قبرص او ارمنيانو سره د ترکانو د تاريخي مسألو په باب، دغه ويبپاڼې وګورئ:

http://en.wikipedia.org/wiki/Category:Military_coups_in_Turkey
http://www.historyplace.com/worldhistory/genocide/armenians.htm
http://en.wikipedia.org/wiki/Cyprus_dispute

سربېره پردې، ايا هرهغه څه چې د ترکيې يا کوم بل هيواد په ګټه يې، بايد هرومرو زموږ د هيواد په خير او ګټه هم يې؟ مګر تر اوسه مو په دې روښانه خبره سد نه رسيږي، چې مختلف هيوادونه، بېلابېل عيني او ذهني شرايط لري؛ او له يوه هيواد څخه بل هيواد ته د سياسي، اجتماعي، فرهنګي او اقتصادي سيستمو يا د هغو د ځينو برخو او عناصرو ميخانيکي او مقلدانه لېږدول، له ولسي پاڅونو، مخالفتوا ستونزو پرته بله څه نتيجه نه لري. ايا زموږ د جنګ ځپلي اوکړکېچن هيواد وروستی څو دېرش کلن تاريخ، د دې مدعا روښانه ثبوت نه دئ؟

دې ټولو دلايلو او شواهدو ته په پام سره بايد د دې روښانه حقيقت له منلو مخ وانړوو، چې د امريکا چوڼۍ په هيڅ ځای کې د ځايي خلګو غوښتنه نه ده.
ولې؟
ځکه چې دا ډول استعماري چوڼۍ نه يوازي په کوربه هيواد، بلکې په چارچاپېره سيمه کې د انسان ځپلو، زيندی کولو، چور او چپاو، فساد خپرولو، ګواښلو، ورانولو او ککړولو خورا خطرناک مرکزونه دي. ښکاره او ښرګنده خبره ده، چې خلګ په خپلو سيمو او هيوادو کې د پردو لاسوهني، جنايتونه، فحشاوي، لوټمارۍ، بې عزتۍ او نوري ناروا وي نسي منلای.

په دې خبره خو د کوچنيانو هم سر خلاصيږي، چې استعماري قدرتونه هيڅ کار بې ګټې او بې مطلبه نه کيي، نو امريکا ښنګه له دې کلي او اساسي اصله مستثناء کېدای سي، چې زموږ افغانانو له غمه به تر خپلو وينو او پيسو تېريږي؟ په لاندې لينک کې د امريکا له پوځي اډو سره، د بېلابېلو سيمو د ځايي اوسېدونکو د مخالفتو ګڼه وګورئ. له وړاندې سوو نظر پوښتنو څخه په ډاګه ښکاري، چې خلګ په خپلو ملي او وطني مسألو کې د استعمار په ناولو او خطرناکو نخشو ډېر ښه پوهيږي:

http://www.worldpublicopinion.org/pipa/articles/international_security_bt/579.php

اما د استعمارګرانو د پيسو يا نورو اقتصادي مرستو تشه بايد ښنګه ډکه کو؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

زموږ وياړلئ ملي تاريخ ښيي، چي افغانان کولای سي د خپلو پلرو او نيکو په شان په لوړه، ښوزلۍ او راز راز اقتصادي کړاونو کي ګوزاره وکړي؛ خو دا هيځکله نه مني، چي د پردو مغرضانه پيسوته په سترګو نينګلو سره، د غلامۍ طوق غاړي ته واچيي؛ او سوکه سوکه د خپلي سپېڅلي او سرلوړي خاوري، واک له لاسه وباسي.

موږ افغانان بايد هيځکله د پردو پيسو ماهيت، د ترلاسه کولو لار او په تولنه کي د هغو اغېزې او نتيجې له پامه و نه غورځوو. بايد تل دي پوښتنو ته جوابونه و موو، چي پردي هيوادونه د څه مقصد دپاره پيسې راکيي؟ د راکولو لار يې څه ده؟ او په پای کي د دغه راز پيسو تر لاسه کول زموږ مځکنۍ بشپړتيا، سياسي خپلواکۍ، ملي واکمنۍ او ملي يووالي ته څه زيان رسولای سي؟ هغه خولۍ دي خدای هيځکله زموږ پر سر نه کړي، چي د سر او وجود خطر را منځ ته کيي.

که د پردو پيسو په تر لاسه کولو کي دغو زرينو اصولو او معيارو ته پام و نکړو، بيا نو د هيواد د مځکنۍ بشپړتيا، سياسي استقلال، ملي حاکميت او ملي وياړونو د زيانمن کېدو او ان نابودۍ خطرونه هم بايد د زړه له کومي ومنو.

بايد ويښ او هوښيار اوسو، چي استعمارګران د لرغونو توکو د سراښو او غولوونکو سوداګرو په څېر په دې ناروا معامله کي د څو تنګو په ور کولو سره، زموږ لرغوني او تاريخي خزانې تر ګوتو کيي. بايد د خپلو پلرو او نېکو ارزښتناک تاريخي ميراثونه په هيڅ بيه له لاسه و رنکړو. په دغه راز بايلونکي قمار کي د ګټې تر لاسه کول، فقط افسانه ده او بس.

له دي سَوَبه بايد وياړلي او سرلوړي افغانان د هيواد د اقتصادي پرمختګ دپاره د استعمارګرانو د پوځي اډو د تباه کوونکي محصول يا ماليې پر ځای پر خپلو پربمانه طبيعي زېرمو، پياړو متو، نه ستړي کېدونکي کار، نوښتګرو مغزو، علمي تجربو، ښې اداري، عادلانه نظام، يووالي او پيوستون تکيه وکړي، چي هم مو اقتصادي سوکالۍ ته لار هواروي؛ او هم مو وطن، خپلواکي او ملي ارزښتونه له هر ډول لاسوهنو او يرغلو څخه خوندي ساتي.

امریکايي چونۍ او نمایشي لويه جرګه

لکه څنګه چي په تېرو مباحثو کي هم يادونه وسوه، زموږ د ځينو غرب مآبه ليکوالو او شننونکو د ناسمو ادعاوو پر خلاف، په افغانستان کي د امريکايي چونيو جوړول، په هيڅ وجه د(۲۰۱۴ ع)کال خبري نه دي. زموږ سترګه ورو او باخبره هيوادوالو ته په بشپړه توګه څرګنده ده، چي د دې ډول استعماري چونيو د جوړولو کار له تېرو لسو کالو ياني د امريکايي يرغل له همغي اولي ورځي څخه پيل سوئ؛ او تر اوسه پوري، په پوره چټکۍ سره روان دئ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

له شینډنډ څخه تر کونړو، له بلخ او کندوز څخه تر خوست او پکتتکا پوري ګرده افغانستان د امریکایانو او نورو ایتلافي پوځو په لویو او کوچنیو لښکرکوټو ډک دئ. له دې روښانه حقیقت څخه هیڅوک سترګې نسي پټولای.

البته، هغه څه چې تر اوسه نه دي سوي، دې کرغېړنو استعماري چوڼیو ته د په اصطلاح «رسمیت» او «مشروعیت» ورکولو خبره ده او بس. د حامد کرزي په مشرۍ مزدور حکومت، د عبدالله عبدالله، امرالله صالح او احمد شاه مسعود د ورونو په مشرۍ مزدور اپوزیسیون او د ډول ډول جنګي ډلو ټپلو له استازو، ببلابېلو جاسوسانو او تېل سوو مزدورانو څخه ډک پارلمان او ولایتي جرګې هم د دغه راز تش په نامه «رسمیت» او «مشروعیت» دپاره، تر ټولو ښه او مناسبه موقع ګڼله کیږي. بې شکه، امریکایانو د دې طلایي چانس د تر لاسه کولو دپاره، په تېرو لسو کالو کي خپل زرګونه پوځیان مرګ او درد ته ودرول؛ میلیارډونه ډالر یې په اور کي واچول؛ په خپل هیواد کي دننه او دباندي یې د میلیونو سوله دوسته اولسو، مخالفت او دوښمنۍ ته غاړه کېښېښوله. که دا حساسه او طلایي موقع له ګوتو ووزي، مانا به یې په ساده ټکو سره دا يي، چې امریکایان افغانستان ته په ډکو لاسو راغله؛ خو په تشو لاسو بیرته ووته. بې انساني تلفاتو، مالي تاوانو، شرمناکي رسوایۍ او بدنامۍ به یې هیڅ ګټه نه يي کړې.

که څه هم د یرغلګرو پوځو د تېل سوي رژیم د اساسي قانون د نیویمي (۹۰) مادې د پینځمي (۵) فقرې له حکمو سره سم، د بین المللي تړونو او میثاقو منل یا له هغو سره د افغانستان د یو ځای والي فسخه کول د «ملي شورا» د واکونو په ډله کي یاد سوي دي؛ خو سره له هغه هم امریکایي اشغالګرو زموږ د هیواد او سنییو سیاسي واقعیتو ته په پام کولو سره، دا غوره ګڼلې ده چې د خپلو استعماري چوڼیو د «رسمي کولو» کړکېچنه او لانجمنه مسأله د یوې قلابي لويې جرګې د استازو له خوا تأیید او تصویب کړي.

د امریکایي سیاستو طراحان د لويې جرګې په جوړولو سره دغه دوه لوی هدفونه، په پام کي لري:
- اول دا چې د ولسي جرګې د تصویب او ملاتړ په تر لاسه کولو سره غواړي په افغانستان، سیمه او ګرده نړۍ کي، خپلو دایمي چوڼیو ته د «مشروعیت» او «قانونیت» دروغجن پوښ ور واغوندي؛ او له دې لارې په خپل ګومان پر هیواد پالو، خپلواکو او سرلوړو افغانانو سربېره د ګاونډیيو هیوادو او د سیمي د لویو لوبغاړو له مخالفتو او اعتراضو څخه د «تښتي» لار ومومي.
- دوهم دا چې په دې مهمه ملي او وطني مسأله کي د کرزي د مزدور حکومت او تش په نامه پارلمان او وږې سپکي کړي؛ ځکه دوی ته ښه مالومه ده، چې د کرزي د حکومت یا پارلمان له خوا به د دې ستري ملي مسألې تأیید او تصویب، په دردبدلي او خښمبدلي افغان ملت کي د مخالفت او دوښمنۍ لا نوري څپې هم را وپاروي. له همدي سَوَبه کرزی له افغاني او بین المللي مطبوعاتو سره په خپلو مرکو او کنفرانسو کي داسي ښیي، چې ګوندي دی هم

(c) ketabton.com: The Digital Library

د خپلواکو، سرلوړو او باغروره افغانانو په څېر، د امریکا دايمي چوڼیو ته په اجازه ورکولو خوښ نه دئ. څه موده مخکې يې، له افغاني ژورنالیستانو سره، په یوه تلویزوني مرکه کې ادعا وکړه، چې د پوځي اډو په اړه يې د امریکا پښې او لاسونه يې ورتړلي دي؛ او داسې شرایط يې پر ایښي دي، چې ټول د افغان دولت او اولس پرګټو راڅرخي. ده، په ټينګار سره ډاډ څرګند کړ، چې د دولت له خوا به هیڅکله داسې هیڅ کار ونه سي، چې د افغان اولس په ګټه نه يي؛ خو زموږ هوښیار او سترګه ور وطنداران ټول له ورايه ګوري، چې د کرزي مزدور او تپل سوی حکومت د سیاسي، عسکري، اجتماعي او اقتصادي ژوندانه په هیڅ برخه کې له امریکايي اشغالګرانو سره برابر حقوقي دريځ نه لري. د خلګو خبره: چیري نوکر، چیري بادار.

زموږ ګردو هیوادوالو ته مالومه ده، چې امریکايي اشغالګران او نورو ایتلافي دولتونه له تېرو لسو کالو راهیسې کرزي، د هغه د حکومت غړو، پارلمان، اوردو، پولیسو، استخباراتو او ټولو دولتي کارکوونکو ته تنخاوي ورکيي؛ او په کابل او ولایتو کې يې د کورو او دفترو ساتنه کيي. دا خبره هر چا ته مالومه ده، چې که د امریکايي عسکرو د ټانکو او الوتکو شوم سیوری نه يي، خدای خبر دئ، چې دا فاسد مزدوران به څو ورځې زموږ د دردمنو خلګو د قهر او خښم په وړاندې مقاومت وکړای سي؟ له دې کبله نود کرزي د فاسد او مزدور حکومت له خوا د امریکایانو د لاسو او پښو تړلو ادعا له یوې بې خونده ټوکې پرته بل څه نه ده.

تېرو لسو کالو کرزی او د هغه فاسد حکومت، ټولو افغانانو او نړۍ والو ته په هره مانا ور وپېژندی؛ مګر همدا بې واکه او بې ارادې کرزی نه ؤ، چې د خلګو تر اوږدو شکایتاو کړاوو وروسته يې په کابل او نورو ښاروکې د سیمټي دېوالو او خنډو د ایسته کولو امر وکړ؟ خو په کابل او نورو ښاروکې تر اوسه خلګ د دې ډول سیمټي دېوالو او خنډو له ستونزو خلاص نه دي. تر دې چې تېر سو، ایا همدې باټک کرزي په لوړ اواز او لکه غاړه ونه ویل، چې په امریکايي او ایتلافي ځواکو پورې تړلي «امنیتي» شرکتونه باید په څو میاشتو کې و تړل سي؟ حال دا چې زموږ وښس او آګاه لوستونکي ښه پوهېږئ، چې د هغو «امنیتي» شرکتو د تړلو خبره تر کومه ځایه دقیقه ده، چې د کرزي په خپله وینا يې د ده د حکومت تر څنګ بل موازي حکومت جوړکړئ دئ؟! په دې خبري يې هم بلا پسې، ایا همدا کرزی نه ؤ، چې په ټينګار سره به يې ادعا کوله: هیڅکله به د «ولسي جرګې» د معترضو کاندیدانو د ګیلو او شکایتو تر حلولو مخکې د «پارلمان» پرانیستلو ته غاړه کښېنږدي؟ اما نتیجه څه وه؟! موږ ټولو ولیده، چې د امریکايي چاروا کو تر یوه کوچني ګواښ وروسته يې سمدلاسه، د خپل بهرنۍ سفر بار و بستر و تړاه؛ او بېله ځنډه يې د هغه نوم بدي «پارلمان» په پرانیستلو لاس پوري کړ، چې ښایي د نړۍ د پارلمانو په تاریخ کې يې ساری نه يي لیدل سوئ. د کرزي ټولي خبري یوه خوا او دا مهمه خبره بلي خوا، چې په وارو وارو يې تکرار کړې ده: موږ نور د امریکايي او ایتلافي قواوو خپلسري بمبارۍ، تلاښۍ او عملیات نسو زغملای؟ مګر بیا هم موږ ګرده شاهدان یو، چې د خپلسرو فرعونانو وحشیانه بمبارۍ، تلاښۍ او عملیات د پخوا په شان تر اوسه جاري دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

امريکايان او پياوړي اوروپايي دولتونه خوآخوا پرېږدئ، ايا په تورو کڅوړو کې د ايران د اخوندي رژيم تورو او چټلو پيسو، کرزي او د هغه مزدور حکومت ته د سياسي خپلواکۍ په نامه څه پرېښي دي؟ ! کله چې د فارسيزم او شيعيزم مکارو ټيکه دارانو د منلو بين المللي موازينو پر خلاف، زموږ مظلوم هيوادوال جوپه جوپه په دار وځړول او لا تر اوسه له دې جنايته لاس نه اخلي، ايا کرزي او د هغه مزدور حکومت د اعتراض څه ږغ پورته کړ؟ ! کله چې همدې پراختيا غوښتونکو اخوندانو زموږ مهاجر افغانان د انسانيت او اسلاميت د ټولو اصولو او دودونو پر خلاف له خپل هيواده وشړل، ايا د کرزي مزدوري او فاسدي اداري څه احتجاج وکړ؟ ! دا خبره هم د هيچا هېره نه ده، چې کرزي او د هغه ملي ضد حکومت په ايران کې د افغاني سوداګرو د څنډول سوو ټانکرو د خوشي کېدو دپاره څه توره وکړه؟ ! که د زړورو افغانانو زوروري او پرله پسې مظاهرې نه واى، مزدورکرزي او د هغه خاينو ملګرو به د ايراني حاکمانو د انډېښني او خرخښې له بيري د يوه تشريفاتي هيأت د لېږلو جرأت هم نه واى کړى. داسي مثالونه په پېڅر دي، چې د کرزي او ملګرو پر شرموونکو باټو او پوچو ادعاوو د بطلان کرښه باسي.

همدې واقعيتو ته په پام سره، افغانان اوس د کرزي په دې نمايشي او زرګري مانورو هيڅکله نه غوليږي. په تېرو لسو کالو کې يې د هغه د دغه راز زرګري جنګو او غوولونکو تندارو خورا ډېري نمونې و ليدلې. امريکايي اشغالګران د دغه راز غولوونکو تاکتيکو په کارولو سره، په واقعيت کې هلې ځلي کيي، چې مزدوراو منفورکرزي ته د « ملي» رنګ په ورکولو سره، په افغاني او بين المللي ټولنه کې، څه باور او پرستيژ تر لاسه کړي؛ ځکه په تېرو لسوکالو کې د پردو فرعونانو د خپلسرو تاړاکونو او خپلو جابرانو د فساد او ظلمونو له کبله حالات د عمومي پاڅون پولې ته رسېدلي دي.

د کرزي او انډيوالانو پر خلاف، چې له امريکايي چوڼيو سره يې خپل مخالفت ظاهراً پټ ساتلئ دئ، د امريکايي يرغل د مخکښانو په توګه د عبدالله عبدالله په مشرۍ د هغه د تش په نامه اپوزيسيون پلويان او خواخوږي ، نه يوازي پر دغو کرغېړنو استعماري تأسيساتو هيڅ اعتراض نه کيي، بلکې د هغو ستهوالي او تداوم خپله اساسي هيله او غوښتنه ګڼي. بېلابېلي ستمي ډلي ټپلي لکه « خراسانيان» ، « افغانستانيان» او داسي نور هم د امريکايي لښکرکوټو د دفاع په لومړۍ ليکه کې ولاړ دي. د هغو کرايه سوو ټيکنوکراټانو او بېلابېلو مافيايي ډلو داستان هم کټ مټ همداسي دئ، چې په افغانستان کې د امريکايي او ايتلافي عسکرو د توپ و ټانک تر کرغېړن سيوري لاندي، د ناز او نعمت ژوند تېروي.

د همدي حقايقو پر بنسټ د امريکايانو مخکي له مخکي جوړي سوي چوڼۍ اوس د چا خبره يوازي د « رسميت» او « مشروعيت» په مقصد د لويي جرګې نمايشي ټاپې ته انتظار باسي. البته، د دې درواغجني او تقلبي ټاپې د تر لاسه

(c) ketabton.com: The Digital Library

کولو دپاره هم له پخوا څخه پراخ او هراړخيز مقدمات پيل سوي دي. په دې توګه، دې ناوړه حالت زموږ زړور او خپلواک خلګ د خپل اوږده تاريخ له خورا خطرناک او حتا فاجعه زېږونکي ازمايښت سره مخامخ کړي دي...

مخکې تر دې چې د لويې جرګې له خوا د امريکايي چوڼيو د تصويب يا ترديد په اړه خپلې خبري نورې هم اوږدې کو، بې ګټې نه ګڼم چې تر يوه بېل سرليک لاندي، زموږ په ګډ تاريخي کور (ګران افغانستان) کې د جرګو او مرکو ارزښتناک دود ته يوه لنډه کتنه وکو؛ او دا خبري ځانته مالومي کړو، چې د جرګو او مرکو دود له څه وخته باب سوئ؛ په دغه راز قامي يا ملي غونډو کې څه ډول کسانو برخه اخيسته؛ او د خپلو ملي ګټو د ساتني دپاره يې څه ډول پرېکړې کړي دي؟ بېله شکه، زموږ د پلرو او نيکو دا وياړلئ دود و دستور به يو پلا بيا د هيواد په دې حساسو تاريخي شېبو کې زموږ سرلوړو، خپلواکو او مړنيو وطندارانو ته د ملي او وطني ګټو د ساتني ستر رسالت او مسوولیت ور په ياد کړي.

په افغانستان کې د جرګو تاريخي دود ته يوه کتنه

تاريخ ښيي، چې زموږ لرغوني مېنه د آريايانو له زماني څخه د جرګو او مرکو هيواد دئ. د آريايي آثارو په استناد، زموږ نيکه ګانو د خپلو کليوالي، قامي او ملي ستونزو د ليري کولو دپاره د «سبها» او «سميتي» په نامه دوډيزي جرګې درلودې (حبيبي، تاريخ مختصر افغانستان ۱۰). د مؤرخانو او محققانو د څېړني له مخې، «سبها» د عامو خلګو جرګه وه، چې په کلو او باڼډو کې به جوړېده؛ خو «سميتي» داسي جرګه وه، چې د قام مشرانو، مخوَرو او شتمنو بې غړيتوب لاره. په دې توګه «سبها» له ننني اولسي/ولسي جرګې او «سميتي» له «څلـو ښتي»، «مشرانو جرګې» يا «سنا» سره ورته والی درلـود. په هندوستان کـې تر اوسه د «سبهـا» آريايي کليمه د لوک سبها (Lok Sabha) يا ولسي جرګې (شورا) او راجيا سبها (Rajya Sabha) ياد ايالاتو د جرګې (شورا) په ټکو کې ژوندی پاته ده؛ او د دې خبري مانا دا ده، چې موږ له هـنديانو سره په تاريـخي او فرهنګي ميراثو کې، ګډې ريښې لرو.

جرګه او مرکه زموږ په کورني، کليوالي، قبيله يي او ملي ژوند کې ډېر لوړ او ارزښتناک سياسي - حقوقي ځای لري. همدا اوس موږ ټول افغانان د خپلو کورنيو شخړو او لانجو د حلولو دپاره د ځينو مُصلحو او خير غوښتونکو خپلوانو، دوستانو او اشنايانو په ګډون کورنۍ جرګې جوړوو. په هرکلي کې د هغه کلي د بېلابېلو مشکلاتو او پېچومو د حلولو دپاره دکلي د ديني عالمانو، مشرانو او مخورو په ګډون، کليوالي يا محلي جرګې جوړيږي. د دوو يا څو قبيلو/قومو تر منځ بېلابېلي شخړې او ناخوالې هم تل د جرګو او مرکو له لاري حليږي، چې په هغو کې د ښکېلو اړخو پوهان، عالمان، قومي مشران، سپين ږيري او د رسوخ خاوندان برخه اخلي. لويه جرګه، لکه څنګه

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې له نامه يې ښکاري، د افغانانو د لويو ملي - وطني مسألو د خلاصون او پرېکون مهمه مرجع او د خلکو د ارادو او غوښتنو ځرګندوی ده.

په اوسنيو شرايطو کې کله کله د لويو جرګو حقوقي مؤسسې ته د هغې د زړښت او د هغې له پرېکړو او مصوبو څخه د واکمنو طبقو د ناوړو استفادو پر بنسټ د انتقاد ګوته نيوله کيږي؛ او پر ځای يې له ريفرنډم يا عمومي نظر پوښتنې څخه د کار اخيستو غوښتنه وړاندې کيږي.

دا سمه خبره ده، چې د ملي او وطني مسألو په اړه د نظر ښوولو مستقيمه لار د هغې تر غيرمستقيمې لارې، په ځينو حالاتو کې غوره ګڼله کيږي؛ خو زموږ د جنګ ځپلې هيواد اوسنيو ځانګړو سياسي - امنيتي شرايطو، ټولپوښتنه يا ريفرنډم تر زياته بريده ګران کړئ او حتا د ناشونتيا حد ته رسولئ دئ؛ ځکه ريفرنډم يا عمومي نظر پوښتنه، په ټول هيواد کې له سراسري سولې او امنيت پرته ستونزمن کار بريښي؛ په داسې حال کې چې د لويو جرګو را بلل په هر ډول سياسي او امنيتي شرايطو کې له امکانه ليرې کار نه دئ. د کلي، قبيلې، قوم او هيواد د بېلابېلو مسألو د هوارۍ د پاره کېدای سي، هر وخت په اسانۍ سره د يوې جرګې جوړولو تيارې او سربېنته وسي؛ مګر د ټولو هيوادوالو د رايو پوښتنه پر مساعدو او مناسبو سياسي- امنيتي شرايطو سربېره، پراخو لوژستيکي تيارييو او لويو مالي لګښتو ته هم اړتيا لري. له بله پلوه، د واکمنې طبقې ناوړه استفادې او ناروا لاسوهنې يوازې په لويه جرګه پورې تړلې نه دي، د عمومي نظر پوښتنې پر سيستم هم ژوره اغېزه ښندلای سي. ځرګنده ده، چې د ريفرنډم په بهير کې هم بېلابېلې ټګۍ برګۍ، تېرايستنې او سرغړونې د رايو ورکوونکو ارادو او غوښتنو ته په کلکه زيان اړيې؛ او دا کار بېله شکه د ريفرنډم روښانه او منصفانه نتيجه له لويو ستونزو او مشکلاتو سره مخامخ کيې. کله چې ريفرنډم او لويه جرګه دواړه د ټولنې د واکمنو کړيو له ناوړه استفادو او ناروا لاسوهنو څخه خوندي نه يې، بيا نو په هيواد کې د انتخابېدو او انتخابولو د پروسې له ښه کولو او شفاف کولو پرته څه لار پاتېدای سي؟ ځکه يوازې د خلکو د آزادې برخې اخيستنې، شفافيت او عادلانه معيارو پر بنسټ د انتخاباتو د سموالي يا ناسموالي په اړه قضاوت کولای سو.

دا چې انتخابات مستقيمه يا غير مستقيمه بڼه ولري، ډېره اساسي او ټاکوونکې مسأله نه ده. اساسي او ټاکوونکې مسأله دا ده، چې د خلکو نظرونه او رايې بايد يا په مستقيمه يا غير مستقيمه بڼه پراخ انعکاس ومومي؛ غوره ورته و نيول سي او عمل په وسي. د کابل د ګوډاګي دولت د اساسي قانون پينځه شپېتمه ماده (**۲۵**) جمهور رييس ته واک ورکيې، چې په مهمو ملي، سياسي، اجتماعي او اقتصادي موضوعاتو کې د افغانستان د خلکو عمومي رايه وپوښتي. دا خو ډېره ښه خبره ده؛ مګر دا چې جمهور رييس د څه ډول کسانو رايه پوښتي؛ او د هغو له نظريو او غوښتنو سره څه چلند کيې ډېره ارزښتناکه خبره ده. خير، د اساسي قانون د پينځه شپېتمه مادې (

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲۵) له نص څخه په ښکاره ښکاري، چې په اوسني اساسي قانون کي د مستقیمي دیموکراسۍ تمثیلي سیستم (ریفرنډم) د غیرمستقیمي ډیموکراسۍ د تمثیلي سیستم (لویه جرګه) تر څنګ یوازي د یوې کومکي او تکمیلي وسیلې په توګه استعمالیږي.

د دې د پاره چې د ملي جرګو په ارزښتناک رول او سترو ملي پربکړو ښه سر خلاص کړو ، بې ګټې نه ده چې دلته زموږ د هیواد په معاصر تاریخ کي د ځینو مهمو ملي او قامي جرګو ، لنډه یادونه وکو. دا لنډ بحث په کندهار کي د صفوي استعمارګرانو پر ضد ، زموږ د زړورو او غیرتمنو نیکونو د خپلواکۍ بخښوونکي غورځنګ له لومړیو ورځو څخه پیل کوو. په کندهار کي د هوتکي دورې ښلابښل مؤرخان لیکي: «کله چې حاجي میرویس خان هوتک (۱۱۱۹ - ۱۱۲۷ هـ ق) د بیت الله شریفي تر زیارت او له عربي علماوو څخه د ګرګین او ملګرو د وژني تر فتوا اخیستلو وروسته کندهار ته ستون سو ، نو یې د هغه ښار د لوېدیځ په شپږ میلۍ کي د ارغنداو د رود (سیند) پر غاړه د «کوکران» په کلي کي د مخورو یوه جرګه ور وبلله. په دې جرګه کي د اصفهان د دربار د سیاسي حالاتو په اړه اوریدې او هر اړخیزي خبري وسوې؛ او د جرګې برخه والو ته په کندهار کي د صفویانو د مستبد حُکمران - ګرګین د وژلو په اړه، د عربستان د عالمانو فتوا ښکاره سوه (حبیبی، تاریخ مختصر افغانستان ۷۳) .

دوهمه جرګه د کندهار د ښار د ختیځ لوري په شل میلۍ کي د « مانجې » په سیمه کي جوړه سوه؛ او د کندهار ښار د هغي زماني ځینو متنفذو او نومیالیو شخصیتو لکه سیدال خان ناصر ، بابوجان بابي، بهادر خان، پیر محمد میاجي هوتک، یوسف خان هوتک، عزیز خان نورزي، ګل خان بابړ ، نور برېڅ، نصرو خان الکوزي، د میرویس خان ورور (یحیا خان هوتک) ، د یحیا خان زوی (محمد خان) او یونس خان کاکړ ، ګډون پکښي کړئ ؤ. په دې ستره او ارزښتناکه قامي جرګه کي د افغانستان د خپلواکۍ وثیقه لاسلیک سوه؛ او په قرآن عظیم الشان لوړه وسوه (حبیبی، تاریخ مختصر افغانستان ۷۳) . تر دې جرګې وروسته د فراه، سیستان او کندهار ټولو خلګو، چې په هغو کي تاجک، هزاره، پښتانه او بلوڅ شامل وه، میرویس خان د خپل آزادۍ غوښتونکي مشر په توګه و پېژندئ (غبار ۳۱۹) .

دریمه جرګه هغه وخت جوړه سوه، چې زموږ ننګیالیو نیکونو د خپل مرني، پیاوړي او هوښیار ملي مشر (میرویس خان هوتک) په لارښوونه په کندهار کي د صفوي استعمار کمبله ټوله کړې وه؛ خو د مغولي او صفوي امپراتوریو د ګډو دسیسو او لمسوونو په سَوَب لا د هیواد خپلواکي او ملي واکمني له خطرو او ګواښو څخه نه وه ژغورل سوې. میرویس خان هوتک په دې جرګه کي، د خلګو ریښتینو استازو ته په خپله وینا کي وویل: « که زما سره ودریږئ، د خپلواکۍ بیرغ به تل تر تله رپانده ساتلئ یې؛ او د پردو د مریيتوب طوق به مو هیڅکله غاړې ته نه لوېږي. زموږ له هغو کسانو سره هیڅ راشه درشه او دوستي نسته، چې د پردو و اسارت او غلامۍ ته غاړه ایږدي ...

(c) ketabton.com: The Digital Library

د جرګې برخه والو، د خپل ملي مشر د وينا تر اورېدو وروسته، په ټينګار سره ژمنه وکړه، چې د ژوند تر وروستيو سلګيو پوري به د خپلواکۍ او ملي واکمنۍ د دفاع له مورچل څخه پر شا نسي.» (حبيبی، تاريخ مختصر افغانستان۷۴- ۷۵).

د ډېرو خپلو او پردو مؤرخينو له روايت سره سم د زړور او مُدبر مشر (ميرويس خان هوتک) تر مړينې وروسته د هغه ورور (عبدالعزيز خان) د چارو واګې په لاس کې واخيستې؛ او سمدستي يې د خلګو يوه پراخه جرګه ور بلله. په خواشينۍ سره عبدالعزيز د خپل سرلوړي او باغروره ورور - ميرويس خان په څېر د لوړ همت او پياوړې هوډ څښتن نه ؤ، ځکه يې نو له جرګې څخه د صفويانو د اطاعت غوښتنه وکړه؛ خو له نېکه مرغه د جرګې ګډون کوونکو د هغه دا ناوړه غوښتنه و نه منله. سره له دې هم، عبدالعزيز د اصفهان دربار ته سفير ولېږه؛ او د دغو درو شرطو په رعايت سره يې، صفوي دربار ته د اطاعت غاړه کښېښوو له:

١- د هغو ماليا تو بخښل، چي په کندهار کي د ګرګين د واکمنۍ پر مهال اخيستل کېده.

٢- کندهار ته د صفوي لښکرو د راتګ مخنيوی.

٣- د عبدالعزيز په زامنو او لمسيانوکي د پاچهۍ د دوام په رسميت پېژندل.

د ډېرو کورنيو او بهرنيو مؤرخينو په حواله، کله چي افغانان د عبدالعزيز په دې شوم او شرمناک دريځ خبر سوه، ځلوېښتو زرو کسانو د ميرويس خان له زوی (محمود) سره لاس يو کړ؛ او د عبدالعزيز په وژلو يې د خپلواکۍ او ملي واکمنۍ جنډه رپانده وساتله. البته، په کندهار کي د شاه حسين هوتک د دربار منشي او د پټي خزانې ليکوال (محمد هوتک) په دې اړه جلا نظر وړاندي کړئ دئ، چي لوستونکي يې په «پټه خزانه» او «تاريخ مختصر افغانستان» کي تفصيل لوستلای سي (حبيبی، تاريخ مختصر افغانستان۷۹ - ۸۰؛ هوتک ۱۰۹).

د دې درو ملي جرګو د جوړېدو له بهيره په ډاګه ښکاري، چي زموږ مړني او ننګيالي خلګ تل د خپلواکۍ غوښتونکو استعماري ضد مبارزو په لومړۍ ليکه کي ولاړ وه. لکه څنګه چي يې د ډارن او بې زړه عبدالعزيز په وړاندي د هغه د ځوان او زړور وراره - محمود هوتک په ملاتړ کولو سره يو پلا بيا هم دا حقيقت زباد کړ، چي سر ورکيي، خو خپلواکي او استقلال نه ورکيي. لکه څنګه چي تاريخ شاهدي ورکيي، زموږ د سرلوړو او خپلواکۍ مينو خلګو د همدې رشادت او سربښندني له برکته ؤ، چي په پای کي د صفوي امپراتورۍ مرکز - اصفهان هم د افغانانو لاس ته ولوېدئ.

د هوتکو تر څه باندي د برش کلني وياړلي دورې وروسته، زموږ په ملي تاريخ کي بله لويه او مهمه جرګه د کندهار د «شير سُرخ» تاريخي جرګه ده، چي په (۱۱۲۰هـ ق/ ۱۷۴۷ع) کال کي جوړه سوه. په دې ارزښتناکه جرګه کي، چي د

(c) ketabton.com: The Digital Library

نادر افشار تر وژنې وروسته د افغانستان د ملي مشر د ټاکلو د پاره بلل سوې وه، د ځينو قبيلو مشران لکه د غلجو مشر (نور محمد مير افغان)، د پوپلزو مشر (محبت خان)، د ساګزو مشر (موسا خان)، د نورزو مشر (نصرالله خان)، د بارکزو مشر (جمال خان) او د سدوزو مشر (احمدخان ابدالي) برخه اخيستې وه.

جرګې اته غونډې وکړې؛ خو برخه وال يې د يوه ملي مشر د ټاکلو پر مسأله، روغې جوړې ته ونه رسېده؛ ځينې په يوه دليل، ځينې په بل دليل له پامه ولوېده. د جرګې په نهمه غونډه کې ګرده ګډون کوونکي په دې سلا سوه، چي پينځه ويشت کلن احمد خان ابدالی د هغه د زړورتيا، پوهې، زغم او ښک شخصيت له مخې، د خپل ملي مشر په توګه وټاکي. په دې وخت کې د نامتو صوفي - استاد لايخوار کابلي زوی - صابر شاه ملنګ، چې د جرګې په برخه والو کې يې د يوه تصوفي او روحاني شخصيت په توګه خاص مقام لاره؛ او هغه مهال د «شير سُرخ» په مزار کې اوسېده، له نيژدې پټي شخه د غنمو يو وږی پرې کړ؛ او د احمد خان په بګړۍ کې يې د پاچهي تاج په بڼه وتومبه. په دې ډول، د هيواد د ملي مشر د ټاکلو ستونزه ايسته سوه (حبيبی، تاريخ مختصر افغانستان ۸۷؛ غبار ۳۵۵). د «شير سُرخ» د جغرافيايي موقعيت او تاريخي ارزښت په باره کې د نامتو مؤرخ - اروا ښاد استاد احمد علي کهزاد(۱۲۸۲-۱۳۲۲ هـ ش) مقاله، دلته کتلای سئ:

http://afgazad.com/Tarixi/121808-A.A._Kohzad_Shair_Surkh_wa_Pir_Sabz[1].pdf

دکندهارد «شير سُرخ» جرګه بايد د هيوادپالو او خپلواکۍ غوښتونکو افغانانو د هوښيارۍ او سياسي پوخوالي يوه بله ځرګنده نخښه وګڼو؛ ځکه په همدې ارزښتناکه تاريخي جرګه کي زموږ هوښيارو او مخلصو نيکونو د هيواد د لوړو ګټو او مصلحتو د تحقق د پاره، خپلې ټولې فکري، قبيله يي او سياسي شخړې يوې خوا کښېښولې؛ او د يوه واحد وجود په توګه د هيواد د مځکنۍ بشپړتيا، ملي واکمنۍ او سياسي خپلواکۍ د دفاع په مورچل کې ودرېده.

د «شير سُرخ» تر جرګې وروسته نورو واکمنو نظامو هم تل د هيواد د سياسي او ملي مسألو د حلولو د پاره، لويو جرګو ته مخه کړې ده. د امير امان الله خان(۱۲۹۸ش/ ۱۹۱۹ع - ۱۳۰۸ش/ ۱۹۲۹ع) په زمانه کې هم دوې لويې جرګې جوړې سوې، چې يوه يې په ۱۹۲۴ع کال او بله يې په ۱۹۲۸ع کال کې وه.

دلته د دې دواړو لويو جرګو د يوه ګډون کوونکي (عبدالرحمان خان لودين کبريت) د هغه بيان يوه برخه راوړم، چي د امان الله خان د تلواري او بې سنجشه اصلاحاتو په وړاندې يې د اعتراض په بڼه وړاندي کړئ دئ؛ او د افغانستان ټولو سياست والو ته د عبرت لوی درس ګڼل کيږي. د ملي مبارز او ريښتيني روښانفکر - عبدالرحمان لودين په وينا کې د عبرت لوی او ارزښتناک درس دا دئ، چې د خلګو ريښتيني استازي بايد د ملت د لوړو ګټود ساتني

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پاره هیڅکله له حقیقت ویلو څخه ډډه و نه کړي؛ په قامي او ملي جرګو کې همېشه هغه څه و وايي، چې د خلګو او وطن په ګټه يي، نه د مزدورو واکمنانو او پردو بادارانو په ګټه.

د هیواد نومیالی مؤرخ او نه ستړي کېدونکي مبارز - ارواښاد میر غلام محمد غبار (۱۲۷۷-۱۳۵۲ هـ ش) په «افغانستان در مسیر تاریخ» او لوی استاد - ارواښاد علامه عبدالحي حبيبي (۱۲۸۹ش/۱۹۱۰م - ۱۳۶۳ ش/۱۹۸۴م) په «جنبش مشروطیت در افغانستان» کې راوړي دي، کله چې امیر امان الله خان د (۱۳۰۷ هـ ش/ ۱۹۲۸ع)کال د میزان پر پينځلسمه، په ستوري ماڼۍ کې، د انقلابي پاچا په نامه، خپل افراطي اصلاحات اعلان کړه، عبدالرحمان لودین يې په جواب کې و ویل: «تولواک ځان انقلابي پاچا معرفي کړ، که ریشتیا هم داسې يې، نو د دولت په دستګاه کې هم باید انقلاب و مني. لس کاله کیږي، چې تولواک په خپله د صدارت دنده پر غاړه اخیستې ده؛ خو انقلاب د صدراعظم په توګه د داسې چا د ټاکلو غوښتنه کيي، چې خلګ يې د کارونو پوښتنه او ګروېرنه وکړای سي (غبار ۸۱۳؛ حبیبی، <u>جنبش مشروطیت در افغانستان</u> ۱۹۱).

په همدې لویه جرګه کې له خلګو څخه د ښځو د مخ لڅي يا لڅ مخي په اړه هم پوښتنه وسوه. ملکه ثریا هم په لڅ مخ د غونډې په تالار کې ناسته وه. ټولو برخه والو د ښځو مخ لڅي ته د تأیید سرونه وښورول؛ مګر دوو کسانو - د کابل د ګمرک رييس - عبدالرحمان خان لودین او د سوداګرۍ وزیر - عبدالهادي خان داوي، ونه منله. دې دواړو کسانو و ویل: مورږ د ښځو د مخ لڅي له لومړنيو پلویانو څخه یو؛ خو نه په دې شېبو کې، چې هره خوا د انګرېزانو دسیسې او توطیې رواني دي؛ او له دې مصلحانه خوځښت څخه هم فتنه جوړيږي(حبیبی، <u>جنبش مشروطیت در افغانستان</u> ۱۹۱؛ غبار ۸۱۳). لوی استاد - علامه حبيبي په اماني دوره کې د دې کړکېچنو سیاسي حالاتو د یوه عیني شاهد په توګه، د عبدالرحمان لودین پر دغه دقیق او عالمانه بیان دا لنډه جومله هم ور زیاته کړې ده: «او داسې هم وسوه.» (حبیبی، <u>جنبش مشروطیت در افغانستان</u> ۱۹۱).

دې ته وايي ريښتيني، خپلواک، روښانفکره، غښتلي، سرلوړي او باغروره افغانان - هغه کسان چې د هیواد د لوړو ملي ګټو د ساتنې او دفاع په لار کې تر عزت او مقام څه چې، حتا خپل سر هم تېر وه. عبدالرحمان لودین خو څو کاله وروسته په سربښندني سره عملاً هم ثابته کړه، چې د وطن او خلګو د خدمت په لار کې له سر بايللو څخه هم هیڅ بېره او ډار نه لري.

د افغانانو د توري او قلم قهرمان - خوشال خان ختک (۱۰۲۲ - ۱۱۰۰ هـ ق) په «دستارنامه»کې ناحقه نه دي ويلي:

چې دستار تړي هزار دي
د دستار سړي په شمار دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

لکه څنګه چي بګړۍ یا دستار تړل د هر کس او ناکس کار نه دئ، په قامي او ملي جرګو کي برخه اخیستنه هم د هر کس او ناکس کار نه دئ. دا کار د هغو مړنو، خپلواکو، هوډمنو، هوښیارو او زړه سواندو کسانو کار دئ، چي خدای تعالی په شلو هونرو، کمالو او ښکو خویو نازولي یي؛ او د وطن د خپلواکۍ او ملي نوامیسو د ساتني په لار کي، له هیڅ راز قربانۍ او سربښندني څخه بېره ونه لري. که څه هم عبدالرحمان خان لودین په ظاهره نه ږیره لرله او نه بګړۍ؛ خو په ډېره مړانه اوزړورتوب تر سر تېر سو؛ اما تر آزاد ږغېدو او حقیقت ویلو تېر نسو. د عبدالرحمان لودین پر خلاف داسي کسان هم سته لکه رباني، خلیلي، سیاف، مجددي، ګیلاني، محقق او په لسګونو نور مزدوران، چي په ظاهره یې بګړۍ او دستارونه پر سر تړلي دي؛ مګر په عمل کي له هیڅ راز، وطن پلورولو، جنایتو او خیانتو څخه مخ نه ګرځیي. د همدې استدلال له مخي به د نومیالي مبارز او وتلي روښانفکر - عبدالرحمان خان لودین نوم او کارنامې تل تر تله زموږ په ملي تاریخ کي په زرینو کرښو لیکلي یي. اروا دې ښاده یي!

د لویو جرګو دود له ځینو لنډ مهالو ځنډواو خنډو پرته، تر اوسه جاري دئ. ځینو واکمنانو په ښکه او ځینو نورو د تېرایستلو او غولولو دپاره له هغه څخه کار اخیستئ دئ. له دې امله بې ځایه نه ده، چي د دې هیواد ټولي لویي جرګې د ماهیت او مضمون په لحاظ پر دوو ډلو و وېشوو:

- اول هغه جرګې، چي د افغان ملت د ریښتینو استازو په ګډون جوړي سوي یي؛ او برخه والو استازو یې د اولسي باوراو ملي ګټو د ساتني دروند مسوولیت، په پوره ایمانداری سره ادا کړی یي، یاني د جرګې د هغو پرېکړو سیله او ملاتړ یې کړی یي، چي په هره مانا له ملي او ولسي ګټو سره سمون ولري. دې ډول لویو جرګو ته باید بېله هر ډول شک او شبهې د ملي جرګو نوم ورکړل سي؛ او پرېکړو ته یې د ملي وثیقې یا ملي تړون په توګه درناوی وسي؛ لکه د کوکران، مانجې، نارنج او شیر سرخ ملي جرګې، چي برخه والو کسانو یې د هغې زمانې واکمن فیوډالي او قبیله یي نظام ته په پام سره تر ډېره ځایه د خپلو اړونده قبیلو او سیمو استازیتوب کاوه؛ او خلګو هم د جرګو ولسي او ملي ماهیت ته په کتو سره د هغو پرېکړو او مصوبو ته په درنه سترګه کتل.

- دوهم هغه جرګې، چي د بېلابېلو حکومتو سیاسي، اجتماعي، فرهنګي او اقتصادي کړنلارو ته د تش په نامه «مشروعیت» ورکولو په مقصد جوړي سوي، جوړېږي او لا به جوړي سي. د دغه راز دولتي جرګو غړو تل د افغان خپلواک او غیرتي ولس پر ځای د واکمن رژیم د ګټو او مصلحتو استازیتوب کړئ او کیي؛ نو ځکه یې عام خلګ هیڅکله پرېکړو او مصوبو ته د ملي ارادې، ملي وثیقې یا ملي تړون په سترګه نه ګوري. داسي جرګو له امنیتي ستونزو، بې ځایه پیسو لګولو او وخت ضایع کولو پرته، نه پخوا څه ګټه رسولې، نه یې اوس رسولای سي؛ او نه به په راتلونکو وختو کي څه ګټه ولري. له دې کبله دا ډول تبلیغاتي غونډو ته د «لویو جرګو» پر ځای د «لویو دوکو» یا «لویو تېر ایستنو» اصطلاح ډېره دقیقه او مناسبه برېښي. موږ او تاسو د افغانستان په معاصر تاریخ، په تېره

(c) ketabton.com: The Digital Library

بيا تېرو دېرشو - څلوېښتو کالو کې د دغه راز درواغجنو او غولوونکو جرګو، خورا ډېر ډولونه او مثالونه ليدلي دي.

تېرو ټکو ته په پام سره، اوس اساسي پوښتنه دا ده، چې د امريکايي پوځو د توپ او ټانک تر کرغېړن سيوري لاندې به د کرزي د مزدور حکومت له خوا را بلل سوې لويه جرګه، څه راز ماهيت ولري؟! راسئ دې پوښتنې ته د هيواد د قانوني اسنادو او موجودو واقعيتو په رڼا کې، جوابونه ولټوو:

دامريکايانو د تپل سوي اساسي قانون د يوسل ولسمي (۱۱۰) مادې د حکمونو له مخې، لويه جرګه د ملي شورا د غړو او د ولايتو او ولسواليو د جرګو له رييسانو څخه جوړېږي. البته د کابينې وزيران، د سترې محکمې رييس او غړي هم کولای سي د لويې جرګې په غونډو کې بې له دې چې د رايې ورکولو حق ولري، ګډون وکړي.

زموږ ګرانو هيوادوالو ته مالومه ده، چې د انتخاباتو په بېلابېلو پړاوو کې پر يو عالم شکايتو سربېره د ولسي جرګې لږ و ډېر سلو بر حاله غړو په تېرو انتخاباتو کې د راز راز ټګۍ برګۍ، سرغړونو او بې نظميو له اسيته د انتخاباتي جرمو د څېړني په اختصاصي محکمه کې، لاينحل دوسيې لرلې. په وروستيو مياشتو کې ټول شاهدان وو، چې د انتخاباتي جرمو د څېړني د اختصاصي محکمې له خوا د معترضو کانديدانو له مجموعي شمېر څخه دو شپېته (۶۲) کسه د برياليو کانديدانو په توګه و پېژندل سوه؛ او دا کار په دې مانا دئ، چې په همدې شمېر برحال وکيلان د انتخاباتو په بېلابېلو پړاووکې د چل ول او سرغړونو له امله څارنوالۍ ته ورو پېژندل سوه.

دا ګرده سياسي- حقوقي شخړې او لګې درګې په داسې حال کې رواني دي، چې په اولسي جرګه کې په انتخاباتي تلقبو، سرغړونو او بې نظميو تورنو وکيلانو نه يوازې د انتخاباتو د اختصاصي محکمې پرېکړه او د هغې وجود په رسميت نه پېژني، بلکې په اولسي جرګه کې يې ديوه ډراماټيک مانور په ترڅ کې حتا د قضاء د «عالي شورا» د پينځو غړو په ګډون د سترې محکمې له رييس او لوی څارنوال څخه هم د باور رايه واخيسته. د اختصاصي محکمې له خوا اعلان سوي بريالي کانديدان د پخوا په شان د اختصاصي محکمې، لويې څارنوالۍ او جمهوري رياست تر منځ بې ګټې ځغاستې پاستې کيي. په دې توګه، لکه څنګه چې ټول ګورو، اولسي جرګه، حکومت، قضاء او لويه څارنوالي ګرده په يوه داسې ژور سياسي- حقوقي بحران کې سره را ښکېل دي، چې ناوړه اغېزې يې هره شېبه په هيواد کې سولې او امنيت، مځکنۍ بشپړتيا، ملي واکمنۍ او سياسي خپلواکۍ ته لوی ګواښ اړولای سي.

د اساسي قانون د يوسل ولسمي (۱۱۰) مادې د حکمونو سره سم د لويې جرګې د برخه والو دوهمه ډله

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ولایتي جرګو(شوراوو) له رییسانو څخه جوړه ده. د دې ډلې غړي، لکه څنګه چې مالومېږي، د ملي شورا تر غړو هم زیات په پخوانیيو جنګي ډلو ټپلو او ایتلافي پوځو پورې تړلي دي؛ څکه د ملي شورا په غړو کې د ځینو منورو او بې پرې کسانو له موجودیت څخه انکار نسي کېدای؛ خو په ولایتي جرګو کې د سیاسي او امنیتي حالاتو د خړپړتیا له امله د دغه راز کسانو شمېر ډېر لږ یا له هیڅ سره برابر دئ.

بالاخره د اساسي قانون د همدې یوسل ولسمي (۱۱۰) مادې د حکمونو له مخې د لویې جرګې د ګډون کوونکو بله ډله د ولسوالیيو د جرګو یا شوراوو رییسان دي، چې تر اوسه په هیواد کې د زیاتېدوکو ناامنیيو له کبله نه د دوی څرک مالوم دئ او نه یې د اړونده جرګو.

کله چې په راتلونکې لویه جرګه کې د ولسوالیيو د شوراوو د نسته والي له جهته د اټکل سوو استازو د نیمګړتیا په اړه له حامد کرزي څخه پوښتنه وسوه، هغه په تلوسې او وارخطایۍ سره و ویل: «داخو هغه لویه جرګه نه ده، چې په اساسي قانون کې یې یادونه سوې ده؛ دا یوه عنعنوي لویه جرګه ده ، چې یوازې د امریکانو د پوځې اډو په اړه نظر ورکیږي.»

دادئ د هغې« لویې جرګې» جوړښت، چې د اشغالګرانو د تپل سوي رژیم په اساسي قانون کې اټکل سوې ده؛ او د ګوډاګي حکومت له ادعا سره سم به په راتلونکو نیژدې وختو کې زموږ په ویاړلي او تاریخي هیواد کې د امریکايي عسکرو د دایمي استوګنې د ارزښتناکي ملي مسألې په اړه پرېکړه کیږي.

اوس نو زموږ حقپال او دراک هیوادوال په خپله قضاوت کولای سي، چې په داسې شرایطو او حالاتو کې ایا د « ملي شورا »، « ولایتي شوراوو » او نورو په اصطلاح « انتخابي» اورګانو غړي کولای سي د حکومت په را بلل سوې « لویه جرګه» کې زموږ د خپلواکو ، سرلوړو او باغروره خلګو استازیتوب وکړي؟ ایا د کرزي د مزدور او فاسد رژیم په نمایشي« لویه جرګه» کې د غوړه مالانو ، تالۍ څټو او هویت بایللو مزدورانو برخه اخیستنه د هغې پرېکړو ته په « مشروعیت» ورکولو کې، څه مرسته کولای سي؟!

کله چې د « لویې جرګې» جوړښت په دې ډول یې، بیا نو د دې پوښتنې ځای سته، چې زموږ خپلواک، سرلوړي او وطندوست خلګ به د هغې پرېکړو او مصوبو ته درناوی وکي که یا؟! مګر د تېرو لسو کالو جګړې، وینې، اوښکې، ورانۍ او نا امنۍ ګرده د دې روښانه واقعیت ښکارندوی نه دي، چې زموږ زړور او پیاوړي خلګ د

(c) ketabton.com: The Digital Library

امریکايي يرغلګرو او د هغو د وطن پلورونکو مزدورانو ظالمانه او خاينانه پرېکړو ته د دوو توتو ارزښت نه ورکيي؟!

په تېرو لسو کالو کې د ډېرو غونډو لکه «اضطراري لويه جرګه»، «د اساسي قانون لويه جرګه»، «مشورتي جرګه» او په دې يا هغه نامه نورو جرګو د جوړولو شاهدان وو؛ خو هيڅ قلابي او دروغجنې غونډې و نه کړای سوه، زموږ د جنګ ځپلي او ويجاړې ټولنې د اساسي مسألو يانې د سراسري سولې او امنيت د تأمين، د قانون د برلاسي، د لوږې، وزګارتيا، بې عدالتۍ او هراړخيز فساد د ورکولو يا لږولو په ګټه څه کار وکړي. په افغانستان کې د امریکايي چوڼيو د «رسمي کولو» او «مشروع کولو» دا غونډه به د نورو تبليغاتي او نمايشي غونډو پر خلاف، نه يوازې زموږ د ملي مسألو په حلولو کې هيڅ راز مرسته ونکړي، بلکې نورو خطرناکو فتنو ته به هم لار هواره کړي، چې ژر يا وروسته به يې د پېښېدو شاهدان اوسو.

قانوني لويه جرګه، که عنعنه يي لويه جرګه، که يوه هم نه؟

ځينې افغان ليکوال او شنونکي غوښتنه کيي، چې په افغانستان کې د امریکايي چوڼيو د تداوم په اړه دې د سلا او مشورې دپاره د اوسني مزدور رژيم په اساسي قانون کې د تسجيل سوې لويې جرګې پر ځای يوه عنعنه يي يا دوديزه جرګه را وغوښتل سي.

ښايي د دې ښاغلو په نظر د غه ډول دوديزه «لويه جرګه» د افغانستان د کړېدلو خلګو په حق کې معجزه وکي؛ او په دې وسيله زموږ جنګ ځپلئ هيواد د امریکايي عسکرو د همېشنۍ استوګنې له شره وژغوري. کله چې يوه افغان خبريال د اولسواليبو د شوراوو د رييسانو نسته والي ته په اشارې سره، د لويې جرګې د لازم نصاب د نه پوره کېدو په باره کې له حامد کرزي څخه پوښتنه وکړه، هغه په اندېښنې او وارخطايي سره جواب ورکړ: «نه نه دا هغه لويه جرګه نه ده، چې په اساسي قانون کې ياده سوې ده؛ دا يوه عنعنوي لويه جرګه ده، چې يوازې د امریکايانو د پوځي اډو په باره کې خبرې کيي.»

واقعيت دا دئ، چې په اساسي قانون کې تسجيل سوې لويه جرګه په حقيقت کې هماغه سُنتي يا دوديزه لويه جرګه ده، چې تر اوږدو پېړيو وروسته يې د يوې لوړې باوري سياسي - حقوقي مؤسسې په توګه، اساسي قانون ته لار موندلې ده. البته، د امریکايانو او جنګي ډلو ټپلو تپل سوئ اساسي قانون لومړنۍ اساسي قانون نه دئ، چې زموږ

(c) ketabton.com: The Digital Library

د خلکو دا زور دود او دستور يې په خپلو احکامو کې نغښتئ دئ، بلکې د هيواد ځينو پخوانييو اساسي قوانينو هم کلونه کلونه مخکې د دې معتبرې سياسي- حقوقي مؤسسې د څرنګوالي په اړه ځيني حُکمونه، بيان کړي وه. له دې کبله بايد د دوديزې لويې جرګې او په اساسي قانون کې د تسجيل سوې لويې جرګې تر منځ، اصولاً څه فرق او توپير نه يې.

بايد سپينه او په ډانګ پېليې و وايو، چې د پردو عسکرو او د هغو د مزدور حکومت تر کرغېړن سيورې لاندې د ملي شورا، ولايتي شوراوو او اولسوالۍ شوراوو په څېر انتخابي اورګانو يا و لويې جرګې او داسې نورو ملي- قامي جرګو ته د خلکو د ريښتينو او باورې استازو لار موندل، له لويه سره ناممکنه خبره ده. لکه څنګه چې مو په وارو وارو ويلي دي، د اشغال، زور واکۍ او نابرابرۍ په شرايطو کې د «انتخاباتو»، «ملي شورا»، «ولايتي شوراوو»، او «اولسوالۍ شوراوو» يا «لويو جرګو» او «قومي - مشورتي جرګو» په شان موضوعات ګرده هغه استعماري پروژې او پروګرامونه دي، چې د يرغلګرو پوځو د ببلابېلو جناياتو د پټولو او د هغو ګوډاګي حکومت ته د «مشروعيت» ورکولو په مقصد وخت او ناوخت طرحه کيږي؛ خوهيڅکله زموږ د کړېدلو خلکو اساسي او حياتي غوښتنو ته جواب نسي ويلای.

په هغه غونډه کې، چې د کرزي د مزدور او فاسد حکومت له خوا به د عنعنه يي يا دوديزې لويې جرګې په نامه را غوښتل کيږي، زموږ د خلکو ريښتيني استازي نه، بلکې د دې هيواد داسې بدنام جنايتکاران، لاس پر نامه ګوډاګيان او پېژندل سوي غوړه مالان غړيتوب ولري، چې په ورين تندي به د امريکايي استعمارګرانو او د هغو د خاينو نوکرانو استعماري اجندا ته هرکلی و وايي؛ او له خو نمايشي شرطو او تبصرو وروسته به د تأييد ټاپه پر ولګيي.

ولې؟

په دې چې نه د کرزي مزدور حکومت د خلکو د ريښتينو او رسالتمندو استازو ور بللو ته تيار دئ؛ او نه هم د خلکو واقعي استازي د کرزي د تپل سوي رژيم په «لويه جرګه» کې، برخې اخيستني ته چمتو دي.

البته، د سلګونو موافقو رغو په منځ کې يو و دوه مخالف رغونه بايد هيڅکله د دې فرمايشي او نمايشي غونډې د برخه والو د ارادو د ازادۍ او استقلال په مانا ونه ګڼو. د افغانستان د خلکو د ريښتينو استازو دريځ په دې برخه کې، تر لمر روښانه دئ: د پردو پوځيانو او ګوډاګي رژيم واکمني، په هيواد کې د وينو تويولو، ورانۍ، لوټمارۍ، قانون ماتولو، فساد خپرولو، لوږې او بدمرغۍ له اصلي عواملو څخه دي. دې ترخو او دردونکو واقعيتو ته په پام سره، د خلکو هيڅ ريښتني او بامسووليته استازی په دې ويجاړه او ويرجنه مېنه کې د پردو عسکرو د همېشني حضور شيطاني طرحې ته د تأييد او تصويب سر نسي ښورولای. د خلکو واقعي استازي څنګه د خپلو بې وسه او

(c) ketabton.com: The Digital Library

بې کسه هيوادوالو قاتلانو او جلادانو ته په خپله سرلوړې خاوره کي د دايمي چوڼيو اجازه ورکولای سي؟ زموږ په هيواد کي پردو اشغالگرو ته د دايمي چوڼيو له طرحي سره يوازي هغه مزدوران سر ښورولای سي، چي په راز راز ناروا او ظالمانه معاملو کي توري گټي ولري. مگر دا ډول جنايتکاران، خاينان، غله، د مخدره موادو سوداگران او نوري دوږخي ډلي ټپلي د خپل شرمناک ژوند او تورو گټو د ساتني دپاره، په چا پوري ځانونه وتړي؟!

ايا په داسي شرايطو او حالاتو کي، د کرزي د دولت د ملي شورا غړي، د ولايتي شوراوو رييسان او نور بې اعتباره کسان، په «لويه جرگه» کي د افغانستان د خپلواکو او سرلوړو خلگو استازيتوب کولای سي که څنگه؟! دا خبره هر چا ته روښانه ده، چي د کورنۍ او باندنۍ مافيا په پيسو، سياسي معاملو او لاسوهنو کښېنول سوي وکيلان او د مدني ټولني په نامه څو بې نفوذه او تش په نامه استازي هيڅکله د لويي جرگې پرېکړو ته «مشروعيت» نسي ورکولای سي.

کله چي د تش په نامه لويي جرگې پرېکړي او مصوبې په ميليونو افغانانو کي هيڅ راز منښت او مشروعيت و نه لري، بيا به نو په افغانستان او سيمه کي د سولي او ثبات په راوستلو، ترقۍ او پرمختگ کي د هغې د جوړېدو گټه په څه کي يي؟! موږ او تاسو وليده، چي د ببرک او نجيب په واکمنيو کي هم دغه راز تبليغاتي جرگې خورا ډېري جوړي سوي؛ ور بلل سوو کسانو ته به څو ورځي پرتميني مېلمستياوي جوړي؛ او په پای کي به ښه سوغاتونه هم ورکړل سوه؛ خود هيواد ونتلو او ويرژلو وگړوته به يې د يوې اولسکيزي گټه نه رسېده؛ ځکه نه د جرگو برخه وال د خلگو ريښتيني او باوري استازي وه؛ او نه يې په جوړو سوو جرگو کي د خلگو پر اساسي غوښتنو او دردونو خبري کولای سوای. د کرزي د حکومت لويي جرگې هم د ببرک او نجيب تر غولوونکو جرگو، هيڅ ښه والی او سموالی نسي لرلای. ښايي په ډېرو برخو کي تر هغو هم ډېر زيات ملي ضد ماهيت ولري.

خبري ډېري سر يې يو دئ. د پردو د توپک او نيزې تر ظالمانه سيوري لاندي، هغه هم د يوه مزدور او ککړ حکومت له خوا، هيڅکله د يوې ريښتيني ملي او ولسي جرگې خبره نسي مطرح کېدای. د همدې استدلال له مخي به د کرزي د حکومت له خوا را غوښتل سوې نمايشي «لويه جرگه» په نهايت کي هغه څه کيږي، چي امريکايي باداران يې غواړي. که څه هم په لويه جرگه کي به د ايران، پاکستان، روسيې او چين مزدوران، نه د افغانستان د خپلواکۍ، ملي واکمنۍ او ملي وياړونو د ژغورني په خاطر، بلکي د خپلو بهرنييو بادارانو د ستراتيژيکو گټو د تحقق په مقصد د امريکايي چوڼيو د تصويب په لار کي بېلابېلو خنډونو او خاشو ماتولو ته لمن و وهي، خو سره له هغه هم هيڅ گومان نه کيږي د هغه پلان مخه ونيسي، چي کلونه کلونه مخکي د زرگونو پوځي تلفاتو او ميلياردو ډالرو په بيه د همدې هدف دپاره په سي. آی. اې. او پينټاگان کي جوړ سوئ دئ؛ ځکه په تېرو مباحثو کي مو پر دې مسأله پوره خبري وکړې، چي اصلي هدفونه په واقعيت کي نور څه دي، بن لادن، القاعده، طالبان فقط پلمه او بهانه ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په پای کې باید دا خبره له یاده و نباسو، چې د کرزي د مزدور حکومت د را بلل سوي تش په نامه لويي جرګې له خوا د امريکايي چوڼيو تصويب او تأييد به نه يوازي زموږ د هيواد د سترو ملي او وطني مسألو حل ته لار هواره نه کړي، بلکي په دې ورانه او پاشل سوي ټولنه کې به د جګړو، افغان وژنو، ورانيو او بدمرغيو اور نه لا زيات لمن و وهي. په راتلونکي برخه کې د خپلو ملي او وطني مسألو د حل پر اساسي لارو او په هيواد کې د امريکايي چوڼيو په وړاندې د يوه معقول بديل پر امکاناتو رڼا واچوو.

له امريکايي چوڼيو او نورو استعماري فتنو څخه د ژغورني لار

زموږ په جنګ ځپلي او غملړلي کور (افغانستان) کې د تېرو لسو کالو ترخو تجربو، په ډاګه وښوول چې د سولې، امنيت، ازادۍ، ډيموکراسۍ، قانونيت، بشري حقوقو او پرمختګ په نامه راغلي پوځونه او د هغو لاس پر نامه مزدوران ټوله حتا په خپلو جبري اتوکي هم ډبل دي. داسي ورځ نسته، چې د دې بدمرغه هيواد په ګوټ ګوټ کې د يرغلګرو فرعونانو له خوا د کوچنيانو، ښځو او سپينږرو په ګډون، لسګونه بې ګونا افغانان په وينو او خاورو ونه لړل سي. نن د هيلمند په نوزاد، پرون د نورستان په دوآب، آبله ورځ په کونړو او تر هغه مخکي په نورو کلو او باندو کي (چې د ټولو يادونه يې ډېر ځای، وخت او حوصله غواړي) زموږ تنکيبو ګلانو، زموږ خوندو، مندو، زموږ ورونه او پلرونه، د اختري د پسو په شان، په وينو کي ليتکي ووهلي؛ او لکه څنګه چې ګورو د يرغلګرو پوځو د هوايي بمباريبو او د وسله والو مخالفينو د ړندو انتحاري بريدو دا خونړۍ او زړه چاودونکې لړۍ ترننه په خورا دربې او درزي روانه ده.

تېرو لسو کالو دا هم له ورايه ثابته کړه، چې د افغاني مسألو ياني جګړې، زورواکۍ، وزګارتيا، چور او چپاو، فساد او نورو ناخوالو معقول او منطقي حل د پردو پوځو اود هغو د کښېنولي حکومت تر وس ډېره لوړه خبره ده؛ څکه سوله او امنيت راوستل؛ د خلګو نسونه مړول؛ د زورواکو او خپلسرو حاکمانو د ډول ډول ناروا وو مخه نيول؛ په سياسي، اجتماعي، فرهنګي او اقتصادي نظام کې د فساد او بې عدالتيبو ختمول او خلګو ته د ارام او سوکاله ژوند په هيله د بېلابېلو اسانتياوو برابرول، اصلاً د استعماري ځواکو او د هغو د مزدورو جنګي او مافيايي ډلو ټپلو کار نه دئ. هيڅوک په نړۍ کې داسي هيواد نسي په ګوته کولای چې جنايتکارو، تباهکارو، چپاولګرو، زورواکو، قاچاقبرو، پلورل سوو عناصرو او په فساد ککړو واکمنانو دي خپلو ببوزلو او مظلومو خلګو ته د هوسا او سوکاله ژوند شرايط برابر کړي يي. علت دا دئ، چې جنګي او مافيايي ډلي ټپلي په جنګو، وژنو، اړودوړ، زورزياتي، فساد او نورو انساني ضد سياستو کي پرېمانه ګټي لري؛ او د ژوند تر وروستۍ سلګۍ پوري، په خپل ټول واک او ځواک سره هلي ځلي کيي، چې دا باد راوړي انساني ضد ګټي وتي له لاسه و نباسي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هو ! دا خبره بالکل دقیقه او پر ځای ده، چي زموږ په نړېدلي او ټوک ټوک هیواد کي جنګونه، نا ارامۍ او بېلابېلي سیاسي، قومي، مذهبي اولساني شخړي، جنایتکارو او خاینو ډلو ټپلو ته د لنګو غواوو حیثیت لري؛ او هیڅوک نه غواړي په هیڅ بیه دا لنګي غواووي له لاسه ورکیي. ایا هغوکسانو چي پرون خرنه لاره او نن په څو لک ډالري موټرانوکي دوري هوري چکرونه وهي یاد تورو پیسو په زور په یوه ورځ کي د ماڼیو، ښارګوټو، تجارتي مرکزو، بانکو او شرکتو څښتنان سوه، ټول په حقیقت کي د همدې جنګ، خیانت، چور، فساد او انساني ضد معاملو له برکته نه وه او نه دي؟! یو پلا د کرزیانو، رباني، سیاف، دوستم، فهیم، خلیلي، محقق، عبدالله، قانوني، نور، شېرزي او داسي نورو پرتمنیو ماڼیو، ډول ډول شتمنییو، ناروا معاملو، نوکرانو او چاکرانو ته وګورئ؛ او بیا په خپله قضاوت وکئ، چي د افغانانو د وینو او اوښکو دابې رحمه سوداګران، په تېرو لسو کالو کي په څه کاروبار بوخت وه؛ او تر اوسه لا څه کیي؟!

که همدا اوس په افغانستان کي جنګ، انسان وژنه او ډول ډول سیاسي لوبي ودرېږي، بیا نو امریکا، غربي دولتونه، روسیه، ایران، پاکستان، هند، عربي هیوادونه او داسي نور مغرض دولتونه او سازمانونه هم لېوني نه دي، چي دې یا هغه جنګي ډلي، سیاسي دلالانو، جاسوسانو او مافیایي سازمانو ته په چارښاخو ډالرورکي.

له همدې سَوَبه، ویجاړ او ټوکر ټوکر افغانستان، ژور او اساسي حل غواړي - داسي حل، چي پر ټولو ربړېدلو افغانانو سربېره، زموږ ګاونډییو هیوادو او نړۍ والي ټولني ته هم د منلو وړ یي. زموږ د هیواد د دو دېرش کلن ناورین معقول او منطقي حل، زما له نظره دوه لوی او اساسي اړخونه لري:
- اول دا چي د پردو مزدور، فاسد او بې کفایته حکومت باید ژر تر ژره خپل ځای د ناپییلو، خپلواکو، زړه سواندو او پوهو افغانانو یوه موقت ملي حکومت ته وسپاري. د دغه راز ملي حکومت د ښې پېژندني د پاره دې درانه لوستونکي د دې عاجز هغه پراخه او مفصله لیکنه وګوري، چي څه کم درې کاله مخکي د هیواد د ځینو ملي ویبپاڼو لکه «ښنوا»، «لر او بر» او ځینو نورو له لاري خپره سوه.

http://www.larawbar.com/detail.php?id=5710

- دوهم دا چي ټول ایتلافي پوځونه دې د یوه معقول او عملي زماني جدول په وړاندي کولو سره، د افغانانو سپېڅلي او خپلواکه خاوره پرېږدي؛ ځکه دا پردي پوځونه له تېرو لسو کالو راهیسي د اُسامه بن لادن، القاعدې او طالب مشرانو د وژلو یا ورکولو په پلمه دې خاوري ته راغلي دي؛ خو موږ عملاً ګورو، چي په خپلسرو هوایي بمبارییو، ورانوونکو مځکنییو عملیاتو، بېرحمانه ځوروَنو او بېلابېلو ناوړوکړو سره د افغانستان له ګردو مظلومو خلګو، په تېره بیا سرلوړو او خپلواکو پښتنو سره په یوه ناروا، ظالمانه او بې مفهومه جګړه کي ښکېل دي؛ او هره ورځ زموږ ښوزلي او بې ګونا اولس ته د سر او مال ستر تاوانونه اړوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د زمونږ د بې ګونا خلګو په وړاندې د امریکایي او یتلافي قواوو دا ظالمانه او غیر عادلانه جګړه هیڅ انساني او حقوقي توجیه نلري؛ او د هغو د طراحانو د دول ډول درواغجنو ادعاوو پر خلاف یې د تروریستي عملو ، سیمه ییزو کړکېچو ، قومي - مذهبي نفرتو او په افغانستان، سیمه او ټوله نړۍ کې د افراطي تمایلاتو له زیاتوالي او سختوالي سره مرسته کړې ده. زمونږ وینښ او هوښیار لوستونکي ښه پوهېږي، چې پخوا زمونږ په جنګ ځپلي او ناکاره هیواد کې هیڅکله د انتحاري بریدو دود او دستور چا نه پېژندئ ؛ خو اوس دا دئ په خواشینۍ سره ګورو ، چې زمونږ د ټولنیز ژوندانه یو تریخ او زړه لړزوونکی واقعیت دئ. دغه راز، د عبادتځایونو او زیارتو نړول او د قومي، فکري، مذهبي او لساني توپیرو پر بنسټ د بې ګونا خلګو وحشیانه وژنه ګرده هغه پېښې دي، چې افغانستان ته د امریکایي او ایتلافي لښکرو په راتګ سره را وټوکېدې. له همدې امله باید زمونږ له کړېدلو او جنګ ځپلو خلګو سره دا وحشیانه جګړه ژر تر ژره او تل تر تله ودرېږي.

د سي. آی. اې. مشر - لیون پنیتا ، چې ټاکل سوې ده ډېر ژر به د اوباما په کابینه کې د دفاع وزیر چوکۍ تر لاسه کړي، څه موده مخکې په خپله اعتراف وکړ، چې په افغانستان کې د القاعده شبکې د غړو شمېر تر سلو (۱۰۰) لږ دئ . د سي. آی. اې. د نوو رپوټو له مخې خو اوس دا شمېر حتا د پینځوسو او پینځه اویا (۵۰ - ۷۵) کسانو تر منځ اټکل کیږي، چې امریکایي واکداران یې د وژلو یا نیولو دپاره د میاشتې شاوخوا لس (۱۰) میلیارد ډالره لګیي . نور تفصیل د جیوپولیټیکل مانیټر، په دې لینک کې وګورئ:

http://www.geopoliticalmonitor.com/opinion-us-wont-leave-afghanistan-4414/

بې له شکه، د أسامه بن لادن وژنه په خپله هم د دغه سازمان پر سیاسي، سازماني او تبلیغاتي ظرفیت بل کلک ګوزار ؤ. پاته سوه طالبان، اسلامي حزب، حقاني ډله او نوري وسله والي ډلي، چې د هغو وژل او ورکول نه عملي کار دئ، نه معقول. عملي په دې نه دئ، چې دا خلګ ټول د دې وطن اصلي اوسېدونکي دي؛ په خلګو کې ژوري ریښې لري؛ او له تېرو لسوکالو راهیسې یې د امریکایي او ایتلافي قواوو له بمبارییو او بریدو سره سره، خپل موجودیت او هویت خوندي ساتلئ دئ. معقول په دې نه دئ، چې دې خلګو د سیپټمبر د یوولسمې په ګډون، په نړۍ وال تروریزم کې هیڅکله لاس نه لاره؛ او هیڅ وخت یې دا نه دي غوښتي، چې د نړۍ وال تروریزم تر شا ودرېږي . بن لادن، القاعده او داسې نوري ډلي هم په واقعیت کې د امریکا ، عربو او پاکستاني آی. ایس. آی. له خوا په غاړه کې ور واچول سوې. امریکایان نسې کولای په افغانستان کې د افراطي ډلو ټېلو د ځای پر ځای کېدو مسوولیت د افغانانو پر اوږو ور واچیي.

که د افغاني ټولني واقعیتونه داسې دي، بیا نو دا بې سر و پایه پوځونه، دا ټانکونه او جهازونه او د زرګونو انسانانو د ژوند او میلیارډو ډالرو د خاوري کولو په بیه، دا بې رحمانه وژني او ورانۍ د څه دپاره؟! دا واقعیت هم

(c) ketabton.com: The Digital Library

هر چا ته تر لمر روښانه دئ، چي د ايتلافي قواوو ظالمانه بمبارييو او ړندو عملياتو نه يوازي د تروريزم، افراطيت او تاوتريخوالي په ورکولو کي هيڅ راز مرسته و نکړه، بلکي لا نور پېلوزي يې هم پر واچاوه؛ او د دې سرکښي اوږ لمبې يې اوس داسي ګڅي ته ورسولې، چي پر غمځپلو افغانانو سربېره يې د سيمي او نړۍ خلګو ته هم لوی ګواښ اړولئ دئ.

که ايتلافي فرعونانو او د پخواني شمالي اتحاد ځينو پښتون دوښمنه مزدورانو د القاعدې او طالبانو په نامه، د خپلواکو، سرلوړو او غيرتي پښتنو ونابودۍ ته ملاوې تړلې يې، دا نو کاملاً بېله خبره ده؛ خو لکه څنګه چي نورو يرغلګرو دا کرغېړن خوبونه ريشتيا نکړای سوای، دوی به هم دا وحشيانه هيلې، ګور ته له ځانه سره يوسي.

په دې وجه، بېله خبرو اترو او روغي جوړې بله هيڅ لار نه ليدل کيږي؛ خو خبري اترې، مفاهمه او مصالحه له چا سره؛ د کومو اصولو له مخي؛ او کومو هدفو ته د رسېدو دپاره؟

که امريکايان او په کابل کي د هغو منفور مزدوران تصورکيي، چي د بهرني اشغال او ګوډاګي رژيم وسله وال او نا وسله وال مخالفين به، له هغه کميسيون يا شورا سره خبرو اترو او روغي جوړې ته غاړه کښېږدي، چي برهان الدين رباني يې مشري کيي، ډېر تېروتلي او خطاوتلي دي؛ ځکه د روغي جوړې دپاره نېکو او خيرغوښتونکو منځګړو ته اړتيا سته.

منځګړيتوب يا وساطت هم له حقوقي پلوه او هم زموږ د اولسي دودو او روايتو له مخي، يوازي د هغو کسانو کار دئ، چي پر نېک او مصلحانه شهرت سربېره، د ښکېلو اړخو تر منځ شخړه يا دعوه کي، هيڅ ډول لاس يا ګټي ونه لري؛ خو موږ ټول د سر په سترګو ګورو، چي د رباني د تش په نامه شورا په جوړښت کي له څو بې واکو او کلېشه يي کسانو پرته، د افغانستان د زرګونو بې ګونا وګړو قاتلان، د کابل ښار د کنډواله کولو مسوولين او په پای کي د اوسني امريکايي اشغال تر ټولو بې ايمانه، بې رحمه او فاسد مزدوران، غړيتوب لري، چي رباني په خپله هم د دې جنايتکارانو، ورانکارو، غلو او وطن پلورونکو له ډلي څخه دئ.

اوس نو تاسي حقپال لوستونکي په خپله قضاوت کولای سئ، چي ايا د داسي جانيانو، ورانکارو، لوټمارو او شرف بايللو په سته والي کي کېدای سي په هيواد کي د جګړې او وينو تويېدو و بندولو ته هيله من اوسو؟!
جواب روښانه دئ. د سولي او روغي جوړې خبري له هغو کسانو سره نسي کېدای، چي د افغانانو کور يې وران کړئ دئ؛ او زموږ د بې ګونا عزيزانو په وينو يې مځکي سرې کړې دي. د افغانستان کړېدلي او ويرژلي خلګ

(c) ketabton.com: The Digital Library

هیڅکله د دې جانیانو او وطن پلورونکو ظلمونه او ناروا وي نسي بخښلای. امریکایان او نورو ایتلافي دولتونه باید په خپل ټول وجود سره، په دې ترخه حقیقت وپوهېږي.

د حل لار څه ده ؟

د حل یوازنۍ لار د یوه ریښتیني موقت ملي او ولسي حکومت جوړول دي.

ایا د یوه ریښتیني ملي او ولسي حکومت لرل؛ او دا په وینو لړلې خاوره له هر ډول پردو عسکرو او پردو جنګیالیيو څخه پاکول، ناسمه یا ناوړه غوښتنه ده؟

ګومان نه کوم له جنګي ډلوټپلو، ځینو جاسوسانو او فاسدو واکمنانو پرته، څوک د افغانانو له دې انساني، اسلامي او افغاني غوښتني سره تضاد او مخالفت ولري. راسئ په لاندي کرښو کي د دې ستر انساني، اسلامي او افغاني ارمان پر ځینو عملي اړخو یو څو لنډې خبري وکو:

له نېکه مرغه، افغانستان له بېلابېلو قومو او ټبرو څخه په هیوادکي دننه او دباندې ډېر خپلواک، زړور، غښتلي، پوه او مُخلص ملي شخصیتونه لري. داسي ناپېیلي ملي شخصیتونه، چي ټول افغانان یې په یوه دږغ پر ایمانداری، خپلواک فکر او عمل، سربښندني، هوښیاری او اخلاص آمنا کولای سي.

داسي خپلواک، ناپېیلي او په هره مانا باکفایته موقت ملي او اولسي حکومت کولای سي، دوه ستر کارونه پر مخ بوزي:

- یو دا چي له وسله والو ګوندو، ډلو او شخصیتو سره د مخامخ، ښکاره او ریښتینو خبرو اترو له لاري د جنګ او ورانۍ مخه ونیسي.

- بل دا چي د ملي او اولسي کړنلارو په وړاندي کولو سره، د هغو میلیونو جنګ ځپلو او ربړېدلو هیوادوالو بالفعل ملاتړ تر لاسه کړي، چي د پردو یرغلګرو له ظالمانه اشغال او د مزدورو واکمنانو له فساد، بې عدالتییو او بې کفایتییو څخه پزي ته رسېدلي دي.

د موقت ملي حکومت دا دوې ارزښتناکي بریاوي به بېله شکه د همېشنۍ سولي او ملي روغي جوړي له بریالیتوب سره لویه مرسته وکي؛ د سولي او ترقۍ جبهه به ورځ په ورځ غښتلې او د جنګ او وینو تویولو جبهه به ورځ تر بلي، تجرید او کمزورې کړي.

د موقت ملي حکومت او وسله والو مخالفینو تر منځ ازادي خبري اتري او روغه جوړه به ډېر ژر دا امکانات برابر کړي، چي ټول نابللي پردي (ایتلافي پوځونه او د مخالفینو تر څنګ ولاړ جهادیان) زموږ ورانه او غملړلې خاوره

(c) ketabton.com: The Digital Library

تل تر تله پرېږدي. دې لوی بریالیتوب ته باید هیڅکله په سپکه سترګه و نه کتل سي؛ ځکه تر هغه مهاله، چي افغانستان په بشپړه توګه افغانانو ته نه یې پرېښوول سوئ، په دې وران او غملړلي ټاټوبي کي د سولې، امنیت او سوکالۍ تمه هم بې ځایه ده. یوازې پر ټولو افغانانو متکي ملي او اولسي حکومت کولای سي، زموږ ګډ تاریخي کور د پردو له شره وژغوري.

موقت ملي حکومت به تر یوې ټاکلې مودې (د دې مودې اوږدوالی هم د ښکېلو اړخو په روغه جوړه اړه لري) وروسته، په هیواد کي عمومي انتخاباتو ته لار هواره کړي؛ او په دې توګه به د یوه ریښتني منتخب حکومت تر جوړېدو پوري، خپل ستر ملي او وطني رسالت بشپړ کړي.

زما په قاصر نظر خو د ځانګړو سیاسي، اجتماعي، فرهنګي، مذهبي او اقتصادي خصوصیاتو د لرلو له امله د افغانستان د سمي اداري او پرمختګ تر ټولو ښه نُسخه هم همدا ملي حکومت دئ، چي کولای سي د دې ګډ تاریخي کور د ټولو ټبرو، ژبو، مذهبو، سیمو او خلګو پر حقوقو سربېره، د ګاونډیو هیوادو او نړۍ والي ټولني روا ګټې هم خوندي وساتي. ما ته خو په افغانستان غوندي ټولنه کي د دولتي نظام د اداري د پاره تر دې بریالۍ، غوره او اغېزمنه لار نه ښکاري؛ ځکه په تېرو دو دېرشو کالو کي مو په سترګو ولیده، چي کیڼ او ښي (چپ او راست) افراطیت مظلومو افغانانو ته بې تباهۍ او بدمرغۍ هیڅ ورنکړه؛ او نه یې ورکولای سوای؛ ځکه افراطیت په هره بڼه او هر شکل وارداتي ختېه لري؛ او زموږ د ټولني له عیني او ذهني واقعیتو سره هیڅ اړخ نه لګیي. همدا دلیل دئ، چي زموږ د ټولني له سیاسي، اجتماعي، فرهنګي او اقتصادي واقعیتو څخه پردي سیستمونه د خلګو له پراخ مخالفت او مقاومت سره مخامخ سوه؛ او لا به په راتلونکي کي هم مخامخ کیږي.

د دې عاجز په اند «خیر الامور اوسطها» د ښي او کیڼ ځواکو له ورانوونکو افراطي سیاستو څخه د افغانستان د ژغورني تر ټولو غوره لار ده؛ خو د دې منځنۍ فکري او سیاسي لاري اخیستل هیڅکله د پر شا تګ، محافظه کارۍ او تسلیمۍ په مانا نه دئ. د خپلواکۍ، ټولنیز عدالت، بشري حقوقو او ډیموکراټیکو ارزښتو په لار کي فردي او ډله ییز کوښښونه به په کلک هوډ او لا زیات ټینګار سره پر مخ ځي؛ اما په دې اړه د پام وړ مهم او اساسي ټکی دا دئ، چي دا پتمن او انساني تلاښونه باید تل زموږ د خلګو عیني او ذهني ملاتړ له ځانه سره ولري. په دې مانا، چي زموږ د بدلې او ربړېدلې هیوادوال باید د شمالي افریقا او منځني ختیځ د ځینو هیوادو د ویښو او غښتلو اولسو په څېر په افغاني ټولنه کي هم د دغسې سیاسي، اجتماعي، فرهنګي او اقتصادي بدلونو د را منځ ته کولو د پاره په شعوري او نه ستړي کېدونکي ډول د مبارزې ډګر ته را ووزي؛ او په خپل مستقیم او فعال ګډون سره د وخت مستبد، تپل سوي او وارداتي نظامونه پر بل مخ واړوي. البته په دې کار باید احساسات، عقدې او

(c) ketabton.com: The Digital Library

شخصي ګټي هیڅکله لار ونه لري ... تر دي عمومي خبرو وروسته، بیرته را ګرځو په وران او ویرجن افغانستان کي د ملي حکومت و تاریخي رسالت او مسوولیت ته:

د ګردو افغانانو د خوښي وړ ملي حکومت به د سولي، تفاهم، وروروليې، دوستۍ او نړۍ والو معیارو په چوکاټ کي له ګاونډیيو هیوادو، د سیمي له دولتو، متحدو ایالاتو، لویدیځو هیوادو او نوري نړۍ سره دوستانه اړیکي وساتي؛ د هغو له علمي، تخنیکي، اقتصادي او انساني مرستو به پراخه ګټه واخلي؛ او په خپله به هم د نړۍ والي ټولني د یوه فعال او ګټور غړي په توګه، خپلو ملي او بین المللي مسوولیتو ته ټینګ پام وکي. البته، نړۍ واله ټولنه په تېره بیا امریکا، د سیمي لوی دولتونه او همسایه هیوادونه هم باید افغانانو ته د خپل سیاسي، اجتماعي، اقتصادي او فرهنګي سیستم د غوراوي پوره حق ورکړي.

شک نسته، چي په نړۍ کي د مختلفو سیاسي، اجتماعي، اقتصادي او کلتوري سیستمو سته والی د نړۍ والي سولي او امنیت د ټینګښت او بشري پرمختګ له خورا مهمو اړتیاوو ځخه ګڼل کیږي. د بېلابېلو سیاسي، اجتماعي او اقتصادي سیستمو لرونکو دولتو تر منځ د سوله ییز ژوندانه زرین اصل نه یوازي د معاصرو بین المللي حقوقو دري مهم اصول لکه: د زور یا زور د ګواښ مخنیوی؛ د دولتو د ملي واکمنۍ درناوی؛ او د دولتو په کورنیو چارو کي نه لاسوهنه، په ښه بڼه بیانوي، بلکي د بېلابېلو دولتو تر منځ د دوستۍ او همکارۍ نوري برخي او اړخونه هم را نغاړي. د سوله ییز ګډ ژوند نړۍ وال اصل پر هغو سیاستو د بطلان کرښه باسي، چي په مختلفو ټولنیزو سیستمو پوري تړلي دولتونه، د دوښمنۍ او تقابل لوري ته بیایي. بالعکس دا اصل له بېلابېلو دولتو څخه د ژوندانه په ټولو برخو کي د زیاتېدونکو همکاریيو غوښتنه کيي (ټونکین ۸۰).

البته، د سوله ییز ګډ ژوندانه ارزښتناک حقوقي اصل ته د پخواني شوروي دولت یا نورو سوسیالیستي دولتو په رنګېدو سره، هیڅ زیان نه دئ رسېدلئ. دا اصل د بشري ټولنی د ګډ ژوندانه په ټولو پړاووکي د نړۍ والي سولي، امنیت، پرمختګ او همکارۍ ډاډمن او اغېزمن ضامن ګڼل کیږي؛ ځکه د نړۍ بېلابېل هیوادونه د سیاسي، اجتماعي، اقتصادي او فرهنګي پرمختګ له پلوه، لوی توپیرونه لري. له دي کبله په نړۍ کي د بېلابېلو سیاسي، اجتماعي، اقتصادي او فرهنګي سیستمو د اجباري رنګولو او پیکه کولو په خاطر هلي ځلي، بېله شکه نړۍ واله سوله، امنیت، بشري پرمختګونه او همکارۍ له سترو کړاوو او لانجو سره مخامخ کيي. له همدي سَوَبه باید د هر هیواد مېشتو اولسو ته په پوره ازادۍ حق ورکړل سي، چي له خپلو ملي ځانګړتیاوو او اړتیاوو سره سم، د خپلو زړو نظامو او زړو سیاسي، اجتماعي، اقتصادي او فرهنګي مؤسسو د الیشولو په اړه پرېکړه وکړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

لکه څنګه چې پخوانی شوروي دولت پر نورو ملتو له هغې دلې څخه زموږ پر هیواد د خپل سیاسي، اجتماعي، اقتصادي او فرهنګي سیستم په تپلو سره، له خطرناکو عواقبو سره مخامخ سو، د امریکا متحده ایالات او غربي متحدین، زموږ ګاونډي هیوادونه، په تېره بیا پاکستان، ایران او د چین، روسیې او سعودي عربستان په څېر لوی سیمه ییزو دولتونه باید افغانستان ته د خپلي خوښې نظامو له صادرولو، په ټینګه ډډه وکړي. د افغانستان په چاروکي ټول ښکېل دولتونه یوازي د دې هیواد د یوه پیاوړي او غښتلي ملي حکومت په ملاتړلو سره کولای سي د خپلو روا ګټو د تحقق د پاره هڅه او کوښښ وکي.

په افغانستان کي یو منلئ ملي او ولسي حکومت کولای سي د هیواد د مځکنی بشپړتیا، سیاسي خپلواکی او ملي واکمنی د دایمي دفاع د پاره د ملي ګټو او بین المللي موازینو په چوکاټ کي، د اړتیا پر مهال، د امریکا د متحدو ایالاتو په ګډون له هر بهرني هیواد سره د دفاعي او ستراتېژیکي همکاری بېلابېل تړونونه لاسلیک کړي. د عیني اړتیاوو پر بنسټ لاسلیک سوي دا ډول ستراتیژیکو تړونونه به هیڅکله په هیواد او سیمه کي جګړو، نا ارامیو او کړکېچونو ته لمن و نه وهي؛ خو دا کار په بشپړ باور سره د اوسني مزدور حکومت تر صلاحیت ډېر پورته دئ، چي د پردو د توپ او ټانک په زور، پر خلګو حکومت کیي. د داسي بې واکه او مزدور حکومت له خوا د ستراتیژیکو تړونو لاسلیک، په هیواد کي د دننه او د باندي د جګړو، وینو تویولو او بحرانو لمن نوره هم پسي پراخیي.

درنو لوستونکو ته څرګنده ده، چي ګاونډي هیوادونه، د سیمي دولتونه او نړی وال قدرتونه د بېلابېلو طرحو او نخشو په پرمخ بیولو سره، زموږ په ګران هیواد کي متضادي ګټي لري. مزدور رژیمونه په سیاسي، اجتماعي، فرهنګي، مذهبي، اقتصادي او ستراتیژیکو چاروکي د خپلواک فکر او عمل نه لرلو په وجه دا متضادي او متناقضي ګټي نسي پوخلا کولای؛ ځکه نو په دولتي دستګاه کي ټولي شاملي مزدوري ډلي ټپلي تر وسه وسه کوښښ کیي د خپلو بهرنیيو بادارانو ګټي خوندي کړي، چي دا کار هرومرو زموږ په کورنیيو چارو کي د نورو لاسوهنکو لوبغاړو د سختو غبرګونو سبب ګرزي؛ د مثال په توګه له هند سره دوستي د پاکستاني پوځیانو دوښمني را پاریي یا په هیواد کي د چین، روسیې او ایران اقتصادي تشبثات د امریکا د متحدو ایالاتو او د هغه د لویدیځو متحدینو و پتو او ښکاره مخالفتو ته لمن وهي یا د سعودي عربستان او نورو عربي هیوادو سیاسي، اقتصادي، فرهنګي او مذهبي هڅي سمدلاسه د ایران د شیعه اخوندانو پر سر اور بلیي؛ او داسي نوري چپه او راسته لوبي، چي د یوه په رضایت کي د بل د دوښمنی او خپګان موجبات برابریږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د همدې استدلال له مخې، يوازې يو پياوړې ملي او ولسي حکومت کولای سي د يوه فعال او مثبت ناپېيلي ملي دريځ په غوره کولو سره کولای سي د ګاونډيانو، سيمه ييزو لوبغاړو او د نړۍ والي ټولنې د ټولو غړو د مشروع ګټو ساتنه وکي؛ او د نامشروع ګټو او ناروا لاسوهنو يې په کلکه مخه ونيسي.

يو ځل بيا بايد تکرار کړو، چې په افغانستان کې بهرنۍ لاسوهنې، جګړې او نا ارامۍ ټول له بهرنييو لښکرو او ګوډاګي رژيم سره نه شلېدونکې اړيکې لري. که امريکايان او ايتلافي دولتونه ريشتيا هم له تروريزم او افراطيت سره د مبارزې په خاطر افغانستان ته تللي دي، بايد د افغاني شخړو او لانجو د اساسي حل دپاره د هغو په اصلي علت او سَوَب پسې وګرځي. کله چې د بهرنييو لاسوهنو، جګړو، وينو تويولو او ورانکارييو اصلي علت له منځه ولاړ سي، بيا نو د هغو معلولونه ياني تروريزم، نا ارامۍ، زورزياتۍ، افراطيت، لوږه، بېکارۍ، وروسته پاته والی او نوري ناخوالې په خپله له منځه ځي.

که امريکا په افغانستان او شاوخوا سيمه کې د خپلو سياسي، اقتصادي او ستراتيژيکو ګټو د تحقق دپاره نه، بلکې په ريشتيا سره د سوله ييز، سوکاله او متمدن افغانستان د جوړولو دپاره تللي يې، بيا نو تر هر څه وړاندې بايد د اوسني مزدور رژيم له سياسي، عسکري او مالي ملاتړ څخه، چې په هيواد کې د سولې او امنيت تر ټولو لوی او اساسي خنډ دئ، ژر تر ژره لاس واخلي؛ او د يوې بين الافغاني جرګې له لارې د هيواد د مشرتابه چارې د افغانانو يوه ريښتيني موقت ملي حکومت ته وسپاري؛ او د هغه له لارښوونو سره سم د وتلو پر ستراتيژۍ غوَر وکي.

که امريکايان د جنايتکارو، ورانکارو، جاسوسانو او غلو داوسني بې کفايته حکومت ملاتړ ته دوام ورکيي، د دې خبرې مانا دا ده، چې په لوی لاس غواړي يو ځل بيا د مظلومو او بې اوازه افغانانو د چارو واګې د پخوانييو دورو په څېر وسله والو ډلو ټپلو ته په لاس ورکړي؛ او په دې توګه نورو جګړو، وينو تويولو او افراطي جريانو ته لار هواره کړي؛ ځکه ټولو افغانانو ته مالومه ده، چې د کرزي فاسد او بې کفايته حکومت هيڅکله په يوازې سر د وسله والو مخالفينو په وړاندې د مقابلې او مقاومت وس نه لري.

که د مزدور رژيم ځيني عناصر د خدای، وجدان او افغانيت په نامه څه پېژني، نو بايد له دې شرمناک، خونړي او خاينانه واک څخه لاس واخلي؛ او يوه موقت ملي حکومت ته د واک په سپارلو کې مرسته وکړي، چې په دې توګه هيواد د تنظيمي جګړو او ډول ډول استعماري فتنو له شامته وژغورل سي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا خبره هيڅ بحث او مشاجرې ته اړتيا نه لري، چې په افغانستان کې د امريکايي عسکرو دايمي حضور زموږ د هيواد د سياسي خپلواکۍ او ملي واکمنۍ د محدودولو او زيانمن کولو په لارکې، ډېر خطرناک گام دئ. له دې امله يې هيڅ خپلواک، سرلوړی او باغروره افغان ومنلو ته غاړه نه ايږدي. امريکايي ستراتيژيستان بايد د تاريخ په اوږدوکې د افغانانو له خپلواکۍ غوښتونکو مبارزو او حماسو څخه د عبرت درس واخلي؛ او پرېږدي د زرگونو پوځيانو په قرباني کولو او ميلياردو ډالرو په ضايع کولو سره، کټ مټ هغه نتيجه ترلاسه کړي، چې تر دوی مخکې نورو يرغلگرو امپراتوريو ور سره مخامخ سوي وې. تاريخونه شاهدي ورکيږي، چې د دې خپلواک او سرلوړي هيواد په غرو او رغوکې د ډېرو فاتحانو پزې په خاورو لړل سوي دي؛ ځينو يې پښې او لاسونه، ځينو يې سرونه او ځينو يې ان درست لښکرونه بايللي دي. امريکايان بايد په دې حقيقت هم سر خلاص کړي، چې د نړۍ مؤرخانو او محققانو په ناحقه افغانستان ته د امپراتوريو د هديرې لقب نه دئ ورکړئ!

که امريکا د تعقل او منطق پر ځای د زور او گواښ لار ټينگه کړي، بيا نو په دې حقيقت هم بايد ښه سر خلاص کړي، چې افغانانو ته په خپل پلرني هيواد کې د پردو دايمي لښکرکوټونه، د دايمي اشغال په مانا دي؛ او د دايمي اشغال په عواقبو باني دايمي جگړو او دايمي تراژيديو هم هر څوک ډېر ښه پوهيږي؛ ځکه نو ټوله په يوه وجود او يوه اواز له هغو سره د مبارزې او مقابلې په مورچل کې دريږي. له بله پلوه، زموږ په هيواد کې د امريکايي عسکرو دايمي استوگه، چې په هيڅ ښه او هيڅ ډول د افغانستان د مسألې د منطقي او اصولي حل لار نه ده، ټولې نړۍ ته په ډاگه ښيي، چې امريکايي واکمنان په افغانستان او سيمه کې د هغو استعماري نخشو د عملي کولو په لټه کې دي، چې پر جنگ ځپلو افغانانو سربېره د سيمې د نورو ملتو له روا او انساني گټو سره هم څرگند تضاد لري. دغه راز نامعقولې او مستکبرانه ماجراغوښتنې، زموږ کړېدلي ملت او د سيمې نورو ملتو ته له تراژيديو او بدمرغيو پرته، هيڅ گټه او نتيجه نسي لرلای.

د امريکا سياسي او پوځي ستراتيژيستان بايد خپل تېر لس کلن ريکارډ يو پلا بيا له سره وگوري. دا خونړۍ ريکارډ له ورايه ښيي، چې له پردو لښکرو څخه د افغانانو کرکه او نفرت د هري ورځې په تېرېدو سره ډېر سوئ او لا ډېريږي. د امريکايي عسکرو دايمي استوگه به بېله شکه دا کرکه او انزجار د عمومي پاڅون گچې ته لوړ کړي.

که يو نيم لک منظم پوځ او لسگونو زرو په اصطلاح استخباراتي، امنيتي او اکملاتي قواوو په تېرو لسو کالو کې د خلگو خپلواکۍ غوښتونکي ارادې ماتې نکړای سوې، تر دې وروسته هم هيڅ دليل او ثبوت نسته، چې په عسکري چوڼيو کې ځای پر ځای سوي د برش - څلوېښت زره عسکر به د خپلواکۍ مينو او سرسپارو افغانانو د پر شا نه تلونکي ملي پاڅون مخه ونيسي؟!

(c) ketabton.com: The Digital Library

په پای کې د دې مهمې خبرې يادونه ضروري ګڼو ، چې د جنګ او تباهۍ لېونۍ لمبې به هرومرو زموږ د اسکېرلو هيوادوالو ويرجنه او ويجاړه کوډغاله نوره هم ورانه او لوليه کړي ؛ خو له هغو سره جوخت به امريکايي لښکرکوټونه او د هغو مزدور رژيم هم هيڅکله پر ارامه پرې نږدي ؛ دا اورونه او لوګي، دا ويني او اوښکې، دا ساندې او کړيې به هرومرو د فرعونانو تر جګو ماڼيو او ارګو هم رسيږي.

انګرېزي «بېس» ته په پښتو او دري کې څه و وايو؟

اډه، پوځي اډه، لشکرګاه/ لښکرګاه، لښکرکوټ، پايګاه، چونی/ چوڼۍ؟

د لغتپوهنې او ايتيمولوژۍ په رڼا کې څو لنډې خبرې

څو ورځې مخکې د هيواد خوږ ژبي، مبتکر او متفکر ليکوال - ښاغلي ډيپلوم انجنير خليل الله معروفي، په « افغانستان آزاد - آزاد افغانستان» ويبپاڼه کې، د امريکايي چوڼيو په اړه، د يوې په زړه پورې مقالې په ترڅ کې، د معقولو دلايلو په وړاندې کولو سره، د هيواد د ليکوالو او ژورناليستانو پام د ايراني «پايګاه» پر ځای د خپلې ژبې د يوې خوږې تاريخي کليمې (لشکرګاه) کارولو او رواجولو ته اړولئ ؤ، چې ماته يې هم په ريښتيا سره ډېرخوند را کړ. د «لشکرګاه» او «پايګاه» د کليمو پر څېړنه او شننه سربېره د امريکايي چوڼيو په ردولو او کړلو کې، د ښاغلي معروفي علمي مقاله، دلته کتلای سئ:

http://afgazad.com/Siasi/042511-KM-Ejaaza-ye-Lashkargaah-e-Begaana-Botlaan-e-Afghaniyat%5B2%5D.pdf

غواړم په دې لنډ بيان کې، درنو لوستونکو ته د ايتيمولوژۍ او ليکسيکالوژۍ په رڼا کې، د ښاغلي معروفي پر علمي استدلال، څو نور ټکي هم ور زيات کړم.

«اډه» يا «اډا» د ايتيمولوژۍ يا ريښه پېژندنې له نظره د هندي ژبې ټکی دئ، چې له اوږدو زمانو څخه په زياترو هندي الاصله ژبو او پښتو کې، په پراخه توګه استعماليږي (پلاټس ۳۷). په پښتو کې د موټروانـــو اډه، د ټـکيسيانو اډه، د ګاډيو اډه او داسې نور عبارتونه له پخوا څخه باب دي، چې په عمومي ډول د تم ځای/ تمځی، درېد ځـــای/ درېدځی، ايستګاه، توقفګاه او داسې نورو په مانا دي. دا ټکی پخوا په افغاني پښتو کې د عسکري قشلې، عسکري قطعې، عسکري قرارګـــاه ،ګارنــــيزيون او داسې نورو په مانا نه کارېدئ؛ خو په کښته پښتنو کې د اوردو ژبې د پراخې اغېـــزې له کبله «فوجي اډه»، «هوايي اډه»، «د پوليسو اډه» او داسې نور عبارتونه، له پخوا څخه استعماليږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

« پوځ » کلیمه د عربي « فوج » مفغنه یا پښتو سوې بڼه ده، چې نن سبا په افغاني پښتو کي خورا ډېره کارېږي؛ او د پخوانیو مروجو کلیمو لکه لښکر، اوردو یا عسکري قوې ځای یې نیولئ دئ؛ خو لښکر، سپاه، عسکر، اوردو هغه کلیمې دي، چي له پېړیو پېړیو راهیسي زموږ په ژبه او ادب کي پراخ مقبولیت او تابعیت لري؛ او له همدې کبله یې باید ځای په بشپړه توګه د « پوځ » مفغني کلیمې ته ورنکړل سي؛ ځکه دا کار هیڅ منطق نه لري، چي خپلي زړې او اشنا عربي، پارسي، هندي، تورکي او داسي نوري کلیمې د پردیتوب په ګونا تر خاورو لاندي کو؛ او پر ځای یې نوري بې خونده او زموخته پردۍ، خو نا اشنا کلیمې ودروو؛ د مثال په ډول « سبب » داسي عربي ټکی دئ، چي د پښتو تر څنګ په عربي، پارسي، اوردو او زموږ د فرهنګي حوزې په نورو ژبو کي هم پراخ استعمال لري. دا اسانه، ساده او مروج ټکي د کندهار په پښتني چاپېر کي افغاني رنګ اخیستی دئ؛ او له پېړیو پېړیو راهیسي د « سَوَب » په بڼه په عامو او خاصو کي دود دئ؛ په ډېري خواشینۍ سره، نن سبا د ژبې د سوچه کولو متعصب او بې خبره محتسبین د عربي توب په ګونا د دې اشنا او اسانه مفغني کلیمې له کارولو مخ اړیي؛ او پر ځای یې د پښتو او عربي ژبې د یوه لغوړن ترکیب (لامل) و بېدرېغه استعمال ته ملا تړلې ده، چي په حقیقت کي له دوو برخو یاني « له » او « عمل » څخه ترکیب سوی دئ. ځیني کسان یې د جمعي په بڼه (لاملان) هم کاریي، چي تر مفرد حالت لا ډېر بې خونده او خندنی ایسي.

پر « سَوَب » سربېره ډېري نوري کلیمې هم سته، چي په پښتون مېشتو سیمو کي یې د پېړیو پېړیو په تېرېدو سره پښتني جولهَ اخیستې ده؛ او نن د دې لرغوني ژبې د لغوي زېرمې نه بېلېدونکې برخه ګڼله کیږي، چي په هیڅ بیه او هیڅ ډول یې باید له لاسه و نه باسو؛ خو له بده مرغه زموږ د ژبې بې خبره او تنګ نظره واکداران یې د پردیتوب په ګونا تر خاورو لاندي کیي؛ او پر ځای یې د خپلي خوښې بې خونده او نا اشنا ټکي را باسي.

ځینو مغفن سوو ټکو خو حتا په پښتني سیمو کي تر پېړیو پېړیو مقبولیت او تابعیت وروسته زامن، لمسي او کړوسي هم پیدا کړي دي، چي ګرده یې زموږ د ملي ژبې ارزښتناکه لغوي زېرمه بلله کیږي؛ د مثال په ډول د « خرج » عربي ټکی، چي په پښتني چاپېر کي په « خرڅ » اوښتئ دئ؛ او د اوږدو تاریخي پړاوو تر تېرولو وروسته یې له نېکه مرغه دا دئ بچي، لمسي او کړوسي هم پیدا کړي دي: « خرڅول = فروختن »، « خرڅوونکی = فروشنده »، « خرڅېلاو / خرڅلاو = فروختن »، « خرڅه = خرچه، مصرف، هزینه »، « خرڅاوو = خراج، ولخرج، اسراف کننده »، خرڅښت، خرڅېدنګ، خرڅوَنګ، خرڅېدل، خرڅېده، خرڅګیر، خرڅون، خرڅونی یا خرڅېدونکی او داسي نور، چي هر یو یې بېله مانا او بېل مفهوم لري؛ او ګرده له همدې مفغن سوي مادې (خرڅ) څخه را ټوکېدلي دي.

اوس نو که د « سوچه کولو » تنګ نظره او متعصب پېښه ګران په خپلو جاهلانه کوښښو سره د دې مفغن یا پښتو سوي ټکي ځای د « لګښت » په اصیل یا سوچه پښتو ټکي ډک کړي، بیا خو له « خرڅ » کلیمې څخه ټول را وتلي

(c) ketabton.com: The Digital Library

مشتقات هم د خلګو له شک او تردید سره مخامخ کیږي؛ کرار کرار له استعماله لویږي؛ او په دې توګه زموږ د خوږې ژبې لغوي زېرمې ته لوی او نه جبران کېدونکی تاوان رسیږي. عجبه خو دا ده، چې د نړۍ پرمختللي قومونه ترګرده کوښښ کيي، چې د پردو ژبو د بېلابېلو ټکو، ترکیبو او عبارتو په اخیستلو سره د خپلو ژبو لغوي ذخیره پراخه کړي؛ مګر موږ ناپوه او بې خبره پېښنه ګران په لوی لاس د خپلې ژبې د ښکلي او سمسور بڼ ښایسته ګلونه او له میوو ډکې څانګې، په تېشه غوځوو.

هو! د «لګښت» د اصیلې او سپېڅلې پښتو کلیمې کاروَنه او ترویج باید ببله شکه ډېر نېک او ګټور کار وګڼو؛ خو نه د «خرڅ» او د هغه د مشتقاتو د نست کولو او بې رنګه کولو په بیه. د داسې مفغناتو لمن خورا پراخه ده. ګرده باید د پښتو د اصیلو یا سوچه ټکو تر څنګ، په پراخه توګه استعمال کو؛ او تل یې د خپلې ژبې د اصلي او نه بېلېدونکي برخې په توګه وګڼو.

اما د نوو ټکو د جوړولو په اړه مهمه او اساسي پوښتنه دا ده: که پېړۍ پېړۍ مخکې په خپله ژبه کې د یوه مفهوم او مدلول د افادې دپاره ساده، اسانه او مروجه کلیمه لرو، د بلې نا اشنا، زموختې او بې خونده کلیمې د جوړولو اړتیا په څه کې ده؟! ماته خو په دې کار کې له بې خبرۍ او خپلسرۍ پرته بل څه نه ښکاري. دا بحث دلته پرېږدو؛ ځکه زموږ په نیولوجیزم کې د شکلي او مانوي (معنوي) کمزوریبو څېړنه او سپړنه د لوی کتاب د لیکلو غوښتنه کيي، چې دا لنډه مقاله یې ځای نه دئ.

عربي «فوج» یا د هغه مفغنه بڼه (پوځ) د برش کاله د مخه په افغاني پښتو کې رواج نه وه. یوازې یې په کښته پښتنو کې د اردو ژبې د فرهنګی نفوذ په وجه له ډېرو وختو راهیسې، په اصلي عربي بڼه (فوج) یا نیمه عربي، نیمه مفغنه بڼه (فوځ) پراخ استعمال لاره (وبر ۷۳۱).

د پارسي ژبې په زړو متنو کې د عسکري یا پوځي اډې دپاره د «لشکرګاه» ترکیبي ټکی کار سوی دئ، چې یوه بولګه یې د هیلمند د اوسني اداري مرکز (لشکرګاه/ لښکرګاه) په تاریخي نامه کې تر اوسه هم ژوندی ده. لشکری بازار/ لښکري بازار، اوردو بازار او اوردوګاه (اردوګاه) د همدې مفهوم دپاره ځیني نوري مروجې کلیمې دي.

له تاریخي پلوه، بوست (بُست) د غزنویانو په لویه امپراتورۍ کې دوهم لوی ښار ؤ. غزنوي پاچهانو د مجللو او شاندارو سلطنتي مانیيو په جوړولو سره له بوست څخه د خپل ژمني تفریحي مرکز په توګه کار اخیست. د غزنوي دورې ځینو شاعرانو لکه فرخي سیستاني او عنصري بلخي ددې ښار د پرتمنیو او با صلابته ودانیيو په ستاینه کې، خورا ښایسته شعرونه ویلي دي (و.ګ. د عنصري بلخی او فرخي سیتاني دیوانونه).

(c) ketabton.com: The Digital Library

بوست ښار د اسلام د لومړيو فتوحاتو په زمانه کې د لښکرو استوګنځی (معسکر / لښکرکوټ) يا زموږ په اوسنۍ اصطلاح قرارګاه ؤ، ځکه يې نو د لشکرګاه يا لښکرګاه په نامه بللئ دئ. د لوی استاد - اروانباد علامه حبيبي (۱۲۸۹ش/ ۱۹۱۰ع - ۱۳۶۳ ش/ ۱۹۸۴ع) په عقيده د عربانو تر راتګ او د عربي ژبې تر رواجېدو دمخه، په دري ژبه کې د عسکرو د راغونډېدو او استوګنې ځای ته « لشکرګاه » ويل کېده. لوی استاد په خپل ستر شهکار « تاريخ افغانستان بعد از اسلام » کې کښلي دي، چې د عربي ژبې « عسکر » کليمه هم د دري ژبې له « لشکر» کليمې څخه معرب سوې ده؛ او په دې توګه تر« عسکر» زړه او لرغونې ده (حبيبی، تاريخ افغانستان بعد از اسلام ۵۷۴ ؛ و پر ۷۱۳). « لشکرګاه » د هيواد د نامتو مؤرخ - اروانباد استاد علي احمد کهزاد (۱۲۸۲-۱۳۶۲ هـ ش) د هغه ارزښتناک علمي- تحقيقي اثر نوم دئ، چې د همدې ښار تاريخي او ادبي ښېښې پکښې څېړلې سوې دي.

له بده مرغه د لشکرګاه/ لښکرګاه کليمه اوس، د پارسي او پښتو ژبو په ورځنيو محاورو او مکالموکې، له يوه جغرافيايي نامه پرته، په خپله اصلي مانا نه استعمالېږي. د افغاني پارسۍ (دري) په رسمي او مطبوعاتي ژبه کې هم اوس د « لشکرګاه » ځای د ايرانيانو بې خونده او نا رسا ترکيبي کليمې (پايګاه) نيولــئ دئ.

د پايـګــاه (پای + ګاه) ترکيبي کلمه، لکه څنګه چې زموږ پوه او سترګه ور ليکوال - ښاغلي معروفي هم په دقت سره اشاره کړې ده، د بنسټ، بېخ، بنياد، اساس، قاعدې، کښته برخې او داسې نورو په مانا د انګرېزي ژبې د « بېس» يا نورو اوروپايي ژبود ورته کليمو هو بهو ژباړه ده، چې په پيل کې له يوناني ژبې څخه لاتيني ژبې ته ننوتې ده؛ په دولسمه مېلادي پېړۍ کې له لاتيني څخه زړې فرانسوۍ ؛ او بيا په څورلسمه ميلادي پېړۍ کې له فرانسوي ژبې څخه انګرېزي ژبې ته ننوتلې ده؛ خو د هغې عسکري يا پوځي مانا په انګرېزي ژبه کې تر(۱۸۶۰ع)کلو وروسته دود سوې ده. د زيات تفصيل د پاره، د ريښه پېژندنې د آن لاين فرهنګ، دغه لينک وګورئ:
http://www.etymonline.com/index.php?search=base&searchmode=or

د « لښکرګاه » قسماً مغفن سوې کليمه له پخوانو زمانو څخه په پښتو کې باب وه؛ او پښتانه يې په کارولو کې هيڅ ستونزه او پېچومه نه لري. د دې ترکيبي ټکې اوله برخه (لښکر) په پښتو ژبه، په تېره بيا د هغې په لوېديځه لهجه کې پراخ استعمال لري؛ او اوس د دې ژبې نه بېلېدونکې برخه بلله کيږي؛ خو د هغې دوهمه برخه ياني د « ګاه » ظرفي وروستاړې يا شاوندی د ځينو ځايو له نومو لکه « لښکر ګاه »، « قرارګاه» او نورو پرته، ډېر زيات استعمال نه لري. که په پښتو کې د « ګاه» د ظرفي وروستاړې د نه لرلو له کبله د بلې کليمې جوړولو ته اړتيا و مومو، بيا نو کولای سو د« لښکرګاه» د مفهوم او مانا بيانولو د پاره د « لښکرکوټ» له ترکيبي ټکي څخه هم کار واخلو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ایتیمولوژۍ له پلوه «لښکرکوټ» له دوو بېلو ټکو «لښکر» او «کوټ» څخه جوړ سوی دئ. «لښکر» د پارسي «لشکر» مفغنه بڼه او «کوټ» د کلا (قلعه)، جنګي کلا، لوړه کلا، لو (لویه) کلا یا بالاحصار، ټینګ او مزبوت مورچل په مانا په هندي، پاړسي او پښتو کي مشترک ټکی دئ، چي ریښه یې له هندي ژبې سره پیوند لري (پلاټس ۸۵۹). د «کوټ/ کوت» ټکی د پاړسي په زړو متنوکي د «کوتوال» په ترکیبي کلیمه کي ډېر لیدل کیږي، خو اوس یې ځای د عربي ژبې «قلعه»، «حصار»، «بالاحصار» او د پهلوي/ پاړسي ژبې «دژ» کلیمې نیولئ دئ. په پښتو کي د «کوټ» ټکی په ډېرو ترکیبي کلیمو او عبارتو لکه «برېښناکوټ»، «سلاح کوټ»، «شاولي کوټ»، «نادرشاه کوټ» او داسي نوروکي تر اوسه ژوندی دئ.

په لشکرګاه (لشکر + ګاه) کي لکه څنګه چي ګورو د کلیمې مانا او مفهوم له ورایه ښکاره دئ؛ کوچنی او لوی، لوستی او نالوستی ګرده په پوهېږي؛ هیڅ اضافي تشریح او توضیح ته اړتیا نه لري؛ خو «پایګاه» له بلي تکمیلي یا وصفي کلیمې پرته قطعاً د لښکرګاه یا لښکرکوټ مانا نه رسیبي. په پښتو او انګرېزي کي هم د عسکري قشلې یا لښکرکوټ په مانا د «اډې» یا «بېس» کلیمه همدا ستونزه پېښوي. هرومرو یې باید د مانا د وضاحت او تفسیر دپاره یوه بله تکمیلي یا وصفي کلیمه هم راوړل سي. که څوک په پښتو کي بې وصفي کلیمې یوازي «اډه» و وایي، نو د اروېدونکي په ذهن کي سمدلاسه د موټرانو اډه، د بګیيو اډه او داسي نور مفاهیم ورګرزي. په پاړسي کي هم د بلي تکمیلي یا وصفي کلیمې له یو ځای کولو پرته د «پایګاه» په کاروَلو سره د اروېدونکي یا لوستونکي په ذهن کي د «پایګاه سیاسی»، «پایګاه مردمی» «پایګاه اجتماعی»، «پایګاه اقتصادی» او داسي نورو ماناوي او مفهومونه تېرېږي.

سربېره پردې نیمګړتیا او نا رسایي، هر صفت هم د اډې عسکري یا نظامي ځانګړتیا نسي په ګوته کولای. په دې مانا چي «نوې اډه»، «زړه اډه»، «لویه اډه»، «کوچنۍ اډه»، «شمالي اډه»، «جنوبي اډه» او داسي نور عبارتونه هیڅ یو د اډې د عسکریت خصوصیت نه جوتوي. د همدې دلیل له مخي باید له اډې سره ملګری صفت خامخا د اډې لښکري یا عسکري خصوصیت ته اشاره وکي لکه: «عسکري اډه»، «پوځي اډه»، «هوايي اډه»، «استخباراتي اډه»، «پولیسي اډه» او داسي نور، که نه نو د اډې کلیمه به په یوازیتوب سره اروېدونکو یا لوستونکو ته د هغې د دقیقي مانا په موندلو کي، لوی سرخوږی پیدا کړي؛ او د فصاحت او بلاغت د اصولو پر خلاف کار دئ، چي په لغتپوهنه کي یې ښه نه ګڼي.

که څه هم په انګلیسي ژبه کي تر (۱۸۶۰ ع) کال وروسته د «بېس» کلیمې پر پخوانیو ماناوو د هغه پوځي یا عسکري مفهوم هم ور زیات سو؛ خو سره له دې هم دا کلیمه د بل وصفي یا تکمیلي ټکي له زیاتولو پرته، د مانا په پوهېدو کي ستونزه او مشکل پېښیبي. د همدې التباس او سرخوږي د لیري کولو په خاطر زیاتره د یوه صفت په

(c) ketabton.com: The Digital Library

زياتولو سره کارېږي لکه: «ميليټري بېس»، «آرمي بېس»، «نېوي بېس» او داسې نور او يا يې د مفهوم د ښه وضاحت او روښانولو دپاره نور مترادف او متقارب ټکي استعمالیږي، چې ځينې يې دا دي:

army base, camp, army camp, military instillation, post, barracks, headquarters, garrison, cantonment, station.

که د ايتيمولوژۍ له اړخه وګورو «پايګاه نظامی» له دوو کاملاً بېلو کليمو څخه جوړ سوی عبارت دئ، چې اوله کليمه یاني «پايګاه» يې په خپله هم له «پای» او «ګاه» څخه جوړه سوې مرکبه کليمه ده. دا دواړې کليمې په ګډه يوازې د يوه واحد مفهوم او مانا یاني لښکرګاه يا لښکر کوټ د افادې دپاره استعمالیږي. د «پايګاه نظامی» پر خلاف، «لشکرګاه/ لښکرګاه» داسې ترکيبي کليمه ده، چې له دوو برخو یاني«لشکر/ لښکر» او«ګاه» څخه جوړه سوې ده. د «لشکرګاه/ لښکرګاه» ټکی پر لنډوالي، سادګۍ او اسانۍ سربېره د مانا په لحاظ هم تر«پايګاه نظامی» يا پوځي اډې ښکلی، اسانه او پُر مانا دئ. البته «لشکرګاه» پر دې شکلي او مانوي (معنوي) فضيلت سربېره زموږ د هيواد له تاريخ او ادب سره هم نه شلېدونکی اړيکی لري؛ نو په دې وجه يې بايد د زړښت يا لرغونتوب ښېګڼه هم له پامه و نه غورځول سي. دا ټول دلايل د دې ښکارندوی دي، چې د «لشکرګاه/ لښکرګاه» د کليمو را ژوندی کول ډېر ګټور او پرځای کار دئ، چې ويا ړيې بايد زموږ د محقق او مدقق همکار - ښاغلي معروفي مُسلم حق و بولو.

اما په پښتو او دري کې د عسکري قشلې، عسکري قطعې، قرارګاه، لښکرګاه، لښکر کوټ يا پوځي اډې پر ځای يو بله کليمه هم تر اوسه د خلګو په محاورو او مکالمو کې ژوندۍ ده، چې د نورو پخوانيو ټکو په شان يې بايد له ورکېدو او بې رنګه کېدو څخه وژغورو. دا د«چوڼۍ/ چونی/ چهاونی / چهاونۍ» کليمه ده، چې له خورا پخوا زمانو څخه پر هندي ژبه سربېره، په ډېرو نورو هندي الاصله ژبو، پښتو او دري کې هم استعمالیږي. که څه هم نن سبا د افغانستان په رسمياتو کې د عسکري قشلې، عسکري قرارګاه، عسکري قطعې او ګارنيزيون اصطلاحات ډېر کارېږي؛ او زموږ د ملي ټرمينالوژۍ بڼه يې اخيستې ده؛ خو سره له هغه هم په کندهار کې له عمرونو راهيسې د «چوڼۍ» کليمه د خلګو په ورځنيو محاورو او مکالمو کې ژوندۍ ده.

زما په قاصر نظر د «چوڼۍ/ چونی» کليمه زموږ په پراخه سيمه او پراخو اولسو کې د عموميت، لنډوالي، سادګۍ، روانۍ او روښانه مانايا هغه څه پر بنسټ، چې ژبپوهان او لغتپوهان يې د فصاحت او بلاغت د اصولو په نامه يادوي، تر لښکرګاه، لښکر کوټ او پوځي اډې هم په زړه پوري بريښي؛ ځکه دا کليمه هم له يوې خوا زموږ په ژبه کې تاريخي ريښې لري؛ او له بلې خوا تر اوسه د عام اولس په ورځنيو خبرو کې کارېږي. د لغتپوهنې اصول او قواعد هم دا حُکم کيي، که يو ټکی د دووجلا ټکو مفهوم افاده کړای سي، بيا نو دوو ټکو ترکيب ته هيڅ حاجت

(c) ketabton.com: The Digital Library

نسته. دغه راز، كه له يوې ريښې څخه راوتلې ساده يا بسيطه كليمه په دوو يا درو ټكو كې بيان سوئ مفهوم، په واضح او روښانه بڼه بيان كړای سي، بيا نو له دوو بېلو ريښو يا دوو بېلو ټكو څخه جوړې سوي تركيبي كليمې ته هيڅ اړتيا نسته. لنډ والی، سادګي، اساني او د مانا بشپړتيا (جامعيت او مانعيت) د نيولوجيزم تر ټولو مهم او اساسي اصول دي. ما د هري بلې ليكنې په څېر په دې ليكنه كې هم د پښتو د لغوي زېرمې د پراخېدو او بډاينې په هيله ټولې كليمې او تركيبونه كاركړي دي.

ماخذونه او سرچينې

حبيبی، عبدالحی. تاريخ افغانستان بعد از اسلام. چاپ سوم. تهران: دنيای كتاب، ۱۳۶۷.

---. تاريخ مختصر افغانستان. كابل: نشر كردهٔ د كتاب چاپولو مؤسسه به همكاری انجمن تاريخ. ۱۳۴۶.

---. جنبش مشروطيت در افغانستان. چاپ جديد. قم: كميسيون فرهنگی حزب وحدت اسلامی افغانستان، ۱۳۷۲.

ختک، خوشحال خان. د خوشحال خان ختک كُليات. د څېړنوال محمد مؤمن پتوال، څېړنمل محمد عارف غروال او څېړنيار عبدالواجد واجد په اهتمام. كابل: د افغانستان د علومو اكاډمي، د ژبو او ادبياتو انستيټوټ، د ادب او فولكلور څانګه، ۱۳۵۸. لومړی ټوک.

شادروان، حسن. اقبال شناسی. تهران: مركز چاپ و نشر سازمان تبليغات اسلامی، ۱۳۷۱.

عنصری بلخی. ديوان. به كوشش دبير سياقی. چاپ دوم. ايران: ب ن. ۱۳۶۳.

غبار، مير غلام محمد. افغانستان در مسير تاريخ. چاپ چهارم. ايران: مركز نشر انقلاب با همكاری جمهوری، ۱۳۶۸.

فرخی سيستانی، ديوان. به كوشش دبير سياقی. ايران: ب.ت.

لاهوری، علامه محمد اقبال. كليات اقبال. به اهتمام داكتر جاويد اقبال. اشاعت ششم. كراچی: شيخ غلام علی اينډ سنز پبليشرز، ۱۹۹۰.

(قانون اساسی افغانستان، ۱۳۸۲).

هوتک، محمد. پټه خزانه. به تصحيح و تحشيه وتعليق عبدالحی حبيبی. كابل: پښتو ټولنه، ۱۳۲۳.

(c) ketabton.com: The Digital Library

Brzezinski, Zbigniew. The Grand Chessboard : American primacy and its geostrategic imperatives. New York: BasicBooks, 1997.

Cooley, J. K. Unholy Wars, 2nd edition (London: Pluto Press, 2001).

D. I. Feldman et. al. International Law. Ed. Prof. G.I. Tunkin. English translation from the Russian edited by Muran Saifulin, Cand. Sc.(Law). Moscow: Progress Publishers, 1986.

Platts, J. T. A dictionary of Urdu, classical Hindi, and English. London: W. H. Allen & Co., 1884.

Tunkin, G.I. Law and Force in the International System. Trans. from the Russian. Moscow: Progress Publishers, 1985.

Wehr, Hans. A Dictionary of Modern Written Arabic. Ed. by J. Milton Cowman, 3rd. ed. Beirut: Librairi du Liban, 1980.

Websites:
http://www.wsws.org/articles/2011/apr2011/afgh-a19.shtml
http://www.benawa.com/details.php?id=41909
http://www.surgar.net/-news-pg-Hot-News-1651.html
http://www.globalresearch.ca/index.php?context=va&aid=24444
www.reuters.com/article/idUSTRE70A3B620110111
http://www.independent.co.uk/news/world/americas/us-begins-lockerbie-compensation-transfer-
http://en.wikipedia.org/wiki/Pan_Am_Flight_103
http://www.closethebase.org/
http://people.sabanciuniv.edu/ficici/docs/20070710-Okinawa.pdf
http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/asia/japan/7795734/Japanese-PM-Yukio-Hatoyama-resigns-over-broken-Okinawa-base-promise.h
http://www.worldpublicopinion.org/pipa/articles/international_security_bt/579.php
http://www.fluglaerm-kl.de/dl/American_bases_in_Germany_fs.pdf

(c) ketabton.com: The Digital Library

http://www.wsws.org/articles/2003/apr2003/germ-a07.shtml
http://www.nytimes.com/1991/12/28/world/philippines-orders-us-to-leave-strategic-navy-base-at-subic-bay.html
http://en.wikipedia.org/wiki/United_States_withdrawal_from_Saudi_Arabia
http://news.bbc.co.uk/1/hi/world/middle_east/2984547.stm
http://www.foxnews.com/politics/2009/02/19/official-confirms-using-pakistan-base-launch-attacks/
http://www.timesonline.co.uk/tol/news/world/asia/article5762371.ece
http://en.wikipedia.org/wiki/Category:Military_coups_in_Turkey
http://www.historyplace.com/worldhistory/genocide/armenians.htm
http://en.wikipedia.org/wiki/Cyprus_dispute
http://www.worldpublicopinion.org/pipa/articles/international_security_bt/579.php
http://icasualties.org/oef/
http://costofwar.com/en/
http://www.fas.org/sgp/crs/natsec/RL33110.pdf
http://www.usatoday.com/news/military/2010-05-12-afghan_N.htm
http://thehill.com/blogs/blog-briefing-room/news/63121-crs-calculates-cost-of-us-troop-presen
http://www.digitaljournal.com/article/282238
http://en.wikipedia.org/wiki/Economy_of_the_People's_Republic_of_China
http://www.tradingeconomics.com/united-states/gdp-growth
http://www.foreignaffairs.com/articles/67026/robert-d-blackwill/plan-b-in-afghanistan
http://www.blogfrommiddleeast.com/?new=69848
http://afgazad.com/Siasi/081810-Dr-Aziz-Formal-Support-and-Infomral-Subversion[1].pdf
http://afgazad.com/Siasi/042511-KM-Ejaaza-ye-Lashkargaah-e-Begaana-Botlaan-e-Afghaniyat%5B2%5D.pdf
http://news.bbc.co.uk/1/hi/6965115.stm

http://articles.latimes.com/2010/oct/01/world/la-fg-1001-afghan-opium-20101001

(c) ketabton.com: The Digital Library

http://www.globalresearch.ca/index.php?context=va&aid=24697
http://www.bloomberg.com/news/2011-05-12/bin-laden-s-death-won-t-end-toll-on-taxpayers.html
http://en.wikipedia.org/wiki/Indo-Pakistani_wars_and_conflicts
http://en.wikipedia.org/wiki/Indo-Pakistani_War_of_1965
http://en.wikipedia.org/wiki/Indo-Pakistani_War_of_1971
http://en.wikipedia.org/wiki/Kargil_War
http://www.spiegel.de/international/world/0,1518,672828,00.html
http://afgazad.com/Tarixi/121808-A.A._Kohzad_Shair_Surkh_wa_Pir_Sabz[1].pdf
http://www.globalresearch.ca/index.php?context=va&aid=25089
http://en.wikipedia.org/wiki/Zbigniew_Brzezinski#Afghanistan
http://www.davidappleyard.com/japan/jp22.htm
http://nihon.awardspace.com/okinawa_sofa_crime.html
http://okinawa-island.blogspot.com/2010/01/list-of-main-crimes-committed-and.html
http://thesop.org/story/world/2010/02/03/crime-and-the-us-military-in-okinawa.php
http://en.wikipedia.org/wiki/Headscarf_controversy_in_Turkey
http://www.geopoliticalmonitor.com/opinion-us-wont-leave-afghanistan-4414/

(c) ketabton.com: The Digital Library

پای

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library